

A photograph of a long, narrow tunnel with a concrete floor and walls. The ceiling is covered with numerous pipes and conduits. A bright light source is visible at the far end of the tunnel, creating a strong perspective. A person is walking away from the camera towards the light at the end of the tunnel.

Även det dolda ska uppdagas

Ulla Sehlberg

Även det dolda ska bli synligt – Början

Trelleborg, 1943

Tåget stannade i Trelleborg. Sergeant Olsson och Löjtnant Bergholm kom ut från den röda tegelbyggnaden som var centralstationen och kisade mot solen. Vagnen stannade med ett ryck och männen traskade i väg till första vagnen. I dörröppningen stod en tysk officer. Han gjorde honnör mot de svenska soldaterna och lämnade sedan över två papper till dem. Löjtnant Bergholm besvarade honnören medan Sergeant Olsson tveksamt lyfte handen,-men lät den aldrig beröra pannan till honnör mot tysken. Han höll sig bakom löjtnanten och knöt ena handen hårt bakom ryggen. Inom sig svor han tyst åt tysktågen. Hur kunde Sverige ha gått med på detta?

Löjtnant Bergholm tog papperen och gick in till stationsbyggnaden. Han gick två trappor upp i den tornlikade delen av byggnaden, där militären hade sina kontor. Han lämnade dokumenten till kapten Sjöberg som snabbt ögnade igenom texten och sedan satte en stämpel på det ena bladet och återlämnade det till Bergholm och det andra bladet gav han till sin sekreterare Olga.

Löjtnant Bergholm gick tillbaka till tåget och lämnade det stämplade dokumentet till den tyske officeren och därefter vinkade Sergeant Olsson åt lokföraren som startade tåget och som körde vidare.

Vid tåget hade två unga pojkar arbetat med mattunnorna till tåget. De hade burit in dem till tågets köksregion och sedan tagit ut två tunnor av matrester, skräp och annat avfall som de nu lastade på sin lilla vagn som de sedan drog i väg.

Tunnorna såg tunga ut. Sergeant Olsson såg när pojkarna släpade ut dem. När de lämnade sina fulla matkantiner till tåget verkade de inte lika tunga att flytta. Konstigt.

Han kliade sig i huvudet. Själv var han van att maten slösade man inte med. Men tyskarna måste vara riktigt bortskämda som fyllde så stora tunnor med så mycket avfall bara under färden från Tyskland till Trelleborg.

Sergeant Olsson vände sig bort från pojkarna och gick in till stationen. Det skulle visst vara dans på folkparken ikväll. Tänk om han skulle våga att fråga Olga om hon ville följa med.

Del 1

Kapitel 1 - Onsdag 4 februari kl. 08:58

De samlades i det ena sammanträdesrummet Union på våning 7. Vid sammanträdesbordet väntade de fyra dekanerna och budgetchefen.

När klockan var exakt 9.00 klev Åke Axelsson, rektor för Umeå universitet in med militärisk gång och som alltid kom han i exakt rätt tid och la ner sin välsorterade dokumenthög på sammanträdesbordet. Efter honom slank akademisekreteraren in stängde dörren tyst. Dörren öppnades nästan på en gång igen.

”Hej allihopa, vilken underbar dag. Snön gnistrar som en stjärnhimmel på jorden.” Kom det från universitetsdirektören som svepte in som en färgglad sommaräng, med sina röda linnebyxor och sin blommiga jacka och det stora lila halsbandet som klingade likt klockor när hon gick. Hon tittade på rektorn och sa:

”Ursäkta att jag är sen” och satte sig snabbt ner på en ledig plats.

Rektor Åke Axelsson tittade sig omkring.

”Var är Konrad? Har han hört av sig?” Rektor vände sig mot Ulla Nilsson, budgetchefen.

”Nej, jag har inte hört ett ord från honom. Han är nog bara försenad,” svarade hon.

”Ring efter honom”, fortsatte rektor med en hetsig ton mot Ulla Nilsson, ”se till att han kommer snarast, vi har viktiga ärenden att behandla och han måste vara med.”

Ulla tog sin mobiltelefon och gick ut ur sammanträdesrummet. Hon fick ofta göra sådana uppdrag. Ibland funderade hon på om det berodde på att hon var kvinna, eller att hon hade så svårt att säga ifrån. Hon skakade på huvudet, vad hade det egentligen för betydelse. Hon visste att hon var uppskattad för sitt jobb och gjorde ett bra jobb, men ibland hade hon hört att hon var för snäll. Men snäll var väl inget skällsord, ändå kändes det som en kritik. Men det var dags att ringa, först ringde hon Konrad Björks eget nummer, både mobil och arbetstelefon. Men inget svar. Hon gick då ned till sitt kontor på sjätte våningen och sökte rätt på numret till prefekten på institutionen för odontologi, Lars Hammar.

”Hej Lars, det är Ulla Nilsson. Vi har dekanmöte och Konrad har inte dykt upp.

Vet du var han är?”

”Hej, Ulla. Nä jag har igen aning. Men jag kan undersöka, jag ringer upp om fem minuter.”

Snön knarrade under skorna. Anna drog upp halsduken över näsan för att skydda sig mot kölden. När hon sneddade över universitetsområdet såg hon inga cyklar. De få människor hon mötte kom gående med tjocka jackor, täckbyxor och vinterkängor. Mössorna var långt neddragna över huvudet och många hade precis som hon dragit halsduken över näsan.

När hon klev in i tandläkarhögskolans ingång stampade hon av snön från skorna och tog av mössan och halsduken. Hon skakade på huvudet och drog handen genom håret och gick sen de två våningarna upp till sin avdelning. Hennes rum låg i mitten av en korridor med kopieringsrummet till höger och Professor Konrad Björks rum till vänster.

Fikarummet låg mittemot kopieringsrummet och där kunde hon se någon ta sin första kopp kaffe.

Hon hängde av sig sin jacka på galgen och tog av sig sina täckbyxor och hängde in dem i garderoben. Hon såg några blad som ramlat från blomman och plockade upp dessa och lade i papperskorgen och strök samtidigt fingrarna över fönsterkarmen, men inget damm fastnade på handen. På det tomma skrivbordet stod en dator, som hon startade. Samtidigt ringde hennes telefon.

”Tandläkarhögskolan, Anna Mosshed”, svarade hon.

”Ett ögonblick bara, jag ska se efter.”

Hon tog med en nyckel och gick in i Professor Björks rum. Rummet var fyllt av papper och postitlappar. Varje gång hon kom dit fick hon hejda sig från att lägga papperen i raka högar. Men trots högarna hittade hon snabbt hans kalender under en bunt papper. Hon bläddrade i den och läste hans anteckningar. Hon var just på väg ut ur rummet när hon såg att mobiltelefonen stack fram under högarna på andra sidan skrivbordet. Hon plockade fram den.

Hon gick tillbaka till sitt rum och lyfte på luren.

”Han är inte här, men i hans kalender står det inringat ett möte nu klockan 9, med kommentaren ”Viktigt!” vid sidan om. Men dessutom så hittade jag hans mobil på skrivbordet och han har 25 missade samtal i den. Det är nåt som inte stämmer. Han går aldrig ett steg utan sin mobiltelefon”

”Konstigt”, sa Lars, ”jag ska nog försöka få tag i Katarina. Han kanske är sjuk.”

Katarina var professor Björks fru och jobbade som utredare åt Skolverket sedan ett år.

Lars ringde till Katarina, men hon blev mycket konfunderad.

”Jag pratade med honom på måndag vid halv åtta på kvällen. Då skulle han lämna arbetet och träffa några kollegor, sa han. Jag är i Stockholm på jobbet och ska komma hem ikväll. Så jag vet inte hur sent det blev. Igår var jag upptagen hela dagen, så då väntade jag mig inget samtal.”

Lars ringde upp Ulla, igen.

”Tyvärr jag vet inte var han är. Han har inte varit på jobbet sen måndagskväll.”

Ulla Nilsson gick tillbaka till dekanmötet. Rektor skulle inte bli glad. Det var ett viktigt möte, ett viktigt beslut som måste tas. Men utan alla dekaner var det svårt att fatta några beslut.

Hon öppnade dörren försiktigt till sammanträdesrummet. Universitetsdirektören föredrog sitt ärende om en förändringspilot med armarna viftande som väderkvarnar vilket gjorde att det lät som en klockringning från hennes halsband. Alla låtsades vara helt uppslukade av hennes föredrag, men Ulla kunde se hur en del passade på att besvara mail under tiden. När hon kom in kastade de förstulna blickar på henne. Rektor vinkade åt henne och hon gick fram till honom. Han såg frågande på henne.

”Ingen vet var han är, ingen har sett honom sen i måndagskväll. Som uppslukad av jorden”, viskade Ulla.

Rektor rynkade på pannan.

Universitetsdirektören avslutade sin föredragning och satte sig ned. Allas blickar drogs till Ulla och sedan på rektor som började tala.

”Som ni vet är detta ett viktigt beslut för hela vårt universitet och därför vill jag inte gå till Universitetsstyrelsen utan att ha er i Dekangruppen bakom mig, men...”

Han drog på orden, såg fundersam ut.

”Då vi inte får tag i Konrad Björk är det svårt att fatta några beslut, då medicinska fakulteten är den fakultet som detta påverkar mest. Så vi måste skjuta på detta beslutsmöte.”

Han plockade fram kalendern.

”På fredag är absolut sista tidpunkten och får vi inte tag i Konrad Björk innan dess, får de skicka sin prodekan. Fredag kl 10.00 i detta sammanträdesrum.”

Rektor reste sig och visade på så sätt att mötet var slut och inga diskussioner om tiden för mötet fick förekomma.

Anna-Karin Fredriksson, dekan för humanistiska fakulteten, räckte upp armen för att få ordet. Rektorn tittade ned och reste sig.

”Men” kom det från Anna-Karin ”På fredag ska jag ..”

Längre hann hon inte innan rektorn var ute ur rummet. De andra dekanerna såg bekymrade ut. Att sätta in ett möte med så kort varsel var aldrig bra. De var för det mesta fullt uppbokade flera veckor i sträck. Många gånger var de ute på resor runtom världen. Dessutom funderade de alla var Konrad Björk fanns. Visst var beslutet viktigt, men den som mest kunde bli ”drabbad” av beslutet var ju ändå medicinska fakulteten. När rektor gått satt alla dekaner kvar med sina mobiler och kollade kalendrarna och skickade mail för att ställa in andra möten.

Kapitel 2 - Onsdag 4 februari kl. 19:45

Jag kom ju för ovanlighetens skull sent på morgonen och det innebar en lång dag på jobbet. Telefonen hade ringt oavbrutet hela förmiddagen.

”Tandläkarhögskolan, Anna Mosshed”, hade varit det vanligaste jag sagt under hela förmiddagen. Frågorna hade handlat om bokslut, fikabeställningar, reseräkningar och naturligtvis var professor Björk befann sig.

Jobbet som ekonomisamordnare på institutionen för Odontologi innebar att jag var inblandad i det mesta på institutionen. Min närmaste chef var dekanen Konrad Björk eller professor Björk som vi oftast kallade honom. Han var ganska noga med titlar och kunde behandla oss administratörer ganska nonchalant samtidigt som han var hur trevlig som helst med andra professorer. Däremot kunde han vara ganska flirtig bland unga kvinnor. Jag var tydligen inte hans typ, så mot mig var han mer bossig än flirtig. Professor Björk hade sitt rum bredvid mitt. Hans rum var naturligtvis nästan dubbelt så stort som mitt. Men så brukar det vara. Vi administratörer brukar skoja om detta och säga: ”ju större rum, ju högre lön och ju mindre tid tillbringar man i sitt rum”. Jag har ett väldigt litet rum och tillbringade i princip all min tid i mitt rum också.

Klockan var ganska mycket, men jag hade svårt att lämna jobbet när det fortfarande fanns ärenden som måste åtgärdas. Så när mobiltelefonen ringde satt jag kvar på kontoret.

”Hej, det är Katarina, har Konrad dykt upp.”

Hon lät lite andfådd, lite orolig. Inga onödiga fraser bara för att vara trevlig utan rakt på.

”Nej, har inte sett eller hört av honom”, svarade jag.

”Jag har just kommit hem och han har inte varit här sedan i måndags. Vi åkte tillsammans i måndags morse. Han skjutsade in mig till flyget. Vi hade lite bråttom, så vi hann inte plocka undan disken, utan han lovade ta det på måndagskväll. Men allt ser ut som då vi for.

Han skulle ha hämtat mig på flyget idag men jag fick ta taxi och ingen bil är här hemma.”

”Konstigt”, sa jag. ”Men var är han och var är bilen.”

”Du har inte sett om bilen är på universitetet”, frågade Katarina.

”Nä jag har aldrig kollat efter den”, svarade jag. ”Men jag kan göra det nu.”

”Snälla, kan du” svarade hon.

Jag tog på mig vinterskorna och jackan. Det var -15 grader kallt idag, så man måste ta på ytterkläderna även om det bara var en liten bit att gå. Jag visste mycket väl var han hade sin parkeringsplats. Han hade skjutsat hem mig flera gånger efter sena möten och arbetskvällar.

Jag gick fram till Universitetsledningens hus som var ett stort glashus. Det var ett av de senast byggda husen på Campusområdet. Jag kikade upp mot glasfönstren för att se om även ledningen jobbade sent. Men det var mörkt i alla fönster och det hängde långa istappar från taket. Jag gick över gatan direkt efter rondellen, till en stor parkeringsplats. Längre fram, uppe på en kulle låg Vårdvetarhuset där framförallt fysioterapeuter och arbetsterapeuter utbildades. På den stora parkeringsplatsen hade Konrad sin plats. På långt håll såg jag den. En blå metallic BMW M5, där stod den. Han hade alltid nya dyra bilar. Aldrig var det mer än två år mellan de olika bilköpen. Men så tyckte ju han om att visa upp sig och det yttre verkade vara viktigt för honom. Denna

bil hade registreringsnumret som började med RTZ. Jag minns hur han klagat när han hade köpt bilen.

”Hur ska man komma ihåg dessa bokstäver RTZ. Förut hade vi ju KRA och det var ju enkelt att komma ihåg”, klagade Konrad.

Jag skrattade och började sjunga för honom:

”If you’re blue and you don’t know, where to go to why don’t you go, where fashion sits, Puttin’ on the Ritz...”

”Tänk på Ritz, så är det enkelt att komma ihåg,” sa jag sen.

Jag tittade på bilen, motorvärmaren var inkopplad, så den var inte helt igenfrusen, så hur länge den stått där kunde man inte veta.

Jag gick tillbaka till kontoret och ringde Katarina och berättade.

”Jag ringer polisen”, sa hon. ”Nåt är fel.”

Jag sa inte emot henne. Jag höll med. Någonting var fel.

Kapitel 3 - Onsdag 4 februari kl. 20:45

Det blev inte mycket mer jobbat denna kväll. Jag försökte koncentrera mig, men hela tiden tänkte jag på Professor Björk. För att i nästa ögonblick skaka på huvudet och tänka att inte hade det hänt honom något. Han skulle säkert dyka upp. Men det var så olikt honom. Någonting var fel.

Telefonen ringde. Det var Katarina igen.

”Jag har polisen här”, sa hon. ”De kommer upp till jobbet nu. De vill se hans rum och bilen. Kan du öppna för dem?”

”Ja, det går bra. Jag går ner till ytterdörren och öppnar.”

Jag la på telefonen. Jag frös. Det kändes så överkligt. Vad hade hänt. Jag tog på mig en kofta. Jag hade alltid en extra kofta vid skrivbordet. En del dagar, speciellt måndagar, var det så kallt på kontoret. Jag tror att de drog ner värmen under helgen och på måndagar hann aldrig temperaturen gå upp till det normala. Det kunde ju också bero på att man vant sig vid en annan temperatur under helgen. Att man hade det varmare hemma än vad man hade på jobbet. Men nu var det inte måndag, men jag frös ändå. Koftan var varm, men denna gång hjälpte det inte. Jag fortsatte att frysa.

Jag gick ut från kontoret och ut i trapphuset. Jag gick ner två våningar och sedan till höger fram till ytterdörren. Vi måste dra passerkort i dörren och knappa in en kod för att ta oss in efter klockan fem. Jag hade för säkerhetsskull tagit med mig kortet. Om jag av misstag skulle stänga igen dörren när jag gått ut, skulle jag inte ta mig in igen. Det hade hänt mig en gång förut.

Den gången skulle jag bara gå till fiket för att köpa en macka, men så såg jag en bekant på väg ut. Jag stoppade henne och började prata. Hur det än var, så råkade jag följa med henne ut under tiden vi pratade. Helt plötsligt står jag där utomhus, med en

ostmacka i händerna och dörren in var låst. Utan mobiltelefon eller kort. Min bekant hade inte heller ett kort med sig. Jag tog mig in till slut den gången. Jag gick runt huset tills jag hittade ett fönster det lyste i. Där knackade jag på och han som satt där gick och öppnade dörren åt mig. . Lyckligtvis var det sommar den gången. Idag var det 15 grader kallt och vinter, så jag ville inte göra om samma misstag idag.

Jag tittade ut genom dörren och kunde se en polisbil komma körande. Jag öppnade dörren, så de kunde se var de skulle gå in. I baksätet på bilen satt Katarina. En polisman hjälpte henne ut. Hon tittade på mig och nickade. Hennes min var sammanbiten och koncentrerad. Det var två polismän som följde henne. De gick in alla tre och sedan sträckte den ena polismannen fram handen mot mig.

”Kalle Jansson heter jag ”, sa han.

”Anna Mosshed,” svarade jag och tittade på honom.

Det var inte ofta man såg en polis på så nära håll. Han var väl i ungefär min ålder mellan 40 och 45 år. Stämde inte alls in med hur de brukade se ut i polisfilmer. Han såg ut som en ganska vanlig svensk kille med sitt ljusa hår.

Katarina kom fram och jag kramade om henne. Hon höll kvar kramen längre än man brukar.

Vi gick upp till mitt kontor på fjärde våningen. Hela vägen upp pratade den polis som hette Kalle med mig.

”Jobbar du alltid så här sent”, undrade han.

”Nä, svarade jag, men jag ville göra klart fakturorna innan jag gick hem”.

”Men väntar inte någon familj hemma på dig?”, fortsatte han frågande.

”Nä”, svarade jag. ”Jag har ingen familj, är skild sedan 12 år”.

”Hur länge har du jobbat här då?” kom nästa fråga.

”Ungefär 10 år” svarade jag.

”Och Konrad Björk då? Hur länge har han jobbat här? ”

”Vi började ungefär samtidigt”, svarade jag. ”Jag tror han kom två månader före mig”.

”Kan du berätta lite om ditt och hans jobb?” fortsatte Kalle att fråga.

Jag började berätta om att jag börjat där för ungefär tio år sedan. Jag började som institutionssekreterare, men titeln var numera ekonomiadministratör. Det var ungefär samma jobb, fast idag var det inte några kopieringar, då alla skrev ut sina dokument själva. Det var dessutom mer ekonomi allt från fakturor till bokslut. Men i övrigt var man en allt i allo på institutionen. Från att beställa fika till möten, hämta folk vid flygplats eller järnvägsstation, ringa olika samtal och försöka hålla reda på olika tider för möten och stopptider för ekonomi etc.

Institutionen som förut kallades för tandläkarhögskolan kallades idag för institutionen för odontologi och vi var ca 120 anställda uppdelade på 8 avdelningar.

Den avdelning som jag och Konrad Björk jobbar som professor på är Cariologi. Själv delade jag tiden mellan den avdelningen samt den administrativa avdelningen där prefekten satt.

”Så Konrad Björks jobb är professor, men jag tyckte någon kallade honom dekan”, undrade Kalle.

”Ja, det stämmer”, svarade jag. ”Att vara dekan är att man blir vald för fyra år att representera medicinska fakulteten”

”Vad menar du med att representera”, undrade den andra polismannen.

”Ja, han är egentligen chef över hela medicinska fakulteten och sitter med i rektors ledningsråd”, svarade jag.

”Men vad är en fakultet” undrade Kalle.

”Universitetet består av centrala administrationen, fyra fakulteter och lärarhögskolan” började jag. Varje fakultet består av en del institutioner som t.ex. vår institution som kallas institutionen för Odontologi. De stora institutionerna kan dessutom bestå av några avdelningar.”

”OK” Kalle suckade. ”Inte lätt att förstå sig på den akademiska världen”.

”Nä”, svarade jag och skrattade till. ”Och ändå har jag bara nämnt en bråkdel”.

När jag hunnit så långt var vi framme vid Professor Björks och mitt kontor. Vägg i vägg låg de. Mitt rum med en hög papper i exakt vinkel och hans rum med pappershögar över hela skrivbordet. Jag låste upp hans kontor och polismännen gick in. De frågade om det såg ut som vanligt och var almanackan var. Jag sa att det gjorde det och pekade ut almanackan.

”Fast, sa jag, en sak är inte sig lik. Det är mobiltelefonen. Han brukar aldrig lämna den. Den brukar vara som fastsydd på honom.”

Jag pekade var den låg. De fortsatte att titta en del i rummet.

”Jag tittar bara i detta läge”, sa polismannen som hette Kalle, ”om han inte kommer tillbaka, ska vi skicka hit någon från tekniska. Så det är bra om du inte rör någonting härinne i fortsättningen.”

Jag nickade bara, det kändes så överkligt.

”Ska vi gå ut till bilen”, fortsatte Kalle.

Jag plockade med mig Konrads bilnyckel från hans skrivbordslåda och tog på mig ytterkläderna. Kortet till dörren satte jag i fickan.

Jag gick först och visade vägen och de andra gick efter mig. Det hade börjat blåsa och snön yrde. Jag drog upp halsduken över näsan och drog igen dragkedjan.

När vi kom fram till bilen gav jag nyckeln till Kalle. Han tryckte på knappen och bilen öppnades.

Han tittade in i bilen. Den andra polismannen tog bilnyckeln av honom och öppnade bagageluckan. Båda sökte i bilen, mest genom att titta.

Efter några minuter stängde de dörrarna och bagaget. Kalle låste bilen och vände sig till Katarina.

”Vi tänkte behålla bilnyckeln, är det ok?” Frågade han henne.

Hon bara nickade men sa inget, men jag såg en tår på sidan om kinden och lade armarna om henne.

Vi gick tillbaka i samlad tropp. Vi gick upp till kontoret en sväng och de tittade en sista gång in i Konrads kontor.

”Vi är färdiga nu,” sa Kalle.

Han vände sig därefter till Katarina.

”Vi kan skjutsa hem dig nu. Det finns inget mer vi kan göra just för stunden.”

”Men,” Katarina snyftade fram, ”men var är han. Ska ni inte söka efter honom?”

”Det ska vi,” svarade Kalle. ”Men ikväll kan vi inte göra mer. Om han inte kommit tillbaka imorgon ska vi försöka få hit en hundpatrull, samt några från tekniska roteln som får titta igenom rummet och bilen ordentligt.”

”Har du någon som kan vara hos dig i natt,” fortsatte han vänd mot Katarina.

Hon skakade på huvudet.

”Jag kan komma till dig, sa jag åt Katarina. Men jag måste hem först och hämta några saker.”

”Blir det bra?” frågade Kalle Katarina.

Hon bara nickade.

”Om du följer med oss kan vi skjutsa hem dig först och hämta sakerna och sen fortsätter vi mot Björks hus,” sa Kalle, men denna gång vänd mot mig.

”Det blir bra”, sa jag, ”ska bara släcka och stänga efter mig.”

Kapitel 4 - Torsdag 5 februari kl. 08:00

På natten hade jag hört steg som vandrat runt i huset. Jag steg upp vid ett-tiden och såg Katarina gående med tårarna rinnande på kinderna. Hon hade viftat i väg mig och tydligt visat att hon ville vara ifred. Vid fyrtiden hade jag hört hur hon gått in i sitt rum, så jag tror hon somnade då. Jag hade slumrat till då och då, när Katarina vandrat runt och när hon tystnade somnade jag ordentligt. När telefonen ringde den morgonen sov vi båda två.

Katarina hoppade upp och rusade mot telefonen. Jag hörde hur besviken hon blev när hon svarade. Hon blev kortfattad och svarade bara ja och nej. När samtalet var slut la hon sakta ner luren och satte sig. Tårarna kom rinnande och hon satte händerna för ansiktet. Jag gick fram till henne och höll om henne. Efter några minuter minskade tårarna och hon tittade på mig.

”Polisen kommer hit om ett tag, vi måste klä på oss”, sa hon.

”Om du ställer dig i duschen, så fixar jag lite kaffe och frukost”, svarade jag.

Hon reste sig och gick sakta mot duschen. Jag öppnade skåp i köket och sökte efter kaffe och när jag hittat det satte jag på en kanna kaffe. Sen tog jag fram en tallrik och hällde upp fil och flingor och började äta. Tänkte att det var bäst att jag försökte få något i mig innan polisen kom. Ur skafferiet plockade jag fram en limpa som jag skar upp några bitar av och la upp på ett brödfat. I kylan hittade jag ost och skinka och ställde fram tillsammans med smöret. När jag hunnit så långt kom Katarina till köket med fuktigt hår och fuktiga ögon.

”Vill du ha lite fil”, frågade jag.

Hon tittade på det jag ställt fram på köksbordet innan hon svarade.

”Nej, jag tar bara en kopp kaffe”, sa hon.

Jag gick till badrummet och ställde mig i duschen. Det kändes friskt att få vattnet över sig. Jag stod ett tag och lät det bara rinna innan jag tvålade in mig och schamponerade håret.

När jag kom ut nyduschat och ombytt satt poliserna redan i köket. Jag tog en kopp kaffe och satte mig vid köksbordet.

Den ena polisen var Kalle som vi mötte igår, men den andra var en ny polisman eller rättare sagt en poliskvinna. Hon sträckte fram handen mot mig och presenterade sig.

”Jag hörde talas om dig från Kalle,” sa hon och nickade mot honom. ”Du jobbade ihop med Konrad Björk förstår jag?”

”Ja, det gör jag”, svarade jag. Jag hade lagt märke till att hon benämnde honom som om han inte fanns, eller var död eller så, så jag betonade GÖR i svaret väldigt noga.

”Ja, naturligtvis, jobbar med honom.” Hennes kinder blev svagt röda när hon svarade.

De berättade att de tänkte skicka teknisk personal så snart som möjligt till arbetsplatsen. Men de skulle bli tvungna att spärra av en del av korridorerna och undrade om jag kunde hjälpa dem med att ta kontakt med rätt personer.

Det lovade jag att göra.

Sedan skulle de ta dit en hund, för att se om det var möjligt att hitta något spår trots att det springer så många dagligen där. Men de hade ju inga spår åt vilket håll de skulle leta.

Poliskvinnan skulle stanna med Katarina i huset och jag skulle få följa Kalle till universitetet.

När jag druckit kaffet klart hämtade jag min väska och gav Katarina en kram.

”Fia kommer väl hem ikväll?” frågade jag Katarina.

”Ja, hon kommer med flyget kl 18.00” svarade Katarina.

”Axel då?”

”Han avvaktar, han kommer till nästa helg om inget har hänt,” svarade hon.

Fia och Axel var deras barn. Fia var 25 år och jobbade som sjuksköterska i Örebro. En förständig flicka, som nog skulle vara ett bra stöd för Katarina. Axel var yngre, han hade just fyllt 21 år. Han gick någon kurs i Uppsala, vilken visste jag inte. Han spelade samtidigt i ett band, spelade visst trummor. Var, enligt min uppfattning, lite bortskämd som minsta barnet ofta är. Hade inte behövt ta ansvar så mycket. Det fanns alltid någon som skyddade honom. Men han var rolig och glad, i alla fall bland kamraterna. Men när det krävdes kunde nog han vara ett tillskott genom att få folk att skratta och det är ju inte det sämsta.

Framme vid universitetet såg det ut som vanligt. Ungdomar av alla storlekar och former gick åt ena eller andra hållet. Kalle valde denna gång att ställa polisbilen på en vanlig parkeringsplats. Vi hade turen att hitta en på den ofta fulla parkeringen utanför Universum. Om man går över vägen mot lasarettet så hamnar man snart vid vår institution. Vi gick upp på fjärde våningen där jag satt. Det var lite svårt att förstå när man ”bara” gick två våningar upp, men våning två är bottenvåningen, medan våning ett är källaren.

När jag kom till mitt kontor stod en del av mina kollegor där.

”Vad är det som hänt? Har Konrad försvunnit?”

Jag lät Kalle besvara frågorna medan jag ringde en del samtal. Först ringde jag prefekten, Lars Hammar. Jag berättade hur situationen var, att Konrad verkligen var borta och att polisen ville spärra av hans rum. Lars lät lite chockerad, han hade hört

rykten att polisen varit här, men inte hade han trott att det skulle ha hänt Konrad något. Att spärra av rummet var inga problem, men han bad mig ringa husservice och lokalförsörjningen, så de inte skulle komma och städa eller så. Han skulle själv ta kontakt med prodekan, Anita Sveder och meddela att hon fick ta över som dekan tills vidare. Han måste även ringa till rektor för universitetet och meddela vad som hänt. Polisen kom med både hund och personal. Jag svarade på frågor visade dem runt och svarade i telefon. Det var full fart hela tiden. Jag suckade när jag än en gång la ner telefonluren. Jag kände då att någon knackade mig på axeln. Vad nu då, mer och mer och mer. Jag vände mig om.

”Lunchdags,” sa Kalle Jansson. ”Kom du behöver en paus. Vi tar bilen och åker i väg, jag tror du behöver lämna universitetsområdet ett tag.”

Jag nickade lättat och tog fram jacka, skor och handväska.

”Vi går på lunch,” meddelade Kalle sina kollegor och drog sedan iväg mig. Vi sa ingenting på väg till bilen. Vi satte oss i den och han körde iväg. Jag njöt av att bara vara tyst och slöt ögonen ett ögonblick. Jag öppnade ögonen och märkte att vi stod stilla. Förarplatsen var tom och jag tittade mig omkring. Vi stod i parkeringshuset Nanna, jag såg Kalle komma gående tillbaka med parkeringsbiljetten.

”God morgon,” sa han när han öppnade bildörren, du var visst trött.

”Ja,” svarade jag sömndrucken och drog händerna genom håret för att se lite mer vårdad ut.

”Blir TajMahal bra,” undrade han. ”Deras lunchbuffé tycker jag är riktigt bra.”

”Blir bra”, svarade jag och klev ur bilen.

Vi gick tvärs över gatan till TajMahal. Det var sex olika indiska rätter som serverades i buffén och de flesta var riktigt bra. Det var framför allt skönt att bara sitta ned och

slappna av. Vi pratade bara lite med varandra. Det var mer allmänna fraser, inget om Konrad eller om poliserna. Men vi blev inte kvar så länge, det var fortfarande mycket att göra på jobbet.

Det blev lugnare på eftermiddagen och vid fyrtiden lämnade polisen universitetet, för att återkomma under morgonen nästa dag. Avspärrningen av rummet var kvar, och bilen var ej återlämnad än.

Jag försökte ta hand om obetalda fakturor och mejl som kommit in, men kl. fem gav jag upp. Jag var trött och slut och gjorde mest fel. Jag lämnade jobbet och for hem.

Kapitel 5 - Fredag 6 februari kl. 09:30

Lars Hammar satt på sitt rum och funderade. Idag hade rektor kallat alla dekaner för att prata om medicinska fakultetens framtid. Det handlade inte bara om fakulteten utan både om förändring av synen på tandläkare/läkare och även om lokaliseringen. Just när det gällde lokalerna kunde detta även påverka de andra fakulteterna, men de stora förändringarna skulle främst ske inom tandläkarhögskolan. Det var därför det var så passande att Konrad Björk skulle företräda fakulteten. Han jobbade ju inom tandläkarhögskolan och var en internationellt erkänd forskare inom området. Prodekan Anita Sveder var väl bra, men hon jobbade inom omvårdnad och var inte alls på samma sätt insatt i frågan.

Konrad Björk hade varit tyst och sluten sista tiden. Han minns ett möte de haft bara för en vecka sen. Han hade ställt en fråga till Konrad och när han inte fått något svar, hade han höjt rösten lite.

Konrad hade nästan exploderat, han som brukade vara lugn och samlad hade varit nära att gå till fysisk attack. Han hade blivit förskräckt, men just då vågade han helt enkelt inte fråga vidare.

Telefonen ringde.

”Lars Hammar”, svarade han.

”Nej, det är inte möjligt, vad säger du, vad har hänt.”

”Ja, då säger vi de. Ta hand om henne. Hej då.”

Lars Hammar tittade rakt fram. Han lyfte handen framför sig. Den darrade. Vad är det som händer? Varför?

Han tog ett djupt andetag och lyfte sedan luren och slog ett nummer.

”Ulla Nilsson”, svarade det i andra änden.

"Hej, det är Lars Hammar. Jag har ett tråkigt meddelande gällande Anita Sveder, vår prodekan. Hon skulle ju komma på sammanträdet idag. Jag fick just ett samtal från hennes man. På vägen till jobbet, du vet hon bor på Sofiehem och skulle över gatan från Sofiehem till Ålidhem. När hon gick över gatan kom en bil i full fart, från ingenstans, säger tydligen någon som var i närheten. Han bara körde rakt på henne och for sedan därifrån."

"Vad säger du? Så fruktansvärt, hur gick det med henne, blev hon mycket skadad," frågade Ulla?

"Hon är mycket svårt skadad, höften är krossad, och käken. Hon är medvetslös än och ligger visst på operation nu."

"Så fruktansvärt!. Hur kan man köra så?"

"Men som du förstår", fortsatte Lars Hammar, "vi har ingen att skicka på sammanträdet idag. Konrad Björk är försvunnen och Anita Sveder är överkörd."

"Nä, jag förstår. Jag ska genast meddela rektor."

"Men varför?", fortsatte Lars Hammar. "Vad är det som händer?"

Ulla var tyst, vad skulle hon svara. Lars Hammar lät pressad, faktiskt nära tårarna. Det var mycket olik honom. Han skulle kanske ta kontakt med Personal- och Utvecklingsavdelningen, de hade personal som kunde handskas med sådana situationer.

"Jag förstår att du inte har något svar. Det är bäst du går till rektor nu."

"Du kanske skulle ta kontakt med POU", sa Ulla, "det blir tufft för personalen."

”Kanske det, kanske det ”, sa Lars Hammar tankfullt och sedan avslutade de samtalet.

Ulla Nilsson la sakta ner luren. Nog hade dom väl mycket otur där borta. Fast det var underligt att det hände båda två någonting. Ja konstigt att någon försvinner, det är det ju alltid.

Hon reste sig och gick ut i korridoren. Rektor skulle inte bli glad över detta. Men det var ju inte bara en förkylning utan en allvarligare olycka, så det var ju inte mycket att göra något åt detta.

Dörren stod på glänt, hon knackade försiktigt.

”JA,” hördes inne från rummet.

Ulla gick in. Kontoren låg på 6:e våningen. Ulla hade kontoret in mot en s.k. innergård, där hon genom sitt fönster kunde se ända ned till entréplanet på 3:e våningen.

Rektors rum var på andra sidan och hela sidan var täckt av fönster ut mot staden. När Ulla gick in kom hon ofta av sig när hon tittade på utsikten.

Rektor hade ett stort avrundat skrivbord i björk. De hade valt just träslaget björk för sina möbler och även i olika inredningsdetaljer just för att Umeå kallas Björkarnas stad.

”Jaha, vad vill du”, sa rektor.

Ulla tittade på honom. Han lät lugn och samlad. Hur skulle han reagera.

”Jag fick just ett samtal från Lars Hammar. Anita Sveder kommer inte på mötet. Hon har råkat ut för en olycka. Hon blev överkörd av en bil på väg till jobbet i morse.”

”Vad säger du,” rektor stirrade på henne.

”Hon är allvarligt skadad, både höft och käke är krossad och hon hade inte vaknat från medvetslösheten. Hon skulle visst opereras nu”, fortsatte Ulla.

Rektor såg grå ut i ansiktet. Han höll händerna för ansiktet. Han såg nästan rädd ut. Nej, det måste vara inbillning tänkte Ulla. Han var nog bara chockad. Så viktigt kunde ju inte detta beslut vara, men det verkade ju konstigt att så mycket skulle hända just vid dessa tillfällen då frågan skulle diskuteras. Ulla var inte så insatt i sakfrågan. En del kände hon till, då det berörde en omflyttning av lokaler, där universitetet och landstinget inte skulle ha så många lokaler tillsammans som idag. Detta skulle kunna göra att universitetet skulle kunna minska sina lokalkostnader genom att minska lokalytorna, eller förtätning som det så fint kallades. Men detta kunde väl inte vara så viktigt?

Sen handlade det om undervisning och den delen var hon inte alls insatt i.

Rektor tog ett djupt andetag.

”Vad fruktansvärt, vi måste be Kristina skicka en blomma till sjukhuset”, sa han.

Kristina var rektors sekreterare. Hon fixade allt åt honom. Blommor, hotellrum, möteslokaler, höll reda på tider och såg till att han inte missade några åtaganden.

”Vi måste gå på mötet nu”, fortsatte rektor. ”Vi får meddela dekanerna detta på mötet.”

Ulla gick tillbaka till sitt rum och hämtade materialet som skulle med och tog sig sedan en trappa upp för att komma till möteslokalen.

Alla dekaner satt samlade i rummet när rektor och Ulla kom in.

”Tack för att ni kunde komma”, började rektor. ”Det har hänt en sak nu på morgonen som jag vill börja berätta.”

Han berättade om olyckan och alla såg chockade ut.

”Stackars Anita,” suckade Anna-Karin Fredriksson, dekan på humanistiska fakulteten.

”Det blir svårt att ta ett beslut utan någon representant från medicinska fakulteten,” fortsatte rektor, ”så jag vill bara höra om ni har några åsikter om förslaget till förändring?”

”Jag tycker det låter bra sa Carina Almqvist”, rektor för lärarutbildningen. ”Det blir en mer likartad organisation som övriga universitetet och lokalerna kan utnyttjas mer rationellt.”

”Håller med”, sa Anders Gyllberg från tekniska fakulteten.

Övriga på mötet nickade instämmande.

Rektor avslutade mötet och alla gick till sitt.

Kapitel 6 - Torsdag 12 februari kl 12:30

Polisen hade lämnat byggnaden först under onsdagen och jag försökte nu återgå till mitt normala arbete. Morgonen hade gått åt till att attestera och kontera fakturor på nätet. Det hade kommit 95 fakturor under tiden då allt varit upp och ned. Jag fick kontera dessa samt omdirigera en del till Mats Lundh som fått hoppa in som vikarierande dekan tills någon av dekanerna kom tillbaka. Anita vår prodekan låg kvar på lasarettet. Hon hade visst vaknat till någon gång, men var fortfarande mycket dålig och ingen visste riktigt hur det skulle gå. Konrads rum stod kvar som han lämnat det eller rättare sagt som poliserna hade lämnat det efter deras genomgång. De hade inte hittat någonting som var intressant eller kunde ge några spår. På institutionen hade vi slutat prata om honom. Det var för jobbigt att prata om vad som hänt. Vi ville inte ta ut någonting i förväg, men många av oss trodde att han var borta för alltid.

Katarina ringde varje dag, men jag sa inte så mycket utan lyssnade mest.

Jag tittade på min kalender i datorn, där brukade jag skriva upp vilka arbetsuppgifter som måste göras och vilka möten som skulle förberedas på olika sätt, som att beställa fika eller att skicka kallelser till olika sammanträden. Ibland kunde det inträffa att jag även skulle medverka och vara föredragande om ekonomin eller skriva minnesanteckningar.

I kalendern hade jag antecknat ett möte som studierektorerna skulle ha, där de skulle planera nästa års utbildning. De ville även att jag skulle plocka fram ett material om ett jubileum som tandläkarhögskolan hade år 2006, då de firade femtio år som tandläkarhögskola i Umeå. Det var tydligen någon student som skulle skriva en uppsats om Umeå universitets historia och studierektorerna ville titta igenom materialet innan de lämnade det till henne. Problemet var ju alltid med sådant material. Var fanns det?

Troligtvis fanns det ett exemplar på diariet, men vi borde ha kvar några egna exemplar av denna jubileumsskrift. Jag funderade ett tag. 2006 var ju inte så många år sedan, kunde det ligga kvar i något rum. Nä, troligtvis inte. Vi hade under slutet av 2007 flyttat runt och bytt rum med varandra och då hade en hel del utrensningar gjorts. Då borde de exemplar som fanns kvar vara nere i källararkivet. Både tandläkarhögskolan och biomedicin hade sina arkiv där.

Jag plockade fram min gröna kofta som alltid hängde på en krok i mitt rum, främst för de kalla måndagarna, men även för andra tillfällen. Detta var just ett sådant tillfälle. När man lämnade trappen och gick ned i kulverten var det en temperatursänkning med ett par grader och ofta lite rå kall blåsig luft.

Jag gick ned för trapporna och gick tills trappen avslutades med en branddörr. Jag öppnade den. Dörren var tung, så jag fick använda båda händerna för att öppna den, och den gnisslade en del när man öppnade den. När man gått genom branddörren var det alldeles mörkt trots att det var mitt på dagen. Jag tände belysningen i kulverten som gick både till höger och till vänster. Jag gick till vänster en liten bit och på höger sida om gången fanns en dörr som det stod arkiv på. Jag låste upp och öppnade dörren. Innanför fanns flera dörrar på varje sida. Jag gick fram till den andra dörren på höger sida. På dörren stod Förråd A:II. Det var vårt ena förråd. Där fanns mest gamla papper. Sedan hade vi även två förråd till. Förråden A:III och A:IV I dessa förråd fanns olika instrument och maskiner, samt en del gamla möbler och en del tavlor med mera. Jag öppnade dörren. Luften kändes instängd och jag hostade lite. När jag tände lyset kunde jag se dammet som flög upp i luften. Förrådet bestod av en massa hyllor som man med hjälp av en ratt kunde skjuta fram och tillbaka. Längst in stod det äldsta materialet, så jag gick till de yttersta hyllorna och började titta. Troligtvis skulle det

finnas en låda i storlek mellan en större skokartong och en banankartong. Jag tittade igenom hyllorna, på den yttersta fanns mest pärmar av olika färger och storlekar. Jag drog efter ratten och fick fram nästa par av hyllor. Där nästan nere på golvet stod några lådor. Jag gick fram och tittade. Den första innehöll gamla disketter. Den andra var budget och andra ekonomipapper från 2003–2006. Men den tredje lådan innehöll broschyrer, affischer och just dessa minnesböcker jag sökte efter. Jag tog upp en av dessa böcker och stängde lådan och ställde tillbaka de två andra lådorna på sin plats. Jag släckte lyset och lämnade förrådet. Den dörr som gick in till förrådslängan måste låsas igen. Det räckte inte att man slängde igen dörren som det var i förrådsdörrarna innanför. Jag stängde dörren och med ena handen grävde jag i fickan efter nyckeln och med andra handen höll jag i boken. Jag tog fram nyckeln och låste, men när jag skulle stoppa tillbaka den i fickan ramlade den ner på golvet. Jag plockade upp den, men samtidigt drogs min blick mot något på golvet. Det var en del av en penna samt en pappersbit. Skräp tänkte jag först, men så tittade jag på den biten av pennan. Jag kände igen den. Det var just den pennan Konrad alltid brukade ha. Han hade varit på en konferens i Paris och där fick de varsin penna som på skaftet hade en liten målning av Mona-Lisa. Bara en reklampenna, men jag vet att det var den penna han ständigt hade i sin bröstficka. Hade han haft den de senaste dagarna, eller hade den gått sönder och hamnat här för länge sedan? Jag lyfte pappersbiten. Det stod några ord, men det var inte svenska i alla fall, fast handstilen liknade Konrads. Jag släppte lappen. Tänk om polisen behövde se detta och så hade jag kanske sabbat det genom att röra på den. Men biten av pennan hade jag inte rört.

Jag skyndade mig i väg och sprang upp på rummet. Jag slängde mig på telefon och sökte efter Kalle Jansson på polisen.

Kapitel 7 - Torsdag 12 februari kl 19:00

Jag stängde dörren försiktigt och släppte ner handväskan på golvet tillsammans med posten och sjönk ner i stolen som stod i hallen. Tårarna rann nedför båda kinderna.

Polisen hade kommit tillbaka till universitetet efter min uppringning och spärrat av källaren med alla sina kulvertar. Jag hade blivit utfrågad av Kalle Jansson ännu en gång, vilket i för sig inte var en otrevlig upplevelse. Därefter hade jag fått följa dem ner i källaren och visat var pennan låg. Polisen hade undersökt kulverten och sökt efter fler ledtrådar men de inte hittat något mer. Jag hade försökt att arbeta lite medan polisen undersökte kulvertarna, eftersom jag låg efter så mycket i jobbet. Men det var nästan hopplöst. Telefonen ringde i ett och jag klarade inte av att koncentrera mig. Lars Hammar, vår prefekt kom förbi och pratade en del med mig. Han såg också trött och sliten ut. Tillsammans kunde vi nog spela in en film med titeln *Nyanser av grått*, för det var så vi såg ut i våra ansikten.

En av studierektorerna på vår institution kom förbi och undrade över jubileumsskriften jag skulle söka rätt på. Den hade jag naturligtvis glömt kvar nere i källaren, så jag var tvungen att be en polis hämta upp den.

Studierektorn stod kvar tills han fick skriften i sin hand. Han såg ut att tycka det var spännande och var nog glad att han hade haft en orsak att komma hit. Det var svårt för de stackars professorerna och lektorerna som inte ville visa hur nyfikna de egentligen var. Jag har aldrig fått så många besök av så många välutbildade människor som under dessa dagar. Besöken ökade dessutom med många procent de dagar polisen var här. Men nu när jag åkt hem brast alla fördämningar och tårarna kom tillsammans med tröttheten. Efter en lång stund reste jag mig till slut och tog av mig mina ytterkläder. Allt gick sakta. Jag gick in i köket och la posten på köksbordet och öppnade kylskåpet.

Det fanns inte mycket mat där, så två ägg fick bli grunden till middagen och jag vispade snabbt ihop en äggröra. Jag kompletterade det med oliver, salladsblad och lite lufttorkad skinka. En enkel och lättsmält måltid. Det var alldeles lagom efter denna dag. Jag tog tallriken och gick till tv:n, satte på den och satte mig i soffan. Jag bläddrade runt i kanalerna tills jag hittade ett inredningsprogram som jag kunde se på medan jag sakta åt min mat. Vilken vecka det varit, mycket jobb, poliser och en ständig ström av människor till mitt kontor.

När jag ätit maten gick jag till köket och stoppade undan disken i diskmaskinen. Sedan lade jag mig på soffan framför tv:n och fortsatte att se hur de satte upp en storblommig tapet med lila inslag och kombinerade detta med en mörkgrön soffa full med kuddar i orange och blått. Naturligtvis fylldes rummet med stearinljus i alla vrår. In kom husägarna och skrek ut sin glädje (eller möjligen sin förskräckelse) över rummet. Allt slutade i ett kramkalas och ett glas champagne. Tv:n fortsatte med en sjukhusserie och när läkarna för tredje gången kommit ihop sig, där grundorsaken naturligtvis var en ung kvinnlig läkare, somnade jag i soffan.

Så hade det varit den senaste tiden att jag somnade jag framför tv:n, sov en orolig sömn och för att sedan bli helt klarvaken när jag lämnade soffan och kröp ned i min säng.

Denna gång vaknade jag upp i soffan kl tre på natten. Då steg jag upp och borstade tänderna och satte på mig ett nattlinne. Mina tankar gick till Katarina och funderade hur hennes dagar och nätter såg ut. Hon måste ha det så mycket värre. Jag fick nästan dåligt samvete över att jag kände mig så trött och sliten.

För att kunna koppla av tog jag en bok och försökte läsa. Men jag hade inte koncentrationsförmågan för detta. Jag släckte, men tankarna gick bara åt allt som

hämt. Till sist tog jag med mig min kudde och täcke och la mig i soffan. Där slog jag på tv:n och började titta på en serie som handlade om någon släkt i USA, som bråkade med varandra. Jag förstod aldrig vem som var vem och vem som var ovän med vem, men det skingrade mina tankar. När mobilen ringde kl 06.30 rullade fortfarande tv-bilderna fram i rutan, men de hade hållit mig nedsövda under natten.

Kapitel 8 - Fredagen 13 februari kl 10:00

Universitetsstyrelsen samlades i sammanträdesrummet "Professorn" på plan 8 i förvaltningshuset. Det var ett rum med ett stort bord samt tre skärmar att titta på, så oavsett var man satt hade man en skärm att titta på.

Vid ena kortsidan satt ordförande, med smartboarden bakom sig. På andra kortsidan fanns en dörr in till rummet "Docenten" där det serverades kaffe från början.

Ordförande Lena Bergh höll kaffekoppen i ena handen och tittade på klockan. Hon var irriterad. Resan upp hade varit strulig. Som tur var åkte hon redan igår kväll, men redan då var det svårigheter. Snön hade kommit i Stockholm och som vanligt blev det mer eller mindre kaotiskt i huvudstaden då. Hon hade till sist varit tvungen att ta taxi till Arlanda, för att ha en chans att hinna med planet. Sedan hade dessutom planet varit försenat. Men hon hade ändå haft tur som "bara" blev två timmar försenad, eftersom många plan hade varit inställda.

Men nu var hon här, klockan var tio och endast hälften av ledamöterna hade kommit. Hon gillade ordning och reda och att man startade vid utsatt tid. Men nu, kunde hon inte starta förrän alla kommit. Samuel, som var sekreterare i universitetsstyrelsen hade kollat upp hur det såg ut med flygen och det verkade som de skulle kunna starta mötet om en halvtimme, eftersom planet som flera ledamöter tagit hade landat först nu.

Åke, rektorn för universitetet hade svansat oroligt efter henne sedan hon kommit hit. Det brukade betyda att något ärende inte blivit ordentligt berett och att han ville dölja det genom att vara lite extra trevlig med henne. Att han inte kunde lära sig. Hon hatade fjäskeri och hans beteende fick henne att vara mer misstänksam och negativt inställd. Hon tittade på klockan igen. En kvart kvar. Hon tog mobilen i handen och visade den för rektor Åke och gick ut i korridoren. Hon hade egentligen inget samtal

hon måste ringa, det var bara ett sätt att få komma bort från honom. Hon slog ett nummer.

”Hej gumman, är det mycket snö idag? Bäst du går iväg i god tid. Risk att pendeln är försenad. Vi ses ikväll. Puss”.

Hon gick sedan in på toaletten och kollade frisyren. Hon tog fram läppstiftet och la på lite mer på läpparna. Hon tog ett djupt andetag och gick tillbaka till sammanträdesrummet.

Hon såg att tre till kommit nu. Hon hälsade på dem och lät dem ta var sin kopp kaffe.

Sedan satte hon sig ner på ordförandeplatsen.

”Okej, nu startar vi”, sa hon och alla skyndade till sina platser.

Först var det formella ärenden som val av justeringsmän och föregående protokoll, därefter de alltid återkommande informationspunkterna. Det var rektor som informerade om vad som hänt och sedan var det alltid någon av dekanerna som informerade om något specifikt som de fått i uppdrag att redovisa. Därefter började de ”riktiga” ärendena.

”Punkt 13. Förtätning av lokalerna, samt förändrat avtal med landstinget.

Samt förändring av läkar-/tandläkarutbildningen.” Hon lyfte på huvudet och såg på alla ledamöter när hon läst upp punkten. Hon tittade därefter på rektor Åke.

”Var är dekanen från medicinska fakulteten”, frågade hon honom. Han skulle ju vara med och föredra ärendet för oss. Han behövs ju även för att kunna svara på frågorna. Detta är ju verkligen ett stort ärende.

”Han är försvunnen,” svarade rektor Åke tyst.

”Försvunnen! Vad säger du”, undrade ordförande Lena.

”Jo, han försvann från sitt arbetsrum för en vecka sen sedan och ingen vet var han är. Vi försökte då med deras prodekan, men hon blev överkörd strax efter och ligger på lasarettet mycket svårt skadad. Och det finns ingen annan på medicinska fakulteten som är tillräckligt insatt i frågan.”

”Va säger du!”, Lena gapade. ”Vad händer på medicinska fakulteten. Men vad menar du med försvunnen?”

”Jo, han är borta, polisen har sökt både hemma och på kontoret, både med teknisk personal och med hundpatruller, men ingen vet var han är.”

Det började viskas bland ledamöterna, alla verkade chockade. Ingen hade hört något.

”Men, jag har inte sett något i tidningen”, fortsatte Lena ”och borde inte vi i styrelsen fått information om detta?”

”Konstigt nog har ingen tidning fått nys om detta,” fortsatte Åke, ”detta trots att polisen varit här i flera omgångar. Sen trodde jag att allt skulle lösa sig innan styrelsen och han skulle komma tillbaka.”

”Men,” Lena var chockad. Hon visste inte vad mer hon skulle säga. Hur skulle hon handskas med detta. Att få besked om detta på ett styrelsemöte var oacceptabelt. Det kändes som om rektor Åke försökte hålla styrelsen utanför lite för mycket. Att han inte alltid ville att de skulle få veta vad som hände på universitetet.

”Vi tar femton minuters paus”, fortsatte hon, ”så får jag överlägga med Åke om detta.”

Hon kände att hon var nära att explodera. Hon hade varit irriterad redan före sammanträdet, men detta var bara för mycket.

"Detta var otroligt opassande," väste hon fram till Åke. "Sådana händelser måste åtminstone jag som ordförande få information om."

"Men, jag trodde han skulle komma tillbaka", svarade Åke.

"Oavsett om han skulle komma tillbaka eller ej, så måste jag få information.

Trodde du att prodekan skulle hinna tillfriskna får bilolyckan också?"

"Nä", Åke tvekade innan han svarade. "Du har rätt, det var ett felaktigt beslut av mig."

Lena kände irritationen, men visste att hon inte kunde gå längre. Han hade erkänt fel och fel kan alla göra nån gång.

"Men hur gör vi nu med detta ärende", undrade Lena.

"Jag tycker att vi tar det ändå", svarade Åke. "Jag kan föredra det."

"Men är det riktigt", undrade Lena, "ska vi verkligen ta ett sådant ärende utan att få möjlighet att höra medicinska fakultetens åsikt om vad det skulle innebära? Det är ett stort beslut. Jag tycker att vi skjuter på det till nästa sammanträde."

"Nej, det är dumt, vi måste ta det nu", svarade Åke. Han såg blek och pressad ut.

"Men varför? Om vi tar det i april, så kan vi påbörja arbetet med förtätningen från årsskiftet."

"Men", Åke tvekade. "Men, det skulle vara bra att få börja direkt efter sommaren."

"Varför", Lena fortsatte att pressa honom. Hon förstod inte varför han hade så bråttom med detta ärende. Egentligen hade det kunnat vänta till styrelsen i

september, men Åke hade pressat henne att det måste upp redan på detta sammanträde.

Åke tvekade för länge i sitt svar, så Lena satte sig på sin plats och kallade alla ledamöter tillbaka till sina platser.

”Ja, tillbaka till ärende 13”, började Lena. ”Mitt förslag är att vi bordlägger detta ärende till nästa sammanträde, så vi får med någon från medicinska fakulteten. Helst skulle jag vilja att det sköts fram till juni eller september, så vi får mer tid att diskutera denna fråga. ”

Diskussionen gick höga, men de flesta var överens med Lena. Det fanns några förutom rektor Åke som ville ta ärendet nu, men deras argument för orsaken till detta var mycket svaga.

”Då beslutar vi att bordlägga ärendet till nästa möte”, sa Lena och lyfte klubban och slog till i bordet.

Del 2 - Gösta

Kapitel 9 - Stockholm, augusti 1914

Gustaf och Gösta gick som vanligt sida vid sida genom staden. Just idag var de ovanligt dämpade. I vanliga fall brukade de prata och skoja med varandra hela vägen, men idag var de tysta och slutna. Gösta gick som vanligt ett halvt steg framför Gustaf. Han gick med höger hand bakom ryggen i en mycket bestämt takt. Hans mörka hår och hans tunna mustasch fladdrade i vinden. Gustaf svängde båda armarna i en närmast militärisk takt. Hans raka hållning gjorde att han såg ut att vara lite längre än Gösta, trots att de var exakt lika långa. Gösta hade lika mörkt hår, men saknade mustasch. Det var tur att det fanns denna skillnad i utseendet för i övrigt så var de nästan identiskt lika. Men Gösta var äldre, han var född tre minuter före sin tvillingbror. Det brukade han alltid ha som argument när de var oense. Då han tyckte att den äldre brodern alltid borde ha mer att säga till om.

De hade båda just börjat på Tandläkarinstitutet och promenerade dit till sina lektioner på Malmskillnadsgatan 44. Men idag var de tveksamma. Sverker som bodde i grannhuset hade kommit förbi på morgonen. Han viftade med ett papper framför dem.

”Jag har fått inkallelseorder. Jag ska till flottan”, ropade Sverker upphetsat.

Han sträckte på sig och gjorde honnör åt alla han mötte. Han var den förste av alla i kvarteret som hade fått en inkallelseorder.

Nu gick både Gösta och Gustaf och funderade när deras inkallelseorder skulle komma. De förstod att den skulle komma, men när? Och skulle även deras far bli inkallad? Ivar

Granqvist som var deras far var en viktig person i Stockholm. Han hade varit med och grundat Tandläkaresällskapet och hade suttit med i dess styrelse i många år. Han hade trots att han "bara" var tandläkare lyckats få en position i samhället. Tandläkare var ju annars inte så högt ansett yrke. Nä, skulle man komma med bland societeten i staden måste man åtminstone vara läkare eller bankdirektör. Men deras far hade lyckats, trots sitt underläge. Men hans intresse var inte societeten och dess fester, utan han brann för att utveckla yrket och forskningen kring tandvård. Det var han som styrte deras yrkesval mot tandläkare. De hade inte haft något val, utan far hade styrte dem med järnhand. Tanken var att de skulle gå utbildningen på Tandläkareinstitutet och sedan bli lärlingar i fars tandläkarklinik, för att sedan efter några år bli legitimerade tandläkare, godkända av Sundhetskollegiet.

Men nu, om de blev inkallade vad skulle då hända?

De gick vidare under tystnad. Framme vid institutets lokaler mötte de resten av klassen. Det var precis som de anat. Många hade fått inkallelseordern och skulle lämna skolan. Kvar stod Gustaf, Gösta och ett fåtal till. De som fått en inkallelseorder återvände hem för att börja packa och för att säga adjö till familjen. För de som stannade kvar blev det en lång och okoncentrerad dag.

Det gick en månad av oviss väntan för bröderna, sedan kom även inkallelseorder för dem. Men det som var konstigt var att Gösta hamnade i flottan och Gustaf hamnade i kavalleriet. De skulle infinna sig på plats redan en vecka efter att de fått sin inkallelse. Far var bedrövad och mor var skräckslagen. Gösta var rädd, han hade alltid haft Gustaf vid sin sida. Gustaf som kunde liva upp honom i alla svårigheter. Fastän Gösta var äldre, så var det nog Gustaf som var den starkare och den som hade lättast att klara sig själv. Gösta kände paniken. Vad var han utan Gustaf?

Men Gustaf var nöjd. Han var inte så förtjust i havet och båtar. Men hästar det var något han gillade. Han hade inte ridit många gånger, men han hade i alla fall försökt och det hade gått bra. Det skulle visserligen bli konstigt att vara utan Gösta, men det kunde nog vara nyttigt för dem båda. Det var svårt att hitta sin identitet när man hade en tvillingbror som man alltid umgicks med och en stark far. Gustaf hoppades att han skulle få sin chans nu. Han hade aldrig drömt om att bli tandläkare, men det hade aldrig funnits något val för honom. Ja, vad skulle far ha sagt om han försökt undkomma tandläkaryrket, så hårt som far jobbat för detta. För honom fanns bara en väg för hans söner. Far hade ju satsat pengar på dem när de började på tandläkarinstitutet, så det hade inte funnits någon väg ut.

Gustaf hade sett Göstas min och förstått att han inte känt på samma sätt, men det skulle nog gå bra. Gösta var lite mer tillbakadragen än han, så det kunde vara nyttigt för honom. De behövde nog båda vara ifrån varandra ett tag. Fast visst, han skulle sakna Gösta. De hade så mycket gemensamt och det var så enkelt med Gösta, de förstod varandra så väl. Men ändå, det var en chans för dem båda.

De båda bröderna funderade mycket över hur det skulle bli, men de kunde aldrig tro att allt skulle bli så förändrat.

Kapitel 10 – Gotland, 1915

Gösta hade varit inkallad i ett år nu. Första tiden hade varit tuff för honom. Han hade skickats till Karlskrona för grundutbildning. Där hade han bott på kasernen i ett logement tillsammans med mellan 30–40 man i varje rum. Gösta hade haft svårt att smälta in i den tuffa jargongen och dragit sig undan så ofta det var möjligt. Sedan var det lukten. På kvällarna när alla drog av sig sina kängor, stank hela rummet av en stark sur doft. Klosetterna och urinoarerna var gammeldags och stank vedervärdigt. Hemma i Stockholm hade de fått vattenklosett redan för två år sedan, men detta saknades vid kasernen. Vattentillgången var dessutom dålig. Visst fanns det vatten, men vissa dagar var vattnet gulaktigt och luktade lite unket. Varje söndag hade de rätt att använda skolans badstuga för att tvätta hela kroppen, men många av männen hoppade över detta. Gösta däremot njöt av dessa timmar i badstugan, där han fick doppa ned kroppen i ett badkar och försöka skrubba bort dofterna. Tyvärr doftade ju kläderna lika illa när man efter tvagningen tog på sig dem igen. Gösta saknade Gustafs lätthet att skoja om allt, då allt kändes lättare när man kunde skratta åt det. Gustaf kunde dessutom prata med alla och få alla att skratta och må gott och den egenskapen saknade Gösta. Men Gösta hade inte blivit ensam trots detta. Det fanns fler som i likhet med honom inte riktigt passade in. Han hade fått några vänner som var lika tystlåtna, försiktiga och helst umgicks i mindre grupper som han själv. Carl, som hade kommit samma dag som Gösta, hade redan från första dagen närmat sig Gösta. Carl hade en tysk far och en svensk mor och bodde på ett stort gods i Västergötland. Han försökte hålla en låg profil mot de andra beväringarna, då han visste att detta att han var halvtysk kunde reta upp mer radikala beväringar. Han kunde lätt bli utsedd som hackkyckling om de fick veta mer om hans bakgrund. Hans far som var både godsherre

och politiker, hade varit en av medförfattarna till "Aktivistboken" som kommit ut 1914. Boken förespråkade att Sverige skulle avsäga sig neutraliteten och ställa sig på Tysklands sida i kriget. Carl sympatiserade med innehållet i boken och han och Gösta diskuterade ofta dessa frågor. Robert var den tredje i den lilla gruppen, hade fått lämna sina älskade studier i historia på Uppsala universitet för att göra sitt uppdrag för Svenska folket. Robert fick snabbt namnet professorn, då han alltid läste i någon bok. Han var otroligt kunnig inom sitt ämne och kunde berätta om olika händelser som hänt sedan 1600-talet både i Sverige och övriga Europa. Hans främsta intresse var kulturhistoria och hur olika idéer eller tankar kunnat påverkat landet i en riktning. Han älskade därför att diskutera med Carl och Gösta om detta med neutralitet eller inte. Både Norge och Danmark hade ju även valt den neutrala vägen i detta krig och Robert delade gärna med sig hur det varit tidigare. Norge var ju ett känsligt kapitel sedan Sverige och Norge delades 1905 och relationerna var väl inte alltid de bästa. Efter grundutbildningen förflyttades de tre till Gotland för att vakta det svenska vattnet. De blev alla placerade på en jagare, nämligen HMS Magne. De skulle ha fått sin första placering på pansarkryssaren Fylgia, men vid första världskrigets utbrott var Fylgia i Medelhavet och det tog tid att återvända till Sverige under de första krigsåren, så istället blev de placerade på HMS Magne. Vid Gotlands kust skedde flera överträdelser både av tyska och ryska båtar. Robert som var van att koncentrera sig på att läsa böcker hamnade ganska snart vid styrmans sida för att läsa sjökort och spana efter främmande fartyg. Carl hamnade som kockassistent och fick ganska snart ta över som ordinarie kock, då denne insjuknade och måste läggas in på sjukhuset. Gösta fick arbeta hårt som menig, men tack vara sitt hårda arbete och på grund av de många sjukdomarna bland de andra soldaterna, avancerade han snabbt och blev korpral och

fick leda gruppen av de nytilkomna soldaterna. De tre delade hytt på båten och fortsatte med sina diskussioner om neutralitet, historia och även filosofi och framtida yrkesval. Carl var intresserad av tandläkaryrket och frågade ut Gösta. Han hade hört talas om röntgenapparater och tyckte det verkade som om framtiden fanns där. Gösta berättade det han visste om röntgenapparater och kunde meddela Carl att det fanns en sådan på tandläkareinstitutet sedan 1912. Han berättade även hur utbildningen var upplagd, med provtjänstgöring innan man fick bli legitimerad tandläkare.

Gösta i sin tur var intresserad av "Aktivistboken" och tanken att Sverige skulle bli främst i Skandinavien. Att Sverige skulle bli en stormakt som förr i tiden. Robert pumpade dem med uppgifter om hur det varit då Sverige var stort och starkt och ett land som alla räknade med.

Sommaren kom med värme. Solen stekte deras skinn och de fick färg i ansiktet och händerna. Gösta som arbetade med ett praktiskt arbete ute på däck fick även sina armar mörka av solen. Carl som var ganska ljus i hyn fick fräknar i ansiktet och en rödaktig färg av solen. Robert undvek solen så mycket han kunde, då hans ögon hade svårt för det starka solskenet. Gösta hade inget emot sommarvärmen. Han njöt av solen men även av den svalkande brisen som fanns här ute på havet. Fartyget förflyttades hela tiden, från Gotland i norr till Karlskrona i söder. Den mesta tiden låg de på östra sidan av Gotland och spanande efter främmande fartyg. En dag blev de kallade till Herrvik, som är en vik strax söder Ljugarn. Det var ett tyskt minfartyg hade gått på grund efter att blivit jagade och beskjutna av ryska pansarkryssare. Både HMS Magne och HMS Wale kallades till platsen för att jaga bort de ryska båtarna. Men när de anlände till Herrvik var de redan borta. Långt inne i viken låg Albatross, det tyska minfartyget. Små båtar från Herrvik gick i skytteltrafik mellan fastlandet och båten.

Ljudet av skrik från skadade och bybornas upprörda röster blandades i en överklig krigsscen. Havet runt skeppet var ljusrött av allt blod som kommit från de skadade och dödade soldaterna. Från Magne och Wale valdes fem personer vardera ut och besteg Albatross. Gösta var glad att han fick stanna kvar på Magne, då han redan på avstånd kände rädslan, skräcken som kom krypande. Han tittade ned i vattnet och såg något komma flytande. När han förstod att det var en bortsliten arm lämnade han relingen snabbt. Hans mage reagerade, men han klarade av det utan att spy, som han såg ett flertal andra gjorde. Soldaterna från båtarna hjälpte till att evakuera de kvarvarande tyska soldaterna. De fördes sedan till en internering i Roma.

Kvällen kom och skymningen sänkte sig över viken. Gösta la sig i deras gemensamma hytt. När han stängde ögonen hörde han inom sig skriken och såg den avslitna armen. Först framåt morgonsidan lyckades han slumra till. HMS Magne och HMS Wale lämnades kvar vid båten några dagar för att vakta den för plundrare och när bärgningsfartyget kom till platsen fick de eskortera det till Oskarshamn. Framme i Oskarshamn väntade ett brev på Gösta och de fick äntligen en kort ledighet.

Kära bror!

Hur har du det på dina båtar? Är det spännande att få vakta Sveriges stränder? Du ska veta att ni gör ett viktigt arbete där ute i kusten. Min tid i Umeå blev kort, då vi i oktober, när det blev mer oroligt i Europa, så blevo vi sända till Boden. Tågen på stambanan var överfulla, då det var så mycket flyktingar från Europa, som skulle hem till Ryssland och Finland. Vi utspisades i Vännäs och ankommo bra försenade till Boden.

Vår förläggning var en gammal gymnastikvind i gamla folkhögskolan. Sedan gingo vi och slogo dank i flera veckor innan vi fingo gå på handräckning uppe på

Garnisonssjukhuset. Det var för mig en mycket spännande tid. Jag har lärt känna Överläkare af Ackerman, som äro en mycket vänlig herre. Han kommer från Örebro och har låtit mig gå bredvid honom och lära mig lite om läkaryrket.

I Boden finns många beväringar och det blir många fester då de flesta idag ligger stilla inom kasernområdet. Har sett några söta flickor, men inte någon som fått mitt hjärta att banka hårdare. Hur går det för dig Gösta? Har du funnit en flicka vid varje hamn, nu när du är vid flottan?

Bästa hälsningar din bror Gustaf.

Kapitel 11- Kogrundsrännen, 1916

Gösta, Robert och Carl fick ny placering i början av 1916. Efter Albatross grundstötning bestämde Sveriges riksdag att minera Kogrundsrännen och stoppa all trafik till Sverige. Rännan låg alldeles utanför Klagshamn och hade egentligen gjorts iordning 1915 för att svenska och neutrala fartyg skulle kunna undvika tyska mineringar. Men 1916 var det slut med trafiken då rännan minspärrades. Carl, Robert och Gösta placerades denna gång på pansarskeppet Fylgia. Pansarskeppet kryssade runt i närområdet och arbetsuppgifterna bestod främst i att vakta farleden. Dagarna var långa och slitsamma. Maten var dålig, då krigets verklighet även drabbade flottan. Många blev sjuka och det var löss överallt i hytterna. Gösta brukade skriva brev till Gustaf för att få tröst. Men han fick sällan svar. Gustaf hade förflyttats norrut och var för tillfället placerad i Boden. Han avancerade hela tiden och hade nu fått officersuppdrag. Det senaste brevet var för tre månader sedan.

Käre bror!

Fick för några dagar sedan en ny inkallelse till utbildning som underbefäl vilket jag tyckte var mycket spännande. Jag lämnade Boden och återvände till Umeå för att starta utbildningen.

Vi hade manöver i fyra dagar i sträck efter en månads utbildning och de sista dagarna i Umeå blev ingenting sovit, då det var vaktavlösning varannan timme. Allt detta gjorde att jag därefter sov i flera dagar i sträck, men nu har jag kommit i normalt tillstånd igen.

Som det höres på officerarna vid Dragonerna, så torde vår årsklass gå ut igen i februari för vinterövningar. Troligtvis blir vi då än en gång förflyttade till Boden. Tack skall Du ha för Ditt senaste meddelande. Roligt att Du mår bra i kronans kläder och fått några nya vänner, vilket även jag har.

Det är nu mycket strängare med tjänstgöringen, disciplinen är hårdare än första gången jag var här. Jag har hela tiden legat i tält. Det tycker jag var härligare än att ligga i ett magasin som de flesta i vår årsklass gör.

Hälsningar från din bror Gustaf.

Gösta funderade på kriget. Han lyssnade på Carls övertygande argumentering om att släppa neutraliteten. Men den verkade göra Sverige till ovän med alla.

När rännen minspärrades bråkade engelsmännen att detta var gjort för att Tyskland önskade det. Men tyskarna stoppades ju även de. Det senaste var att även Amerika var irriterad över Sveriges agerande. Detta hade gjort att både fotogen och kol var en bristvara idag. Det var till och med svårt att få tag i stearin. För de flesta tillbringades kvällarna i kompakt mörker på grund av detta. Om nu detta berodde på Sveriges neutralitet, var det inte bättre att välja sida då? Carl var övertygad om att Tyskland sida var den bästa, den segrande och den starka sidan. Robert var inne i sina perioder av läsande och hade sällan tid med att diskutera.

Gösta kliade sig. Även han hade fått problem med ohyra. Han som var van med rena fina bostäder och hade lärt sig att ohyra fanns bara hos de fattiga. Han suckade. Han ville tillbaka och fortsätta sin utbildning.

Sirenen tjöt mitt i natten. Alla tre drog snabbt på sig kläderna och sprang ut. En främmande båt närmade sig. Robert sprang in i styrhytten. Carl sprang ned mot kabyssen och Gösta tog sin grupp till en av de åtta kanonerna. Gösta fick klartecken från kapten, ett varningsskott från kanonerna skulle skjutas. Gösta befallde skott babord om båten och kanonen laddades och sköt. Nästa kanon sköt även de ett varningsskott. Pansarbåten kom dock bara närmare. Kanon nummer tre laddades och sköts. Denna gång mycket nära den främmande båten.

Gösta lämnade sin grupp och gick fram till lejderen och tittade ut. Han såg båten närma sig. Kapten gav order om kanon nummer fyra och fem. De sköt i snabb följd och där Gösta stod såg han hur nära dessa varit att träffa båten. Från det tyska pansarfartyget, vars flagga man nu såg, kom ett skott tillbaka på dem. Skotten landade strax styrbord om Fylgia. Gösta stirrade förskräckt, skulle de vara med om ett sjöslag. Han stelnade till och stirrade på vattenkaskaden som kanonkulan gjort. Så hörde han ett skott till och kände hur han flög åt sidan av smällen. Kapten beordrade skott från de sista kanonerna och de kunde då se hur det tyska pansarfartyget vände sakta om och lämnade svenskt territorium.

Gösta försökte resa sig där han låg, men kände att benet inte ville bära honom. Han kände ingen smärta, men såg på benet att det troligtvis var av. Från hans grupp kom några män springande. Sakta började smärtan sprida sig i benet och det svartnade för hans ögon.

När han öppnade ögonen låg han i sjukhushytten. Fartygets läkare tittade på hans ben.

”Det är brutet”, muttrade han för sig själv. ”Jag måste få det rakt innan jag kan spjälka det.”

Han tittade upp och såg att Gösta var vid medvetande. Just då kom Carl in i rummet.

”Bra att korpral Gerber är här, ni ska få hjälpa till.”

Han gav Carl instruktioner att hålla fast axlarna på Gösta. Därefter gav han Gösta ett tygstycke som han satte i munnen. Det luktade illa och Gösta kände att det snurrade lite i huvudet av detta och förstod att det nog var någon sorts bedövningsmedel. Därefter tog läkaren tag i det onda benet. Han tittade på Carl och nickade samtidigt som han drog till i benet. Smärtan som kom var

olidlig. Gösta försökte skrika, men tygstycket hindrade honom. Han försökte slita sig loss, men Carl höll honom hårt.

”Bra”, sa läkaren. ”Nu är det rakt. Nu ska det bara spjälkas.”

Han tittade på Gösta och nickade. Han tog ut tygstycket från munnen och gick bort till ett hörn i rummet för att hämta några träbitar, spjälor för att fixera benet med.

Smärtan var fortfarande stor, men mest dunkande det i benet. Gösta slappnade av en del och Carl lättade då lite på greppet han höll om honom.

Det gick en vecka innan fartyget närmade sig en hamn. Allt Gösta kunde göra var att ligga stilla och försöka slumra till ibland. Smärtan kom och gick hela tiden och medicinförrådet på fartyget var dåligt. Men väl i hamn skulle han få komma till sjukhuset.

Det var skönt för Gösta att äntligen få lämna fartyget, men förflyttningen var smärtsam för honom. Han hamnade i Karlskrona och på garnisonssjukhuset där. Behandlingen var inte mycket bättre än på fartyget, men det fanns en del medicin, som kunde lindra värken. En dag fick han även ett brev från sin bror.

Käre bror!

Fick höra talas om din olycka. Stackars Gösta. Hoppas det finns söta sjuksköterskor på sjukhuset, så du får lite roligare under din konvalescenstid. Här går allt sin gilla gång.

Vi är nu placerade i Boden igen. Har blivit hembjuden till överläkare af Ackerman.

Hans fru och deras dotter bor i en av Officersbostäderna i Boden. Elsa, som är hans dotter är helt förtjusande. Jag är kanske kär.

Sköt nu om dig bäste bror.

Från din bror Gustaf.

Robert och Carl brukade komma förbi och hälsa på om fartyget låg i hamn, men det hände inte så ofta. Efter fem veckor fick Gösta försöka stödja på benet. Det var svårt, då han inte brukat många muskler under sin konvalescenstid. Han fick sakta ta sig fram med käppar och efter två veckor klarade han sig med en käpp. Läkaren på garnisonssjukhuset träffade honom då och gjorde den bedömningen att han inte skulle kunna återgå till militärtjänst. Gösta drog en djup suck. Han skulle äntligen få åka hem igen. Efter en vecka ordnades en transport och Gösta åkte tillbaka till Stockholm.

Kapitel 12 – Stockholm, augusti 1917

Hösten kom och Gösta tänkte återuppta sina studier. Han hade skickat ett brev till Gustaf för att fråga om även han skulle mönstra av och påbörja studierna. Men brevet han fick från Gustaf gjorde honom inte glad.

Käre bror!

Då min officersutbildning framskrider så bra, vill jag inte avbryta detta för tandläkarutbildning. Min käresta Elsa finns ju även här, vilket gör att jag har svårigheter att lämna Boden. Min håg till att bli tandläkare har minskat under åren. Snälla Gösta tala inte om detta för Far. Min vänskap med regementsläkare har dock öppnat mitt intresse mot läkaryrket. Men tills jag med säkerhet vet vilken min inriktning ska bli, så fortsätter jag min officersbana.

Sköt nu om dig bäste bror och lycka till med studierna.

Från din bror Gustaf.

Skulle Gösta läsa utan Gustaf. Det hade inte funnits med i Göstas tankevärld någonsin.

Gösta och Gustaf skulle följas åt och överta Fars praktik när de fått sin legitimation.

Men det fanns en ljusning. Carl hade sökt in på utbildningen och skulle börja sin utbildning samtidigt som Gösta. Då Gustaf inte skulle komma erbjöd Far Carl att även få bo hemma hos dem.

Gösta och Carl vandrade tillsammans till Tandläkarinstitutet på samma sätt som Gösta och Gustaf gjort för tre år sedan. De ämnen som de läste var allt som allt 8 ämnen den första terminen. De läste kemi (organisk och oorganisk) fysiologi, anatomi, (skallens ben och muskler), patologi, histologi, farmakologi. Det var dåligt med läroböcker, så de fick anteckna allt i sina anteckningsböcker. Carl och Gösta var glada att de två kunde

hjälpas åt med detta. När en inte förstått eller missat en anteckning fanns den andre som hjälp. Livet blev inrutat med promenaden till institutet på morgonen och hem till kvällsvarden och därefter satt de och renskrev sina anteckningar. På lördagarna var skoldagen kortare och de kunde ägna sig åt annat än skolarbetet. Varken Gösta eller Carl var så intresserad av dans eller umgänge med de andra kandidaterna, så de stannade oftast hemma med en bok eller med att diskutera med varandra. De var däremot intresserade av flickor, så någon gång gick de ändå till dansbanan för att se om det fanns några söta flickor att titta på. Att tala med flickorna eller att dansa med dem var fortfarande för oöverstigligt för dem.

I mitten av februari 1918 fick Gösta ett brev från sin bror. Brevet var efterlängtade, men kom med långa mellanrum.

Käre bror!

Ett nytt krig har startat i Finland, frihetskriget. Då jag anser att vi måste stödja vårt broderfolk har jag nu anslutit mig till "Finlands vänner" och är nu i Torneå. Vi kommer att fortsätta mot Uleåborg och ansluta till Svenska brigaden. Brigaden leds av en kusin till överläkare af Ackerman och vi hoppas vi ska kunna skydda Finland från den "röda terrorn".

Jag kommer inte att kunna skriva på länge, men tänk på mig i din aftonbön, för det kommer jag att behöva.

Sköt nu om dig bäste bror och lycka till med studierna.

Från din bror Gustaf.

Mor och Far blev förskräckta och började följa det finska kriget noggrant.

Rapporteringen handlade om blodiga slag och gjorde dem inte lugnare. Gösta var själv

mycket orolig, men försökte att visa sig stark, för att på så sätt vara ett stöd därhemma. Men i de mörkaste stunderna tänkte han vad som kunde hända. Tänk om Gustaf inte överlevde. Hur skulle hans liv bli utan hans tvillingbror.

När den andra terminen började kom mer praktiskt hantverk in i undervisningen. Föreläsningarna började kl 8 varje morgon och varade ett par timmar. Efter lunch blev det praktiska arbeten mellan 13 - 17 och ibland ända till kl 18. Hela andra terminen var det bara fantomarbete, men sedan fick de under den tredje terminen pröva på att ta emot patienter. De praktiska arbetena genomfördes jämsides med föreläsningar i proteslära, tandkirurgi, tandfyllnadskonst. Först i slutet av tredje terminen fick de undervisning i röntgenologi som var det ämne som hela tiden fascinerat Carl så mycket.

I slutet av juni 1918 fick Gösta nästa brev från sin bror.

Käre bror!

Min tid som soldat är nu över. Tiden i Finland öppnade mina ögon. Jag vill inte berätta några detaljer trots att de kommer till mig varje natt. Krig är förskräckliga. Jag vet nu vad min uppgift i livet är. Det är att rädda liv. Magnus af Ackerman har rekommenderat mig till utbildning på läkarutbildningen i Lund. Till dess kommer jag att vara hans hjälpreda på Bodens garnisonssjukhus, för att få en ingång till yrket. Kan du berätta detta för Far?

Elsa och jag har nu förlovat oss, det kan du berätta för både Far och Mor.

Sköt nu om dig bäste bror och lycka till med studierna.

Från din bror Gustaf.

Han skulle inte komma hem. Gustaf hade förlovat sig och skulle flytta till Lund och bli läkare. Det var ju inte så Gösta hade tänkt sig framtiden. Han kände sig ensam och övergiven. Gustaf hade någon annan att dela livet med. Gösta behövde inte vänta länge med att berätta om nyheterna. Mor hade sett när han fått brevet och var nyfiken. Gösta berättade först för henne om förlovningen och sedan om hans framtidsplaner. Mor såg på Gösta och klappade honom på axeln. Stackars Gösta, det är inte lätt när det inte blir som han tänkt. Men huvudsaken att Gustaf överlevde kriget och han behöver gå sin egen väg. Mor sa sedan att hon skulle berätta för Far. Gösta drog en djup suck av lättnad. Att berätta för Far att Gustaf hade valt ett annat yrke än tandläkaryrket hade varit svårt för honom att berätta.

Sista terminen på institutet ägnades åt en så kallad provtjänstgöring. Då skulle de göra ett visst antal proteser och plomberingar, jämte prover i tandutdragning och bedövning, allt på patienter. En hel del av denna provtjänstgöring gjorde Carl och Gösta på Fars tandklinik.

På institutet hade de endast tillgång till trampbormaskiner, så hos Far var det mycket modernare. Det var mycket som var efterblivet på institutet, så Carl och Gösta hade tur som hade Göstas Far, som ständigt följde med i den nyaste forskningen. Under provtjänstgöringen ståtade alla studenter i jacket, vilket egentligen var lite komiskt att alla tandläkarkandidater var klädda i högtidsdräkt en hel termin, men de tog det på fullt allvar och de ville skilja sig från de andra kandidaterna som inte hunnit lika långt i utbildningen. Strax före jul 1918 fick de sina tjänstgöringsbetyg, och i januari genomfördes den muntliga examen.

Både Gösta och Carl fick bra betyg och gick sedan med de andra kandidaterna på Rosenbads restaurangen och åt en finare lunch a´ 35 kr. De var klädda i frack och i hög hatt, för att verkligen visa att de lyckats.

Kapitel 13 - Berlin, mars 1933

Gösta gjorde sitt årliga besök i Berlin som han gjort sedan 1928, då Carl fått anställning under professor Diecks på Berlins universitet. Diecks specialitet var röntgenstrålning och Carl hade fått en anställning med uppgift att forska kring möjligheterna för bättre tandvård tack vare röntgen. Carl samarbetade i denna forskning mycket med en tandläkare från Göteborg vid namn Albin Lundberg som arbetade med att testa olika tandfyllningar av olika material. De fyllde tänderna med guld, silver, porslin och glas och jämförde dessa genom röntgen, där såg de på både hållbarhet och hur dessa fyllningar kunde få bättre fäste i tänderna. Gösta besökte Carl för att få höra om den nyaste forskningen, men också för att få en vän att dela vardagen med. Varken Gösta eller Carl hade gift sig utan deras liv hade kretsat kring tandvård, politik och att beklaga sig för varandra.

Gösta hade nu helt övertagit sin fars tandklinik och även hans plats i Tandläkaresällskapets styrelse. Att han fick överta platsen i styrelsen var tack vare sin fars inflytande. Han visste att det varit med stor tvekan de låtit honom ta denna förnämliga styrelseplats. Så risken var stor att när far dog, skulle platsen gå till någon annan. Han hade inte samma karisma och retoriska förmåga som sin far. De flesta verkade tycka att han var tråkig och ointressant. Han var glad att han fortfarande hade Carl som sin vän, som uppskattade hans sällskap. Dessutom tyckte Tandläkaresällskapet att det var intressant att han hade en vän inom tandvårdsforskningen i Tyskland och det var nog även det en räddningsplanka för att få behålla platsen i styrelsen. Göstas mor hade hastigt avlidit i lunginflammation för fem år sedan. Far hade efter detta blivit vresig och dragit sig undan mer och mer. Gustaf däremot blommade upp mer och mer varje år. Han hade blivit en fantastisk läkare,

som alla hade trott. Han brukade ju lyckas med det han tog sig för. Han och Elsa hade numera fyra barn, två flickor och två pojkar. För fyra år sedan flyttade de till Drottningholm då han blivit hovläkare och skötte numera om hela kungafamiljens hälsa. De hade som tjänstebostad fått ett stort gods i närheten av slottet. De gånger de möttes kände Gösta sig underlägsen, Gustaf strödde pengar omkring sig och hade så fina kläder. Många hälsade och log när de gick på promenad. Gustaf verkade inte märka skillnaden utan pratade på om sitt arbete, om barnen och om de många resorna de gjorde. Han var också intresserad av hur tandläkarkliniken gick. Men det var något Gösta inte gärna pratade om. Kliniken gick inte så bra. Det fasta klientel som far hade haft fortsatte att gå, men det kom inga nya. Då fars klientel var gamla och en del hade redan dött, så minskade klienterna stadigt och med dem både inkomster och anseende. Gösta försökte undvika att träffa Gustaf så ofta, så han skulle slippa berätta om sitt misslyckande.

Men nu var han i Berlin. För Carl kunde han klaga över sin lott. De var båda överens att det berodde på otur. Tanken hade ju varit att Gösta och Gustaf skulle ha kliniken tillsammans. När Gustaf drog sig ur, så var det ju inte konstigt att det gick som det gick. Inte kunde man beskylla Gösta för misslyckandet. De brukade sätta sig på en bar med varsin öl och beklaga sig. Båda saknade tillgång till pengar och brukade sitta och fundera hur de skulle kunna dra in mer pengar. Carl som jobbade en del med guldfyllningar tog fram en idé att man skulle kombinera guld med någon annan metall och på så sätt kunna behålla halva guldets värde för egen del. De diskuterade olika möjligheter för att lyckas med detta. Det måste ju ha samma färg som guld och tillräckligt hårt, så inte klientens fyllning gick sönder. De bestämde sig att båda två läsa in sig på detta ämne för att kanske hitta en lösning.

De brukade ta långa promenader i Berlin för att upptäcka allt som hände där. Det var alltid nya byggnationer på gång. Berlin var verkligen en stad i utveckling. En tunnel höll på att byggas för Berlins nya spårvagnssystem eller tunnelbana som de började kalla det. På affischer i staden fanns många politiska budskap då det snart skulle bli val. I Berlin var många tveksamma till NSDAP som var det nya namnet på arbetarpartiet och hade valt en Österrikare till ledare. Hans namn var Adolf Hitler. Gösta och Carl diskuterade detta och tyckte ändå att han var intressant. Han gav de rika en smäll på fingrarna och ville ha bort de personer som tog för sig av vad andra skulle ha. Det gillade de. Det var ju tuffa tider nu, då depressionen slagit till häromåret. Pengarna sinade överallt och även universitetet hade känt av det. De löste universitetet genom att ge underhuggare som Carl lägre lön och tröstade honom med att han ändå fick behålla jobbet. Denna lönesänkning gällde naturligtvis inte professorerna. Nä, de gick som vanligt skadelösa. Carl fräste när han berättade om detta. Var inte hans lön redan för låg. Gösta höll med. I Sverige hade Sveriges statsminister Carl Gustaf Ekman tagit mutor av självaste Ivar Krueger, den mäktiga och rika tändstickskungen. Statsministern hade väl tillräckligt med pengar redan. Gustaf hade också sitt på de torra, men inte han själv som skulle hålla igång en gammal klinik och stå ut med en vresig Far. För trots att han tagit över kliniken, så nog var det Gustaf som var så fantastisk.

”Fantastisk”, Gösta muttrade ilsket, ”han som bara smitit från ansvaret för att få guld och gröna skogar”.

Så höll de på Carl och Gösta. De eldade upp varandra i orättvisor. Alla andra gled omkring på gamla meriter och inget fick de.

Kanske hade Hitler rätt. En arisk ras som alla var på lika villkor och bort med alla som stal ifrån dem det som var deras. Då kanske andra skulle se att också de var värda

något. Men till dess skulle de fortsätta undersöka hur de kunde ta del av guldets i guldänderna. Det var ju bara rätt och riktigt att de fick del av dessa förmögenheter. Ett slöseri att en del skulle gå med glänsande tänder, när de själva nästan inte kunde klara sina åtaganden.

De kom båda överens om att de måste finna en lösning för att få mer pengar och anseende. De skulle fortsätta att undersöka om de kunde behålla en del av guldets för änderna. Det var ju bara rätt. De som satte in guldänder var ju ändå de rika och giriga. Det var ju bara rätt att Gösta och Carl fick sin del.

Gösta reste tillbaka till Sverige och började läsa in sig på guld och andra metaller. Han och Carl brevväxlade flitigt om detta för att hitta en lösning.

Carl berättade i ett brev att han av misstag råkat försäga sig för en kollega vid en barrunda. Men den kollegan höll med honom och de beslutade att det bara var positivt om de kunde jobba med frågan. Efter ett tag blev även Albin Lundberg från Göteborg inragen i deras projekt om guldets. De beslutade att de fyra inte skulle dra in några fler personer i projektet och för att ingen skulle förstå vad de sysslade startade Carls kollega som hette Ernst Müller ett forskningsprojekt kring fyllningsmaterial i tänder. Han ansökte dessutom om ett anslag från Tandläkaresällskapet i Sverige och i Tyskland och fick en del bidrag. Så nu kunde de fyra tillsammans "forska" om hur man minskade guldets i guldänderna.

Gösta fick tack vare detta forskningsprojekt ett större anseende i Tandläkaresällskapet och de följde med intresse det forskningsprojekt han var inblandad i.

Kapitel 14 – Berlin, 1 augusti 1936

De fyra i forskningsgruppen, Gösta, Carl, Albin och Ernst träffades i Berlin igen. Denna gång för att roa sig. De skulle gå och se invigningen av OS. Den väldiga Olympiastadion som hade byggts just för denna olympiad var ett gigantiskt byggnadsverk. De skulle dit och se invigningen när alla 49 länder tågade in i stadion med sina flaggor. De skulle lyssna på tal av Adolf Hitler och även av Sven Hedin. De fyra var ivriga och pratade i munnen på varandra. De skulle få se något stort, något historiskt. De hade följt elden när den korsade stadens gator. Elden hade förts hela vägen från Olympia i Grekland till stadion. Detta för att påminna sig om var olympiaden härstammade ifrån. Vilket påhitt att en eld skulle fraktas så långt. De var inte riktigt överens om detta var ett spektakel eller om det var en genialisk idé. Men spännande var det. Albin och Gösta, som så ofta besökte Berlin talade närmast en flytande tyska och var båda mycket spända över att äntligen få se Adolf Hitler i verkligheten. De hade hört Carl och Ernst prisa hans förmåga att uttrycka sig i tal. Vägen till Olympiastadion kantades av folk. De hade åkt taxi en bit, men sedan hade det inte gått längre. Bilarna fastnade i massan av bilar och människor. De hade stigit av och börjat gå istället. De hade först varit irriterade av alla människor som trängdes och skrek. Men efter ett tag hade de ryckts med av stämningen och kände sig som en del av något stort. Albin och Gösta viftade med sina blågula flaggor. Carl hade både en blågul och även en tysk flagga. Ernst viftade med sin tyska flagga. När de såg flaggor av samma färg skrek de och viftade mot varandra. Vissa grupper sjöng sånger tillsammans när de trängde sig fram i folkmassan andra hade munspel, trummor eller andra instrument som de spelade på. Övriga försökte överrösta de andra med tjoanden och rop.

Männen gick med hattar som de gärna viftade med. Kvinnorna var inte lika många, men de som var där gick i sina finaste klänningar och skorna med klack som de trippade fram i. De hade färgglada sjalar om axlarna eller hilkor på huvudet som de knöt upp och viftade med.

Då och då kom en fin svart bil och tutade på folkmassan för att ta sig förbi. Men den fick följa med folkströmmen i sakta mak. Det fanns inte utrymme för att ta sig förbi. Efter ett tag slutade de tuta och körde sakta mitt i folkhopen. Trots trängseln försökte ingen tränga sig förbi utan alla behöll sin plats och följde med i massans fart.

De såg nu Olympiastadion. Alla nationers flaggor vajade från flaggstängerna som stod utanför. På Olympiastadion vajade dessutom flaggor med hakkors. Gösta hörde en del mummel och pekande på dessa flaggor med hakkors. Men stämningen var fortfarande hög och alla började istället plocka fram sina biljetter och vifta med dem. Kön förbi ingången gick snabbt, då alla redan plockat upp sina biljetter och var redo att visa upp dem på en gång. Ernst, Carl, Albin och Gösta var snabbt inne i stadion. Deras platser var högt uppe och de började traska uppför alla trapporna. De sjönk sedan ned på sina platser och häpnade över den mäktiga utsikten. De hade tagit med sig matsäck, som de genast plockade upp. Det smakade underbart efter den långa promenaden och halsarna var torra efter allt skrålande på väg till stadion.

De satt där och åt och drack och såg på alla människor som sakta fyllde stadion. Efter ett tag tunnades köerna ut och endast ett fåtal människor fortsatte att söka sina platser.

Något var på gång. Trumvirvlar hördes och ut på mitten av stadion kom militär marscherande. Efter dem kom en grupp svartklädda män. Ernst plockade fram kikaren

som han hade med sig. Det är Hitler ropade Ernst. De andra plockade snabbt upp sina kikare och såg hur Hitler vände sig mot åskådarläktaren och vinkade.

”Heil Hitler” hördes från stora delar av läktaren samtidigt som armar sträcktes ut i en hälsning. Men det kom även buarop och visslingar, men de drunknade i jublet. Hitler stod kvar ett tag och vinkade. Fram kom en liten blåklädd pojke som överlämnade en bukett blommor till Hitler. Hitler böjde sig ned och tog emot buketten. Han klappade pojken på huvudet och gick sedan med sin grupp fram till hedersläktaren och satte sig. Nu började alla nationer att marschera in på arenan. Först kom Grekland med fanbäraren längst fram och sedan idrottsmännen och kvinnorna. De sträckte ut armarna i en hälsning till Hitler och hela publiken jublade. Land efter land kom in. När det svenska laget gick in reste sig de fyra för att se bättre. Den svenska flaggan bars fram och de jublade. Idrottsmännen var snyggt klädda i mörk kavaj och vita byxor samt en stråhatt. När de passerade hedersläktaren tog de av sig hattarna, men gjorde ingen hälsning med utsträckta armar. Oartigt, tyckte Carl. De andra var osäkra. Det skulle nog bli reaktioner i Sverige om de gjort en direkt ”Hitlerhälsning” trodde de.

Alla medverkande länder stod nu placerade på den stora gräsplanen i mitten. Ett jubel hördes från ingången och in rusade Fritz Schilgen, den duktige tyska löparen med facklan i sin högra hand. Han stannade till när han kom in och sträckte ut armen med facklan och jublet steg. Därefter sprang han runt banan i den röda sanden, förbi alla nationer och uppför trappan på den andra sidan. När han kommit upp stannade han, sträckte ut facklan och sänkte den sedan med rak arm ned i den stora trefot där elden ska brinna under hela olympiska spelen. Elden flammade genast upp och Fritz Schilgen sänkte ner sin arm.

Nu reste sig Hitler och gick fram till mikrofonen.

Med en myndig röst invigde han 1936 års Olympiska spel, med sina korta fraseringar och typiska militäriska röst. Han avslutade med en hälsning och hela publiken hälsade tillbaka med ett "Heil Hitler" och en utsträckt arm.

Berlins symfoniorkester spelade musik av Strauss och en kör sjöng. Allt var väl organiserat och vackert. Sommarkvällen var ljum och när mörkret sänkte sig lyste facklor upp hela stadion.

Invigningen var slut och de fyra vandrade hemåt. De går tysta och är alla imponerade av vad de sett. Allt fungerade och allt var välorganiserat. De vandrade långsamt i natten. Gatorna är fyllda av människor och pubarna är fortfarande öppna och där tränger sig människorna in. De var själva sugna att få något, men trängseln fick dem att tveka och de bestämde att istället gå tillbaka till hem och hotell.

Kapitel 15 – Drottningholm, 1938

Gösta gruvade sig för besöket. Men denna gång kunde han inte smita ifrån. Gustaf skulle bli tilldelad en orden av Kung Gustaf V, för att han räddat livet på kungens systerson. Det skulle vara galamiddag med dans och alla skulle beundra Gustaf.

Gösta suckade. Alltid var det den fantastiske Gustaf. Han var ju så charmerande och lyckades alltid få människorna på sin sida. Kungen och han hade riktigt nära umgänge och Gösta fick ofta höra Gustaf säga:

”Kungen säger att....”

Eller när han berättade om de besök de gjort på kungens egendomar i Frankrike under sin semester.

Gösta känner hur orättvist livet har blivit. Gustaf och han skulle ju tillsammans ha drivit tandläkarkliniken. Då hade Gustaf fått se att allt inte var så enkelt. Men nu får Gustaf och hans familj bara följa med på äventyr och de har blivit en del av aristokratin i Sverige. Gustaf som egentligen bara var en son till en tandläkare, precis som han.

Gösta tar på sig fracken som Gustaf lånat ut åt honom. Skorna är putsade och mustaschen är ordentligt vaxad. Han svänger sig framför spegeln och känner sig nöjd med vad han ser. Det mörka håret är fortfarande tjockt, men har fått en hel del gråa stänk, som bara gör honom mer distingerad. Magen putar ut lite, men det ger bara mer pondus åt honom. Axlarna vill gärna sjunka ihop och det ger honom en kutrygg, som inte ser så bra ut. Han sträcker på sig och tänker att han måste komma ihåg att hela tiden sträcka ut ryggen.

Han går ut för att möta de andra inför färden till slottet.

Gösta känner sig ändå stolt när han ser Gustaf ta emot medaljen ur kungens hand.

Gustaf ler stort och vänder sig om när han fått medaljen och vinkar. Han tittar på

Gösta och blinkar åt honom.

Far skulle ha varit stolt om han varit med tänker Gösta. Men Far orkade inte längre

vara med. Han ligger mest i sin säng. Han stiger bara upp en gång per dag en kort

stund, resten av dagen tillbringar han i sin säng. Läkaren sa sist han besökte dem, att

Far lever på övertid. Döden kan komma när som helst.

Efter medaljutdelningen blir det bal. Gösta står först med ett glas vin i handen och

tittar på de dansande. Gustaf är väldigt populär att dansa med. Först dansar han med

sin fru, sedan dansar han dans efter dans med andra damer. Från gamla ålderstigna

damer till små unga flickor. Men alla ser lika förtjusta ut och alla ler och skrattar åt

Gustaf.

När han står där i sin ensamhet känner han att någon knackar honom på axeln. Det är

Elsa, Gustafs fru. Hon vill dansa med honom. Gösta tvekar. Hans känner sig ringrostig

när de gäller dans och känner han sig inte riktigt bekväm bland alla fina människor.

Men Elsa insisterar och de ger sig ut på dansgolvet. Gösta förstår att hon inte är så

förtjust i Gustafs dansande med alla. Det kan inte alltid vara så lätt att vara gift med

honom. Han glänste, som hon sa och hon kände att hon försvann i mängden och

önskade ibland att hon bara skulle få ha honom för sig själv. Men alla ville ju en del av

honom. Gösta log och förstod att hon kände precis som han hade känt när

inkallelseordern kom för länge sedan. Han ville inte fara utan sin bror. Tillsammans var

de ju en helhet. Men så blev det inte. Och efter detta blev de aldrig en enhet igen.

Gustaf växte och Gösta förtvinade.

Kapitel 16 - April 1940

Far har nu dragit sin sista suck. Hans dödskamp blev lång och utdragen. Men nu var den över. Gösta och Gustaf hade suttit vid hans sida det sista dygnet. När han slutade andas var det som en lättnad för Gösta. Han var trött, så trött. Far hade varit dålig så länge och Gösta hade åkt med honom till sjukhuset ett flertal gånger. De sista månaderna hade han fått vaka vid fars sida ett flertal gånger. Det var alltid Gösta ensam, då Gustaf inte kunde lämna sin kung. Men denna gång hade han kommit och nu var det slut på riktigt. Gösta funderade om far visste att denna gång var de båda vid hans sida och därför kunde han slappna av.

Gustaf grät tyst. Det rann tårar nedför hans kinder när han satt där vid fars sida. Gösta satt där bara tyst och kände ingenting förutom en förlamande tröttheten.

Gösta och Gustaf lämnade Far, så att sjukhusets personal kunde göra honom i ordning. Prästen stod där inne och läste välsignelsen. Han skulle stanna kvar och hålla en liten minnesstund efter att sjukhuspersonalen var klara med kroppen.

Gösta och Gustaf gick på ett café i närheten och beställde varsin kopp kaffe och en smörgås. De fick lämna varsitt ransoneringskort för att få sitt kaffe, men båda kände att de verkligen behövde få riktigt kaffe idag och inte någon ersättningsdryck. De satt tysta och åt och drack helt fyllda av egna tankar.

Av husläkaren fick de tips om en begravningsbyrå nära dem. De gick dit dagen efter och gick igenom arrangemangen. En ny begravningsplats har just detta år öppnats och de blir rekommenderade att söka en plats på den nya Skogskyrkogården. Gösta lovar att ordna detta, medan Gustaf pratar med prästen om begravningen.

De beslutar att hålla begravningen i Skogskyrkogårdens kapell en vecka senare. Det är mycket som ska ordnas innan dess, men som tur var kan begravningsbyrån ordna det

mesta. Far var en populär person, men han hade legat sjuk i många år, så många hade nog hunnit glömma honom. De trodde inte det skulle bli så många på minnesstunden av den orsaken. Men de visste att Hilma, som var hans hushållerska skulle komma och någon från Tandläkaresällskapet.

På begravningsdagen träffades Gustaf och Gösta först hemma hos Gösta. Gustafs fru Elsa och två av barnen var med. De hälsade alla allvarligt på varandra. Därefter satte de sig i Gustafs bil och åkte till gravkapellet. Vid gravkapellet stod begravningsbyråns representant och prästen och väntade på dem. De skakade hand med dem bägge två och gick sedan in i kyrkan. Framme i gravkapellet stod en kista målad i svart. På kistan låg en vit krans med blommor. De stannade framför kistan. Elsa neg och Gösta och Gustaf bockade. Det var tyst och högtidligt. Kyrkvaktmästaren kom fram och gav dem en psalmbok. Han viskade tyst när han överlämnade boken.

Det började komma andra till begravningen också och sakta fylldes gravkapellet. Gösta kikade försiktigt bakåt och såg att det var många fler än de räknat med. Det handlade nog om 60-70 personer som samlats.

Organisten började spela ett preludium och sedan var det dags för första psalmen.

*”När ingen dager ögat skådar
och sorgens natt ej tager slut,
när intet hopp en ljusning bårdar
och hjärtats tro vill slockna ut,
när ingen tänker på mitt väl,
var finns ett fäste för min själ?”*

Gösta sjöng med i psalmen. Han hade alltid haft en bra sångröst och tyckte om att andra märkte det. Gustaf och han hade ofta "tävlat" i att få mest beröm för sin sångröst och sjungit ut tillsammans. Men nu kom ingen sång från Gustaf, Gösta sneglade på honom och såg att han snyftade. Gösta skämdes lite för honom. Han kunde väl skärpa sig lite, när det var så här mycket folk.

Prästen gick sedan fram och höll ett griftetal. Gösta och Gustaf med Elsa och barnen gick sedan fram och Gösta läste ett kort tack som de skrivit tillsammans. Sedan kom Tandläkaresällskapets ordförande och sa några korta ord.

Prästen fortsatte sedan och efter en psalm till var det dags att bära ut kistan. Det var Gösta och Gustaf, som tillsammans med några grannar och en tandläkare som bar den. Hela tiden hördes snörvlande från Gustaf, där han gick vid Göstas sida.

Tillsammans sänkte de ned fars kista i den grävda graven. Gösta och Gustaf tog den vita kransen och kastade den försiktigt ned över kistan. Därefter var det ett flertal av besökarna som kastade ned en blomma eller en krans.

Efter sista psalmen var begravningen slut. Gösta och Gustaf stod sida vid sida och skakade hand med alla besökare. Gustaf med röda ögon och ovanligt tyst och dämpad. Gösta som inte gråtit alls stod där och var den som fick föra samtalen och tacka för att de kom. Det kändes ovanligt för Gösta, men han kände sig stolt över att han visat sig vara den starke av de två.

I slutet kom Fars advokat fram till dem.

"Det finns ett testamente efter Ivar Granqvist", meddelade han. "Har ni möjlighet att komma till mitt kontor imorgon kl 9?" Frågade han dem.

Gustaf nickade och Gösta svarade att det skulle gå bra och skakade en sista gång hand med advokaten.

Gustaf stannade kvar i huset tillsammans med Gösta under natten. De pratade en del om begravningen och alla som varit där. De hade båda svårt att förstå att far var borta.

Men Gustaf som inte träffat far så ofta mindes den viljestarka man som styrt brödernas liv med järnhand. Gösta minns den man som sakta tynat bort i sin sjukhussäng, mer och mer vresig.

De pratade också om testamentet. De trodde båda att det mest var formalia och att kanske far lämnat lite till Hilma, som varit hans hushållerska så länge.

Dagen efter tog de Gustafs bil till advokatkontoret, då det var förbjudet för privatpersoner att använda egen bil och Gustafs bil räknades som tjänstebil, då han arbetade direkt mot kungafamiljen.

De kom till advokatens kontor. Där satt precis som de anat Hilma, hushållerskan. De hälsade glatt på henne båda två.

Advokat Fransson kallade in dem i hans rum.

”Ja, välkomna alla tre”, började han. ”Det är inget komplicerat testamente, men jag ska läsa upp det för er.”

Han började läsa. Det började först med lite formalia och därefter några välgångsord.

Därefter började uppräknningen:

- Till Hilma: 1000 kr
- Till Tandläkaresällskapets sociala arbete: 2000 kr
- Till Gösta: tandläkarekliniken och huset
- Till Gustaf: 50 000 kr.

Hilma satt i ett hörn och grät.

”1000 kr”, mumlade hon. ”1000 kr!”

Hon kramade sedan om både Gösta, Gustaf och advokaten och leendet hon visade sa allt vad hon tyckte om arvet.

Både Gustaf och Gösta såg chockade ut. Gösta hade nog trott att han skulle få huset och kliniken, men att Far hade 50.000 kr. Det visste han inte. Varför hade dessa gått till Gustaf? Han hade väl nog. Gösta hade ju behövt dessa. Nu satt han med en olönsam klinik och med ett hus som han inte kunde sälja, då kliniken fanns i den. Som vanligt hade Gustaf dragit vinstlotten.

Advokaten, tittade på dem.

”Ivar Granqvist sa att han räknat ut att 50.000 var ungefär vad kliniken och huset var värt, så att ni bröder skulle få lika. Han hoppades också att du Gösta ville med glädje fortsätta med arbetet med kliniken som han byggt upp. Han var så glad att Gösta jobbade i den.”

Han tittade nu på Gustaf.

”Han var lite orolig att Gustaf skulle bli besviken som inte fick del i kliniken, så han hoppades att ni skulle vara nöjd med penninggåvan.”

Gustaf nickade och menade att han var nöjd.

Ingen frågade om Gösta var nöjd. De tog det förgivet. Han skulle fortsätta med kliniken. Det tog far förgivet och dessutom med glädje. Gösta ordnade sina anletsdrag och log mot advokaten och tackade honom. De gick båda ut i solskenet. Vårens varma vindar lovade något bättre, men inom Gösta var det kallt och mörkt. Men han visade det inte för advokaten och inte för Gustaf. Han höll masken. För det var han bra på. Gustaf skjutsade hem Gösta och åkte sedan vidare mot Drottningholm.

Kapitel 17 - mars 1942

Kriget pågick för fullt. Gösta och Albin kunde inte längre åka till Tyskland för att träffa Carl och Ernst. Men Gösta och Albin träffades ett par gånger per år och hade ständig kontakt med Carl och Ernst via brev och telefon.

Gösta hade haft tufft med att klara ekonomin. Han hade för att klara av detta varit tvungen att hyra ut två rum i huset. Han hade gett Hilma fortsatt arbete och hon hade städat och lagat mat åt både Gösta och hyresgästerna. På så sätt hade Gösta klarat av att behålla både hus och klinik. Men han hade beklagat sig för Albin och i sina brev till Carl. Livet var orättvist.

I mars 1942 kom ett brev via några av de kontakter de skaffat sig. Det gick inte att skicka via någon post, då de lätt kunde bli censurerade. Albin var just då på besök hos Gösta och de var spända vilka nyheter de kunde få.

” Kära broderskap,

Jag vill bara meddela att Ernst nu blivit placerad på ett koncentrationsläger (vill inte att säkerhetsskäl nämna vilket) för att för vår räkning gå vidare med forskningen. Han kommer att undersöka alla fångar på lägret och speciellt de med guldtänder eller guldfyllningar. Han kommer att få jämföra dessa med andra fyllningar. Detta sker bland annat genom olika hållfasthetstester. Han kommer att mer detaljerat att beskriva detta efteråt.

Men detta kommer att ge oss den möjlighet vi önskat. Ni måste vara försiktig med detta brev för detta får inte spridas. Jag tror ni måste bränna brevet efter ni läst.

De guld som blir över vid testerna kommer att föras till olika säkra ställen, tillsammans med guld som kan anbringas från nämnda patienter vid deras bortgång.. Men just nu är inte Tyskland ett säkert ställe. Kan ni i Sverige finna säkra ställen för förvaring. Som

inte bombas ned och som kan vaktas säkert. Det finns nämligen möjlighet att kunna föra ut gulderna via de tåg som körs genom Sverige om ni kan få någon att hämta upp detta i Trelleborg som är tågets första stopp i Sverige?

Vår postkurir återkommer om två månader till samma adress och då vill jag ha ert svar, för att i augusti kunna skicka den första lasten. Kan ni ordna detta?

Er bäste Carl

Albin och Gösta tittade på varandra, de visste inte om de skulle vara förskräckta eller upplivade. Vad skulle den andre säga? Räknas detta som forskning eller som spioneri?

Men det måste ju ingå i deras forskning, visst borde det räknas dit?

- Jaha Albin, vad säger du började Gösta.
- Ja, det var ju ett annorlunda brev, svarade Albin. Vilken är din åsikt om detta, kontrade Albin.

Ingen av de två ville börja vädra sina åsikter offentligt, utan ville att den andre skulle ta första steget. De fortsatte att kasta frågorna mellan varandra för att försöka förstå hur den andre tänkte. Men snart förstod de båda att de nog kände samma sak. Detta var det de väntat på, en spännande utmaning som skulle ge dem extra pengar.

Nu gällde det att hitta rätta kontakter. De började diskutera tågen som gick genom Sverige. Tågen kom ju från Tyskland över färjan från Sassnitz. Linjen skulle komma till Trelleborg, men av olika orsaker blev det ibland Helsingborg. Tågen passerade varken Göteborg eller Stockholm, men Albin visste att de passerade strax utanför Göteborg. Men tågen kontrollerades ju när de kom till Sverige, så det bästa var nog att försöka få en medhjälpare som hoppade på då.

Albin kände någon inom SJ, så han lovade att undersöka saken. Gösta fick istället börja undersöka var man kunde gömma gulderna. Något ställe som skulle klara bomber, brand

och stölder. De skulle träffas om en månad hos Gösta och gå igenom detta och skriva ihop ett svar.

Det var länge sedan Gösta känt sig så levande. Albin och Gösta hade båda fått slita för att kunna lösa problemen. Det var inte enkelt att ta kontakt med personer för att hitta lösningar, samtidigt som de inte kunde avslöja vad det gällde. Det gällde att de kände de olika personerna på pulsen och se på vilket sätt man kunde påverka dem. Ofta hjälpte det om de blev lovade pengar, många hade det kärvt under denna tid och det fanns alltid håll att stoppa pengarna i. Tack vare ett litet penningtillskott, med löfte om månatlig utbetalning hade Albin fått tag i en som arbetade med att fylla på matförråden till tågen i Trelleborg. Han brukade gå upp på tågen med mat i speciella behållare. Samtidigt tog han ut tomma behållare som skulle fyllas inför nästa lastning. Så i dessa tomma behållare skulle det vid vissa tillfällen finnas små paket. Dessa skulle han ta hand om och lämna dem i en speciell postbox som de anskaffat.

Albin hade sagt att det var amalgam till tandvården som togs in från Tyskland, då det inte gick att importera detta på vanligt sätt och det ställde till problem för alla som fick håll i tänderna. Så de smugglande in det, men det var bara för patienternas skull.

Han lovade då att göra det, främst för pengarnas skull, men också för att han själv hade haft tandvärk och visste hur hemskt ont det gjorde. Han skulle dessutom få fri tandvård för hela sin familj.

Gösta hade istället sökt gömställen. Då det skulle vara bombsäkert sökte han bland skyddsrummen. I Stockholm hade det slutförts ett bygge med ett stort skyddsrum mitt i centrum. Gösta hade varit där på invigningen, men hade svårt att se hur de skulle kunna gömma något där, men han gick dit några gånger och undersökte lokalerna, men hittade inga säkra gömställen. Strax efter besöket på skyddsrummet fick han ett

brev från Tandläkareinstitutet. Skolan flyttade för nästan tjugo år sedan till nya lokaler och han hade bara besökt dem ett vid ett fåtal tillfällen. Brevet var från tandläkare Halvardsson som gick samtidigt med Gösta och som nu arbetade som lärare på institutet. Han ville att Gösta skulle ta några timmars undervisning, så han istället kunde arbeta med ett forskningsprojekt.

Gösta blev förvånad. Han och Halvardsson hade ju inte direkt haft någon nära kontakt, men det är klart, det finns inte många kvar av hans årskull här i Stockholm.

Förfrågan kom lämpligt, då Gösta som vanligt hade dåligt om pengar. Han visste ju också att institutet låg i ett gammalt stenhus. Kanske fanns det ett skyddsrum där, tänkte han.

Kapitel 18 - Brevet

Det hade nu gått en månad sedan de träffades och det var dags att skriva ihop ett svarsbrev. Albin kom till Gösta och de var båda uppspelta. Förberedelserna hade gått över förväntan och de såg fram emot att få formulera brevet. Det var Gösta som höll i pennan och skrev.

Bäste Carl,

Vi hoppas ni mår bra och är frisk. Vi är båda friska och mår bra.

Som Carl känner till, så vill vi gärna fortsätta vårt "forskningsprojekt" tillsammans och har arbetat hårt för att kunna lösa alla detaljer.

I Trelleborg kommer vår kontaktman att ta ut "forskningsmaterialet" tillsammans med de tomma matkantinerna. Vi kommer därefter att föra det till en säker plats i Stockholm.

På den säkra platsen får materialet ligga tills vi tillsammans kan ta hand om detta. Vi hoppas detta är ett tillräckligt tydligt svar för dig, så vi kan gå vidare.

Vi hoppas få meddelande om när i augusti första lasten anländer.

Med de bästa hälsningar

Gösta och Albin.

Del 3 - Anna

Kapitel 19 - 3 - 25 mars

Jag loggade som vanligt in i min mail direkt på morgonen. Rutinerna satt i trots att inget varit sig likt den senaste tiden. Morgonen var en skön tid på jobbet. Då jag ofta var först på morgonen när jag kom klockan halv åtta, hann jag precis gå igenom dagens mailskörd, titta igenom kalendern över dagens åtaganden och dricka en kopp kaffe innan någon annan kom. Det var skönt att få den stunden för sig själv. De dagar som jag inte fick denna stund i lugn och ro, brukade jag känna mig osäker om jag hade missat att göra något. Men nu kunde jag strukturera upp dagen och visste att jag inte skulle missa några viktigare möten eller arbetsuppgifter.

Jag gick bort till fikarummet som låg mitt mellan två korridorer. Arbetsrummen låg på rad i de två korridorer som löpte parallellt med varandra. I mitten låg kopieringsrum, postfack och vårt fikarum. I fikarummet stod det som vanligt lite odruckna koppar och en hel del smulor på borden. Det hade blivit bättre sedan vi införde ansvarsveckor på fikarummen, men perfekt skulle det nog aldrig bli. Men lapparna med ”din mamma jobbar inte här”, hade i alla fall försvunnit. Det var alltid två som hade fikaansvar för en vecka i taget. Då ingick att hålla det hyfsat snyggt och bjuda på något gott fikabröd på fredagsmorgonen. När vi dessutom en gång per halvår röstade fram de par som skött sin uppgift bäst och de som vann fick både äran och en present, vilket ofta var en trisslott eller nåt liknande triggade de paren att göra sitt bästa. Efter den gången Maggan och Sven vunnit som bästa par och fått varsin trisslott i present som faktiskt gett dem tiotusen kronor var, hade förbättringen i fikarummet ökat markant.

Visserligen hade ingen av de par som vunnit priset efter dem haft sådan tur, men minnet levde kvar och ökade fortfarande motivationen för att vinna priset. Jag tog mitt kaffe från automaten, svart kaffe med en gnutta mjölk i. Helst ville jag ha varm mjölk i kaffet, men det fanns naturligtvis inte här på jobbet. Men en liten gnutta mjölk på morgonen var lagom. Allt eftersom dagen gick brukade jag fylla kaffekoppen med mer och mer mjölk. Var det väldigt stressigt en dag var jag tvungen att gå över till te, för då klarade inte min mage kaffet alls.

Jag gick tillbaka till min arbetsplats och ställde försiktigt ned muggen på skrivbordet. Att spilla ut kaffet över alla papper eller över tangentbordet var inte så lyckat. Jag log i min ensamhet när jag mindes vad jag fått berättat från IT-supporten. De hade fått in klagomål från en anställd att mugghållaren på datorn var trasig. De hade naturligtvis sett ut som frågetecken när den anställda hade klagat på det. Så de hade bett om ett förtydligande. Så den anställda beskrev mugghållaren som "det man tryckte ut från datorn". Efter mycket klurande förstod IT-supporten att det var en gammal dator som hade en inbyggd CD-spelare och det var den som den anställda kallade för mugghållare. De hade stora problem att övertyga mannen, för det var faktiskt en man, att det inte var en mugghållare och att det var olämpligt att sätta en mugg där. Skulle tro att IT-supporten fick många roliga samtal ibland.

Jag återvände till mailskörden. Eftersom jag jobbade på ett universitet, där många forskare hade helt andra arbetstider än oss andra, samt att vi alltid hade några utomlands i andra tidszoner brukade det alltid komma en hel del e-post under kväll och natt. Det var samma sak denna morgon. Tjugo nya mail, detta trots att jag läst alla mail innan jag gått hem kvällen före. Jag suckade lätt. När jag började på universitetet hade denna mailskörd gjort mig stressad. Jag kände mig skyldig över att jag inte hade

besvarat mailen på en gång. Jag hade en period börjat kolla jobbmailen hemifrån på kvällarna och försökt besvara dem så fort som möjligt. Men då jag en gång hade beklagat mig för min chef över detta hade han skrattat åt mig. Han sa att jag inte skulle bry mig om dessa mail. Han ansåg att det var viktigare att jag gjorde ett bra jobb under min arbetstid och när jag hade fritid, så var det min privata tid. Att det fanns forskare som ville jobba dygnet runt var deras problem och inte mitt. Jag tycker att han var förståndig. Det kändes skönt att med gott samvete kunna släppa detta. Men jag har förstått att så förståndiga chefer fanns det inte många av. En del förväntade sig att om de eller någon annan jobbade skulle vi administratörer också göra det. Men att vi skulle få betalt för det, det kunde man glömma. Att jobba på universitetet ska ju vara ett kall, ansåg en del.

Vänta, jag fastnade vid ett mail. Ett mail från Gunilla, det var inte varje dag jag fick det. Gunilla var min syster, hon jobbade också på universitetet, men hon var forskare. Just nu var hon i Italien på ett kort utbyte med ett universitet. Hon brukade jobba utomlands lite då och då. Hon var ensamstående precis som jag och var alltid villig att fara ut på äventyr. Hon hade till skillnad mot mig väldigt lätt att lära sig olika språk och talade engelska närapå flytande och kunde dessutom både franska och spanska bra. Nu hade hon denna gång tagit ett uppdrag i Italien. Det var på ett universitet i Florens som hon skulle vara i tre månader. Hon hade nu varit där ungefär halva tiden och om jag kände henne rätt, så talade hon vid det här laget riktigt bra italienska.

Gunilla var tre år yngre än jag och det var först för något år sedan som vi börjat umgås utan att ständigt bråka. Det började egentligen först när jag skilde mig. Fram till dess hade jag bott hela mitt liv i Örebro. Jag föddes där, gick skola där, träffade Lennart där, gifte mig. Jag trodde jag hade hela mitt liv utstakat för mig. Jag och Lennart skulle

skaffa barn. Tre stycken hade jag tänkt. Sedan skulle jag utbilda mig till något spännande, kreativt, bli beundrad för mitt skapande. Lennart skulle gå vid min sida, lång, mörkhårig och hålla sin arm runt mig och se stolt ut. Våra barn skulle vara väluppfostrade och söta. Gunilla hade alltid skrattat åt mina drömmar. Hon hade istället börjat på universitetet i Uppsala. Levt ett fritt och utsvävande liv. Helt plötsligt var hon välutbildad och fick en tjänst på Umeå universitet. I samma veva började min så vackra fasad spricka. Lennart och jag började bråka. Det var först småsaker, men dessa växte och blev stora hinder. En dag kom han hem och sa att han skulle lämna mig. Dagen efter hade han flyttat ut. Jag var chockad. Så skulle ju inte mitt liv bli. Jag trodde han skulle komma tillbaka, men snart förstod jag att det var försent. Jag såg honom och en för mig okänd kvinna tillsammans. Det var inte det att han höll om henne och log mot henne som gjorde att jag förstod. Det var att kvinnan var gravid, höggravid! Samma dag sa jag upp lägenheten och packade ihop mina saker. Mamma och pappa erbjöd mig ett rum och jag flyttade in. Men mamma höll på att kväva mig med sina omsorger. Det kändes som jag höll på att drunkna. Gunilla som då bodde i Umeå kom hem några helger senare. Hon var lugnare och inte så provocerande som hon brukade. På kvällen kom hon in i mitt gamla flickrum. Det rum som fortfarande bar spår efter mig. Hästar, popgrupper och söta barn trängdes på de rosa väggarna. Hon tittade lite roat på utsmyckningarna.

”Tänk att här förändras inget, här finns barndomen kvar” sa hon när hon tittade på bilderna.

”Ja”, sa jag och undrade samtidigt vad hon ville.

”Anna”, fortsatte hon. ”Här kan du inte stanna. Du måste få växa upp.”

”Men”, sa jag. ”Vad ska jag göra.”

"Jag vet", svarade hon snabbt. "Jag har tänkt på det."

"Va", svarade jag. "Du?"

"Följ med mig till Umeå", sa hon. "Vi tar tåget på söndag. Jag har ett extra rum i min lägenhet."

"Va", sa jag igen.

"Det finns lediga jobb på universitetet, med sånt som du kan, skriva brev, hålla ordning, bokföring det är du ju bra på."

"Va", sa jag för tredje gången och gapade stort.

"Anna, lilla söta lintott, häng med mig." Hon rufsade om mitt korta tunna ljusa hår och petade med pekfingret på uppnäsan. En retsam gest som hon gjort hela sitt liv. Men denna gång kändes det som en kärlekshandling.

Det blev som hon sa. Jag flyttade till Umeå. I tre månader bodde jag i hennes lägenhet innan jag fick en egen. Jag fick jobb efter bara en vecka, tack vare hennes kontakter. Idag trivdes vi bra med varandra och pratade ofta. Men vi var fortfarande väldigt olika personligheter och även utseendemässigt. Hon hade mörkbrunt lockigt hår. Håret stod ofta ut åt olika håll, men det brydde hon sig inte om och hade aldrig gjort det. Hon hade trots en utseendefixerad värld verkat nöjd med hur hon såg ut. Eller i alla fall fullständigt obekymrad om detta. Men samtidigt när hon skrattade och det gjorde hon ofta, glittrade hela hon.

Jag klickad på mailet och började läsa:

Hej Anna!

Jag har tänkt på dig mycket. Vilket elände du hamnat i. De korta glimtar jag fått av dig när vi pratat har fått mig att längta efter dig. Det är svårt att prata igenom saker ordentligt per telefon eller via mail, så här kommer ett förslag:

Jag har rätt till en betald hemresa i början eller mitten av april. Jag har också rätt att byta detta mot att en anhörig får en resa till mig under samma period. Så jag vill bjuda hit dig då. Du är min närmaste anhörig och jag tror du skulle må bra av att få resa bort.

Du får gärna stanna en vecka eller så, så hinner vi prata och jag hinner visa dig Florens. Tacka ja Anna, jag längtar efter dig.

Kram Gunilla.

Jag tittade på mailet. Jag läste det en gång till. Jag tog höger hand och torkade bort den tår som sakta ville rinna nedför min kind. Gunilla, som på något sätt alltid funnits där i svårigheter. Den syster som jag under långt tid av mitt liv mest ansett vara jobbig och besvärlig. Den syster som jag nog aldrig sett under uppväxttiden. Jag kände att jag saknade henne. Jag visste redan svaret på hennes fråga. Jag tryckte på svara avsändaren och skrev:

Hej Gunilla!

Mitt svara är JAAAAAAAA!

Kram Anna

Jag satt sedan och bara stirrade på skärmen. Jag log för första gången på länge. När det började smälla i dörrarna och folk stack in huvudet i rummet och sa "Hej", satt jag med 19 obesvarade mail och en kopp kallt kaffe. Men det bekymrade mig inte ett dugg denna gång.

Kapitel 20 - 30 mars

Sista dagen på jobbet innan jag skulle åka iväg. Den 2 april skulle resan gå till Florens. Jag skulle stanna där i tio dagar. Gunilla hade tagit ledigt en del av dagarna, så vi kunde göra roliga saker tillsammans. Men en del dagar ville jag gå själv. Tänk att få vandra runt i Florens. Titta in på museer, stanna till vid ett café och gå efter de stenlagda gamla gränderna. Jag satt på jobbet och drömde. Det hade jag naturligtvis inte tid med när jag skulle vara borta från jobbet så länge. Skulle jag ha tagit hänsyn till jobbet, skulle resan inte alls blivit av. Men jag kände att jag behövde detta. Det var tydligen fler som tyckte det, för det hade väl aldrig varit så lätt att söka semester som denna gång. Jag kunde dessutom ta ut tre dagar i kompledighet, eftersom det blivit en del sena kvällar den senaste tiden. Nu var det bara denna arbetsdag kvar. Avsluta och skicka vidare var min uppgift idag. Sedan skulle jag sluta med att skriva en komihåglita tills jag kom tillbaka. I kväll hade jag tvättid, så nu skulle det sista tvättas. Imorgon skulle jag städa lägenheten. Det hade blivit dåligt med städande den senaste tiden. Orken hade inte räckt till. Men nu blev det av. Det är alltid skönt att komma tillbaka till en nystädad lägenhet. Sedan skulle jag packa för resan och betala räkningarna och på måndag skulle flyget gå.

Ute lyste vårsolen. Det var den vackra tiden när solen lyste genom de smutsiga fönstren och man såg snön gnistra i solskenet. Fåglarna var ivriga vid fågelborden. De började kvittra och man kände när man gick ut att solen så smått började värma kinderna. Mina ögon drogs till fönstret och jag tittade ut. Solen började också smälta en del av snön och smutsen kom fram. En del snöhögar började se grå och smutsiga ut istället för det glittrande vita. Gruset som plogbilarna skjutit iväg syntes nu tydligt.

Timmarna gick fort denna dag och jag kände mig inte alls färdig med jobbet när jag vid sextiden slog av datorn och lämnade kontoret. På skrivbordet låg en planerings- och komihåglapp som jag skulle läsa när jag kom tillbaka. Högarna lade jag i raka linjer och allt jag kunde lägga ifrån i någon hängmapp eller pärm lade jag dit. Allt för att lokalvårdarna skulle kunna dammtorka mitt rum när de hade den vanliga veckostädningen. Jag kallade det fortfarande för veckostädning trots att det numera endast var varannan vecka.

Jag stängde dörren till kontoret och gick ut. Trots att klockan var sex denna eftermiddag var det inte helt mörkt. Snart började tiden då det var ljus dygnet om. Jag tyckte om den tiden. En del hade svårt att sova på natten, eftersom det inte var någon större skillnad på ljuset oavsett om det var dag eller natt. Men jag njöt. Jag hade aldrig gillat mörkret. Det gjorde att jag kände mig låst och instängd. Men när ljuset kom var det som om jag släpptes ut ur ett fängelse. Ljus och frihet hörde ihop.

Jag gick förbi Östra station på vägen hem. Där köpte jag en räkmacka från Ullas konditori. Den skulle få bli min middag denna kväll. Lättlagat och gott.

Klockan sju började min tvättid, så att ställa sig och laga någon mat, fanns det ändå inte tid med. Jag gick med raska steg mot lägenheten. Jag bodde både centralt och nära jobbet. Området hette Öst på stan och hade både gamla trähus och nyare stenbyggda hyreshus. Min lägenhet låg i ett område med lite nyare hus. En rymlig tvåa på fjärde våningen. Jag var tacksam för att den hade hiss. För det var ingen självklarhet i alla hus. Att dra upp matkassar till fjärde våningen var tungt när man fick ta trapporna. Det visste jag, då hissen hade reparerats förra året och då de hade saknat en del reservdelar hade hissen stått en hel månad. Visserligen hade detta förbättrat min kondition, men också orsakat en ryggskada som jag fått gå med till naprapaten.

Idag var jag i stort behov av hissen, eftersom tvättstugan låg i källaren. Att bära upp och ned tvättkorgen hade jag ingen lust med. Men efter reparationen hade hissen fungerat bra.

Så kvällen var fullt inbokad. Först en räkmacka med ett glas vitt vin och sedan fick jag hänga i tvättstugan.

Kapitel 21 - 2 april

Jag vaknade tidigt denna måndag morgon. Flyget skulle inte gå förrän klockan ett, så jag hade ju möjlighet att sova ut. Men det var hopplöst. Jag var klarvaken. Det var bara att stiga upp. Jag satte på kaffebryggaren och tog fram lite yoghurt och flingor. Jag hämtade tidningen från ytterdörren och satte mig vid köksbordet och började äta och läsa. Jag insåg att det nog var dags för avkalkning av kaffebryggare, som sörplade puttrade på så man hörde knappt sina tankar. Det blev en till punkt på min komihåglapp. Jag bar bort den tomma tallriken och bredde två mackor med smör och la på en skiva ost på den ena och kaviar på den andra. Jag plockade fram en kopp som jag fyllde med riktigt svart, starkt kaffe. Därefter satte jag mig vid bordet igen och fortsatte med tidningen, men tankarna var hela tiden någon annanstans.

Jag hann i lugn och ro äta frukost, duscha, checka in på flyget via mobilen, gå igenom packningen och ta en extra kaffepaus innan det var dags att gå ut till flygbussen. Jag kom till hållplatsen i god tid och fick stå och vänta i närmare en kvart innan bussen kom.

När jag steg på bussen tänkte jag: Äntligen på väg. Jag kände hur jag andades ut och hur munnen automatiskt omformades till ett leende.

Flygningen gick från Umeå flygplats till Stockholm Arlanda. Därefter mellanlandning i München och innan jag startade sista sträckan till Florens. Hela resan tog cirka 7 timmar, så det var en bra rutt jag fått till. Det var den billigaste med acceptabel tidsåtgång. Det var tur att det idag är så enkelt att söka fram resorna via nätet.

På Arlanda var det kort om tid, så där gällde det att springa och tränga sig före i kön till säkerhetskontrollen. Men det verkar ju vara standardförfarande vid resor från Umeå.

För att slippa denna stress skulle man behöva närmare två timmar mellan flygen, men

det känns som ett slöseri med tid och de gånger man råkar ha fått så gott om tid brukar kön vid säkerhetskontrollen vara fem minuter och helt plötsligt får man sitta vid gaten en och en halv timme och vänta. Fast ibland är det ju trevligt. Men denna gång var det ganska precis en timme, så det var bara att springa när vi landat på flygplatsen på terminal fyra. Det gällde att tränga sig förbi folk som gick sakta och strosade på Sky City och springa längst bort på utrikesterminalen för att ta säkerhetskontrollen längst bort, då den ofta var kortare. Det var den denna gång också, så jag tog mig snabbt igenom och hann faktiskt lukta på några parfymer innan jag gick vidare till min gate. Jag trivdes ganska bra på flygplan. Jag var lite skrajsen vid start, men hade lärt mig att om jag satt och läste glömde jag bort detta. Jag tyckte det var en av fördelen med flygresor, ja även med tågresor. Man kunde inte göra så mycket mer än att sitta och läsa. Det enda som kunde störa var lite kaffe eller lite mat ibland. Då blev det äntligen av att läsa de böcker man inte kommit sig för tidigare. Hade nu med mig en bok av en författare som jag fått rekommenderad av min syster. Det var en sorts deckare, fast ändå inte, hon kallade det för spänningsroman och skulle visst ta upp en hel del av det kvinnliga perspektivet och hur kvinnor i andra länder kan ha det. Boken hette "Den sjätte gudinnan" och författaren hette Karin Alfredsson och kom från Lycksele. Det var hennes fjärde bok med samma huvudperson, men det var den jag fått tag i. Om den var bra, kunde jag ju börja med de första böckerna också. Jag satt i min flygstol och säkerhetsgenomgången började. Jag plockade upp min bok och började läsa. "Jag borde ha förstått. Redan när jag klev ut på gården kände jag att något var annorlunda."

Det tog två sidor och sen var jag inne i boken. När jag lyfte huvudet nästa gång såg jag en flygvärdinna som ville ge mig mat. Jag var tvungen att lägga ifrån mig boken för att dra ut bordet.

Efter ett byte i München gick tiden snabbt, tack vare mitt sällskap av boken.

Inflygningen startade och jag kände pirret i magen av längtan. Tänk att det kunde kännas så kul att träffa sin syster, det är klart att miljön gjorde att det var extra roligt, men att träffa Gunilla det kändes speciellt. Vilket slöseri med tiden när vi inte förstått varandra. En syster som fanns vid sin sida och kunde stötta i rätt ögonblick, var värt mer än guld. Sen att hon dessutom kunde säga sanningen, den sanning man inte ville veta av var ju baksidan av myntet. Eller helt enkelt det som gjorde det till en stabil vänskap.

Klockan närmade sig åtta på kvällen när inflygningen började. Flygvärdinnorna gick runt och delade ut varma, våta servetter. Det kändes skönt att få fukta kinderna och pannan med den varma servetten. Boken hade varit ett bra sällskap och givit nya kunskaper om liv som var okända för mig. Jag stoppade ned boken i väskan och plockade istället upp en hårborste och borstade ut håret. Tog sedan upp en liten fickspegel och läppstiftet. Lade på lite extra på läpparna av läppstiftet och lutade mig därefter bakåt i sätet. Nu var jag redo. Florens och Gunilla här kommer jag!

Kapitel 22 - 3 april

Kvällen blev sen. Gunilla hade bullat upp med ostar, korvar, frukt och vin. Vi satt långt in på småtimmarna och bara pratat. När vi äntligen krupit i sängs hade gryningen varit nära.

Jag vaknade av solstrålar i ansiktet. Små piggar av ljusstrålar som hoppade mellan ögonen och hakan. Jag sträckte på mig och njöt av att kunna ta det lugnt. Sen blev nyfikenheten för stor och jag steg upp. Jag gick fram till fönstret och kikade bakom gardinen. Solen var framme, ett hektiskt liv av bilar, fotgängare och cyklister kunde jag se nere på gatan. När jag stod där kände jag kaffedoften från köket, så mina steg drogs automatiskt mot doften.

”God morgon, hoppas du sovit gott”, kom det från Gunilla samtidigt som hon tuggade på en bit bröd.

”Ta för dig av överflödet”, fortsatte hon och pekade mot bänken där bröd, ost och tomater stod framme.

Köket var egentligen bara en liten kokvrå med spis med två plattor, en diskho och ett pyttelitet kylskåp. Ingen ugn, inga avläggningsytor och bara ett litet skåp.

Ovanför spisen fanns en liten hylla med 2 pannor och 1 liten stekpanna. I en burk som hängde på väggen fanns stekspade, visp, korkskruvs öppnare och några slevar. I en annan burk fanns två knivar.

Kokvrån mynnade ut i ett vardagsrum där det fanns ett litet köksbord och tre stolar.

Där fanns också en byrå där kaffebyggaren stod och där hon nu även ställt brödet och pålägget. Sedan fanns en liten soffa och en tv i vardagsrummet. Att möblerna hade ingått i hyran av lägenheten förstod jag snabbt. Det var gammalt, slitet och opersonligt och ganska likt Gunilla att inte piffa till det. Sådant var inte viktigt för henne. Ofta

räckte det med att hon fanns i rummet, så tappade det sin opersonliga stil och verkade sjuda av liv.

Jag tog för mig av kaffet och gjorde en macka och satte mig bredvid Gunilla. Vi satt först tysta och åt och för att sakta vakna till liv. Gunilla drack upp det sista av sitt kaffe och satte ned koppen.

”Jag har en plan för dagen,” började hon och tittade med plirande ögon på mig.

”Jaha, ” svarade jag samtidigt som jag tuggade på en ostmacka.

Jag tog en klunk till av kaffet innan jag fortsatte.

”Vad har du tänkt då?”

Jag tittade på Gunilla med en nyfiken blick.

Gunilla böjde sig ned och plockade upp något som låg under stolen. Det var ett par joggingskor och hon log triumferande.

” Först blir det en joggingtur, sen en guidad tur på universitetet.”

”Oj” blev mitt svar.

”Tja, när var du ute och sprang sist?” Hon tittade på mig.

”Du har rätt, alldeles för länge sen. Ska faktiskt bli skönt.” Jag reste mig därefter och ställde ner koppen i diskhon.

”Om du plockar undan, kan jag diska sen” fortsatte jag.

”Toppen. Men disken tar vi efter joggingturen” kom det från Gunilla samtidigt som hon plockade undan frukosten.

Jag gick till mitt rum och plockade fram joggingskorna och träningskläderna. Borstade tänderna och drack vatten. Jag plockade fram mitt vätskebalte och fyllde på med lite vatten. Gunilla väntade i köket färdigklädd.

”Vi tar bussen ned till Cascineparken, så vi slipper springa i all trafik”, sa hon och stoppade ned ett buskort.

Vi promenerade en bit fram till en busshållplats som hade en busslinje som gick raka vägen till parken.

Parken var vidsträckt med många vägar för bilar, men även härliga gångvägar i lummiga snår och över vidsträckta gräsplaner, där vi mötte många som joggade och promenerade. Vädret var lite halvmulet och kanske 15 grader, precis lagom för en joggingtur.

”När var du ute sist och sprang”, frågade Gunilla mig?

”Det var länge sen” svarade jag. ”Det är ju hopplöst med kylan och isen just nu.

Tänkte köpa Icebugs för att kunna springa på halt underlag, men jag har tvekat.

Både för att de är så dyra och för att jag hellre tränar inomhus under vintern.”

”Och när tränade du inomhus sist då”, fortsatte hon.

”Längesen”, jag tvekade lite innan jag fortsatte. ”Jag har blivit lite folkskygg nu för tiden. Jag gick dit några gånger i februari och varje gång kom folk fram till mig och frågade: Hört nåt om Konrad? Vad säger polisen? Hur har ni det på institutionen?”

Jag skakade på huvudet.

”Jag orkade inte svara på dessa frågor mer, jag fick nog av dem på jobbet.” Jag tystnade och koncentrerade mig på att springa istället.

Gunilla sprang tyst bredvid mig.

”Förstår att det varit tufft. Jag skulle nog också vilja fråga ut dig, men jag klarar mig. Berätta för mig det du vill, du är ju här för att må bra.” Hon tittade på mig och log.

”Men först ska du få slita, nu ökar vi tempot!”

Hon kikade på mig och ökade steglängden.

Jag hakade på, men nog kändes det av att jag tränat så dåligt senaste tiden. Det gick inte länge så måste jag sakta ned igen.

Eftermiddagen gick åt att vandra mellan olika gamla byggnader som tillhörde universitetet. Stenbyggnader i rött och i gult och i olika skick. Universitetet var utspridd över hela stan och hade fem olika fakulteter och närmare 70 olika institutioner. Just den fakultet som Gunilla var på, med geografi, historia och pedagogik låg ganska centralt i Florens. Efter två timmars vandrande stannade vi på en restaurang och åt en pastatallrik. Trots att man blev trött i benen av alla stentrappor och kände sig lite bortkommen bland alla italienska hälsningsfraser, så var det intressant att se hur andra universitet såg ut. Som administratör fick man inte så ofta besöka andra universitet och speciellt inte utomlands.

Gunilla berättade historien om Florens universitet, som startades redan på 1600-talet och som slagits med Pisa om vem som skulle få ha universitetet.

”Det finns otroligt gamla och vackra byggnader” berättade Gunilla. ”På vissa av universiteten finns det gamla underjordiska gångar mellan olika byggnader. Jag tror att idag finns det nog flera underjordiska gångar som ingen känner till.”

”Spännande”, svarade jag. ”Fast känner jag studenterna rätt, så hittar de till de flesta gömda ställen. De kan ju starta några svartklubbar där.”

”Som de gör i Umeå, menar du?” Gunilla höll upp lite vatten i glaset samtidigt som hon pratade. ”Hörde att det hade startats några sådana i universitetslokalerna där.”

”Fast dom kände visst även taxichaffisarna till. Det var väl bara vi anställda som inte hade någon aning.” Jag la ifrån gaffel och kniv och lutade mig bakåt.

Solen lyste och värmdde mig i nacken. Jag njöt av värmen och lugnet som sänkte sig i min kropp, trots att omgivningen bestod av många ljud och människor. Men här kunde jag koppla av, ingen frågade efter mig, ingen slet i mig för att få något gjort och ingen var nyfiken på försvinnandet. Här var jag okänd, samtidigt som jag var känd av Gunilla. Men hon kände till hela min historia, inte bara min tid som tjänsteman på universitetet.

”Medici hette familjen i Pisa” fortsatte Gunilla sin historielektion, ”som ville ha universitetet i Pisa. Men 1936 beslutade italienska staten att det var i Florens detta universitet skulle ligga.”

”Finns det en odontologisk institution här?”, undrade jag. ”Så jag vet om någon på min institution undrar.”

”Ja, här finns nog alla inriktningar. Tandläkare, läkare, filosofiska, tekniska, ja, allt man kan önska. Men de har inget samlat campus som i Umeå.”

”Ja, det har jag redan märkt,” påpekade jag och gned mig på benen som värkte efter promenaden runt olika byggnader och naturligtvis även av joggingturen.

”Men tandläkardelen av universitetet, tillsammans med läkarutbildningen ligger längre bort från centrum. Det är där de gamla ursprungliga universitetsbyggnaderna finns.” Hon pekade åt ett håll samtidigt som hon pratade.

”Med sina svartklubbar, eller vad som nu finns i gångarna,” avslutade hon skrattande.

Vi reste oss och gick tillbaka till hennes lägenhet. Hon behövde jobba någon timme och jag längtade att få slänga mig i sängen och bara få ligga och läsa en bok ett tag. Vi skulle sedan gå ut och äta en god middag på kvällen.

Kapitel 23 - 4 april

Idag hade Gunilla hyrt en bil och vi skulle ut i omgivningarna. Vi hade bestämt att vi skulle åka till San Gimignano som låg ungefär fem mil från Toscana. Det var en gammal by som var omringad av murar. Vacker, men naturligtvis en riktig turistfälla.

Det var roligt att få åka iväg med bilen. Man såg de vackra vyerna som Toscana är känd för. Kulligt och grönskande. Det bara var april än, så fanns inga solrosor än som man ofta såg på bilderna från Toscana, eftersom de inte blommande förrän i juli. Jag såg några vackra olivträd och Gunilla pekade ut några vingårdar som låg efter vägen. Efter drygt en timmes körning var vi framme vid byn. Vi parkerade bilen på en av de många parkeringsplatserna som fanns utanför den muromringade byn.

”Den här byn är nog mest känd för alla sina torn,” började Gunilla.

Jag tittade mot staden. Några torn kunde jag se men inte var de så många.

”Idag finns det 14 torn kvar, men det fanns tidigare 72 torn”. Gunilla tystnade och tittade över byn.

”72 torn, men hur kunde det rymmas så många och varför”, undrade jag.

”Tja, du vet, ju fler torn desto finare. Det visade att det var en mäktig stad. Fast idag kallar jag det för en by. Det var en av de få orterna som blev skonade i andra världskriget. För att den var så vacker, säger dom som bor här.” Gunilla tittade på mig och log. ”Men andra sa att det var för att nazisterna hade ett högkvarter där”, fortsatte hon.

”Hade dom det?”, undrade jag.

”Det vet man inte”, svarade Gunilla. ”En del säger att det fortfarande finns kvar och används som samlingslokal för en nazistfalang, men ingen vet med säkerhet”.

”Dags att gå in, här kan vi ju inte hänga längre.” Hon tog mig under armen och drog iväg mig mot ingången.

Vi gick in genom en av stadsportarna. Stadsmuren var en tjock stenmur och ingången genom porten var rundat som ett valv. Från det mörka valvet kom vi ut i solen på en kullerstensgata. Vid denna gata var de gamla stenhusen omgjorda till affärer och gatan var en riktig shoppinggata. Turistbutiker med souvenirer, en väskaffär, glassbutik, vinaffär, leksaksaffär etc. Jag fastnade i väskaffären och hittade fina väskor i äkta läder. Gunilla hittade en snygg ryggsäck i samma butik och köpte den utan betänketid. Självalde jag mellan tre olika handväskor. En som liknade en gammeldags doktorsväska i brunt läder, en som var en liten ryggsäck som kunde göras om till axelväska i blått och en färgglad handväska med axelrem som hade hur många fack som helst och rymde både en extra kofta eller en liten dator. Alla var så fina och jag kunde inte bestämma mig. Gunilla ställde sig bredvid mig och jag berättade om de olika fördelarna med väskorna. Hon tittade på väskorna och sedan på mig.

”Blunda och se dig med väskorna i handen, när känns det bäst? Då vet du vilken väska du ska ta”, sa hon.

”Äh, så enkelt är det inte”, replikerade jag. ”Vore det så enkelt skulle jag inte stå här och fundera”.

Men trots detta så blundade jag och gjorde som hon sa. Hon hade rätt. Helt plötsligt visste jag vilken jag innerst inne ville ha. Jag tog den färgglada och gick till kassan.

Gunilla stod med ett leende på läpparna och artikulerade ”vad var det jag sa” åt mig. Jag skakade på huvudet, men var samtidigt väldigt nöjd med mitt inköp.

Vi gick vidare mot en utkiksplats i utkanten av byn. Vi klättrade upp för trapporna och fick en fin utsikt både ut över landskapet som böljade med åkerjord och några enstaka

gårdar utslängda på slätterna. På andra sidan såg vi över byn och kunde räkna in alla 14 tornen och såg en fin kyrka som vi bestämde oss för att besöka.

Vi vände tillbaka och gick nedför trapporna tillbaka till de trånga kullerstensgatorna.

Utanför en port stod en stor grupp människor.

”Det är här toaletterna finns”, berättade Gunilla. ”Ska vi sälla oss till sällskapet”, undrade hon.

Jag nickade och vi ställde oss sist i kön, som de väluppfostrade svenskar vi är.

Vi stod där och pratade med varandra när jag i ögonvrån såg någon bekant. Jag vände mig om.

”Mr Schatten”, ropade jag. Hello! ”Mr Schatten”, ropade jag igen.

Gunilla tittade på mig och på mannen som snabbt gick iväg.

”Vad han fick bråttom, hur känner du honom? ”, undrade hon.

”Han brukar komma till Umeå och jobba ihop med Konrad, de har ett stort forskningsprojekt tillsammans”, svarade jag. ”Vad konstigt att han gick iväg”.

Jag skakade fundersamt på huvudet.

”Jag tror att han både såg och hörde mig”, fortsatte jag.

”Ja, det tror jag, men jag såg hur han ökade takten när du ropade”, sa Gunilla.

Vi blev avbrutna i vår diskussion av att vi kom in i den åtråvärda toaletten.

Det var sedan dags för lunch och vi satte oss på en uteservering vid ett torg.

”Berätta för mig vem mannen var”, började Gunilla. ”Hur kände han Konrad och vilka projekt hade de tillsammans?”.

Jag tittade på Gunilla och funderade ett tag.

”Tja, faktiskt en svår fråga”, började jag. Jag satt tyst ett tag innan jag fortsatte.

”Mr Schatten och Konrad tror jag är med i ett internationellt nätverk tillsammans. Men jag har väldigt knapphändig information om detta. Mr Schatten har kommit till Umeå några gånger och suttit med Konrad i möten. Konrad brukar säga att det är planeringsträffar. I vanliga fall vid sådana tillfällen brukar Konrad be mig ordna allt det praktiska. Boka lokaler, ordna fika och lunch och kopiera papper etc. Men aldrig vid dessa träffar. Jag har frågat honom någon gång om jag ska ordna nåt åt dem, men han säger att de är ju bara två, så det fixar han själv.”

Jag tittade upp på Gunilla som såg tankfull ut.

”Låter konstigt tycker jag”, kom det från henne. ”All vår tid ska ju redovisas i olika projekt och alla kostnader godkännas av överordnad.” Hon tittade på mig. ”Men om det är några kostnader på nätverket måste du väl se dem, eller hur?”

Jag nickade och svarade.

”Just det, alla kostnader går ju via mig, men det är det som är så konstigt. Det är aldrig några kostnader. Inte ens när Konrad reser iväg till ett nätverksmöte, ingenting.”

”Men”, började Gunilla. Sen skakade hon på huvudet och satt tyst.

Jag tog en klunk av vattnet och tittade på henne.

”En gång var jag ner i arkivet”, fortsatte jag berätta, ”arkivet är ju nere i kulverten, så det är inte ofta jag möter någon där nere. Men denna gång såg jag ryggen av Konrad och Mr Schatten gående åt andra hållet i kulverten. De var alldeles tysta, sa inte ett ord och jag skulle inte ha sett att det var de som gick där om jag inte känt igen Konrads cardigan. Om man går åt det hållet kommer man till universitetssjukhuset. Men varför skulle dom dit? Dessutom var det i maj och då är det mycket skönare att gå utomhus.”

Jag tystnade.

”Jag tänker på hans namn”, kom det från Gunilla. ”Tyska är inte mitt bästa språk, men lite kan jag och på tyska finns ett ord som heter schatten och det betyder skugga. Ganska likt shadow på engelska. Skugga. Vem heter herr Skugga? Är det verkligen hans namn?” Hon tystnade och tittade på mig.

Ute började det blåsa och luften kändes kyligare. Vi tittade upp mot himlen och såg att mörka moln drog över skyn.

”Dags att åka tillbaka, tror jag”, kom det från Gunilla.

Vi vandrade iväg till bilen och just när vi satt oss i bilen började regnet.

Samtidigt som Gunilla startade bilen ringde hennes mobil. Hon lyfte mobilen mot örat och svarade. Jag satte på mig bilbältet och satt och beundrade min nya väska.

”Va, säger du,” utbrast Gunilla högt. ”Nej, så hemskt! Naturligtvis, vi ordnar det.”

Jag tittade på henne. Hon pratade högt, ansiktet var rött. Vad hade hänt.

”Jag ringer när vi bokat biljetter,” avslutade hon samtalet med.

Hon vände sig mot mig, jag såg tårar i ögonen.

”Vad har hänt!” undrade jag. ”Gunilla vad är det?”

”Pappa har fått en hjärtinfarkt, han ligger på lasarettet”.

”Nej,” kom ett utrop från mig. ”Allvarligt?”.

”Det var moster Eva som ringde, hon var med mamma på lasarettet. Det var mycket allvarligt. Han måste opereras imorgon. Utgången var osäker.” avslutade hon.

”Kan han dö?” Jag hörde hur min röst darrade.

”Ja,” svarade Gunilla sakta. ”Men han ska opereras och lyckas operationen, så kan han bli bra, men om inte..” hon tystnade.

"Jag lovade moster Eva att vi snarast skulle boka biljetter hem, mamma är helt förstörd, hon behöver oss." Gunilla tystnade och började backa ut från parkeringen.

"Nu skyndar vi oss hem och fixar biljetter", avslutade hon.

Bilfärden hem var hemsk. Gunilla körde för fort och i huvudet snurrade bara tankarna på pappa. Hur skulle det gå.

Väl hemma i Gunillas lägenhet var hon effektiv. Hon hade inom en kvart efter vi kommit hem ordnat biljetter från Florens till Örebro.

Vi skulle åka klockan 17.10 samma eftermiddag till Arlanda och ta tåget från Arlanda till Örebro halv sju imorgon bitti. Då var vi framme i Örebro strax efter klockan nio.

"Vilken tid skulle pappa opereras?" undrade jag.

"Vid tiotiden imorgon, tror jag" svarade Gunilla. "Så vi skulle hinna dit före, vilket känns skönt", fortsatte hon.

Ja, så vi hann ta avsked av honom tänkte jag, men sa det inte högt. Om jag inte pratade om döden fanns den inte. Så hade jag gjort i hela mitt liv. Låtit bli att tala om det tunga och hoppades att det inte fanns om jag inte pratade om det.

"Om han inte klarar operationen, hinner vi i alla fall ta avsked av honom, det känns skönt" kom det från Gunilla.

Gunilla som aldrig backat från det svåra.

Jag gick fram till henne och kramade henne. Vi stod länge och höll om varandra.

"Packa" kom det plötsligt från Gunilla. "Vi måste packa nu!" hon sprang ut till ett förråd och kom tillbaka med en resväska.

"Taxi, måste vi också ha" fortsatte hon och tog snabbt fram mobilen och ringde.

Jag gick till mitt rum och plockade snabbt ihop de saker jag hade. På en kvart var jag färdig. Gunilla rusade runt och slet fram kläder hon skulle ha med sig som skulle passa det lite svalare vädret i Sverige. Hur länge vi skulle vara där visste ju ingen av oss, men jag hade ju inget annat att ta med än det jag tagit med till Florens.

”Här” sa Gunilla och räckte mig en kofta och två tröjor. ”Du kan behöva det i Örebro”.

Jag tog emot kläderna och öppnade min väska och stoppade ned dem.

”Kan du ringa till moster Eva och meddela restiderna, så kan hon skicka morbror Rolf att hämta oss på järnvägsstationen” ropade Gunilla från sitt rum.

Jag ringde och fick inte tag i moster Eva, då hon var på lasarettet med mamma, men morbror Rolf lovade att hämta oss.

Jag gick till kaffebryggaren och satte på lite kaffe. Sökte i hennes skåp och hittade lite bröd och gjorde oss varsin macka.

”Kaffe” ropade jag åt Gunilla.

Hon kom gående med resväskan i handen.

”Underbart, precis vad jag behöver. Taxin kommer om en halvtimme och jag är nästan klar”. Gunilla släppte väskan och sjönk ned bredvid mig.

Vi drack vårt kaffe under tystnad.

”Pass, mobil, mobilladdare, plånbok” rabblade Gunilla. ”Ja, då är allt klart, ska bara meddela jobbet och be grannen se till lägenheten.”

Hon reste sig och samtidigt som hon ringde i mobilen gick hon ut i trapphuset.

När jag plockat bort efter kaffet och diskat kom Gunilla tillbaka. Vi tog på en jacka och tog väskan med oss ned till den väntande taxin.

Kapitel 24 - 5 april

Morbror Rolf stod vid sin bil och väntade på oss. Han lyfte handen försiktigt till en hälsning när han såg oss. Vi sprang fram som två tonårsflickor till honom och kramade om honom.

”Något nytt?”, undrade Gunilla.

”Nä, inga förändringar under natten”, svarade Rolf och tog vår packning och la in den i bagaget. ”Men det är bäst vi skyndar oss så vi hinner fram innan operationen,” fortsatte han.

På lasarettet ledde han oss raka vägen fram till pappas rum. Han hade enskild sal och därinne låg en blek gammal man kopplad till en massa slangar. Vi tvekade innan vi steg in. Det där kunde ju inte vara pappa.

”Anna, Gunilla!” mamma reste sig från en stol och höll ut sina armar. Även hon var blek och såg minst tio år äldre ut än när vi träffade henne sist.

Hon tog oss i varsin hand och drog oss närmare mannen i sängen.

”Rune” sa hon med varm röst. ”Ser du vem som är här?”

Ögonen öppnades helt sakta på mannen. Pappas klarblå ögon med en liten brun prick i vänstra ögat kände jag igen. Han sträckte sakta fram sin hand mot oss. Både jag och Gunilla släppte mammas hand och tog tag i pappas. Gunilla böjde sig försiktigt fram och gav honom en kram och tog sedan ett steg åt sidan, så jag också kunde krama om honom. Han kändes fuktig och luktade sjukdom. Men jag kände hans grova hand som klappade mitt huvud och mina ögon började sakta rinna.

”Pappa” sa jag hjälplöst.

Vi tog sedan var sin stol, jag, Gunilla och mamma och satte oss så nära pappa vi kunde. Jag såg att hans mungipa sakta drogs uppåt och sedan stängde han ögonen igen.

Det var dags för hans operation, så stunden tillsammans blev inte långvarig. När dom dragit iväg med pappa stod vi där alla tre med armarna om varandra och tårarna rann från allas ögon.

Det knackade på dörren och en sköterska kom in med kaffe och smörgås till oss och med dem kom moster Eva och morbror Rolf.

Trots oron för operationen kände vi alla att vi var hungriga och åt och drack medan vi talade tyst med varandra. Det var lite begravningsstämning och ingen tordes höja rösten. Jag såg på mamma. Från hennes ögon rann tårar och hon såg trött ut.

”Ska du inte passa på att vila lite mamma” sa jag.

Hon tittade på mig och skakade på huvudet.

”Jag kan inte” svarade hon. ”Så fort jag stänger ögonen så kommer mardrömmen att pappa inte ska klara sig”. Hon skakade på huvudet igen.

”Men vi kanske ska ta en promenad här på lasarettet, så vi får nåt annat att tänka på” kom det från Gunilla.

”Bra ide” sa jag.

”Men jag ser så hemsk ut, okammad och svullna ögon, jag vill inte visa mig bland folk” svarade mamma.

”Det fixar vi” svarade Gunilla och plockade fram en kam och började kamma mammas hår. Sen baddade hon mammas ögon i kallt vatten och la på lite mascara.

”Nu kan vi gå” sa hon sen.

Jag och Gunilla tog mamma under armarna på var sin sida och började gå. Vi tittade på folk, kikade ut och kommenterade vädret och gick förbi kiosken och köpte både en tidning och lite frukt. På vägen tillbaka såg jag en skylt om andaktsrum.

”Ska vi gå in här och tända ett ljus för pappa” frågade jag.

Mamma tvekade och sa sedan.

”Skulle vara trevligt, men vi har varit borta så länge, tänk om dom har nåt att meddela oss och ingen är där.”

”Gå in du och Anna, så går jag tillbaka till rummet” kom det från Gunilla.

Jag tog mamma under armen och vi gick in. Tystnaden var nästan påträngande efter allt sorl som hade hörts ute i korridorerna. Vid ingången stod en ljusbärare och bredvid låg ett flertal ljus. Vi tog varsitt ljus och tände det. Sedan stod vi tysta och såg på ljuset och mamma knäppte händerna och mumlade något som lät som en bön.

Vi gick fram till en bänk och satte oss. Tystnaden ersattes av orgelmusik som sakta svepte in över rummet. Det var en vacker men litet sorgsen melodi. Jag kände igen den från den tid då jag gått i kyrkan, men kunde inte placera den. Lika oväntat som musiken startat så tystnade den igen. En flicka kom gående fram till oss.

”Hej, jag såg er inte” viskade hon. ”Är det okej för er om jag tränar lite på orgeln” frågade hon.

Jag nickade åt henne.

”Vänta”, sa jag och grep tag i henne innan hon gick. ”Vad heter psalmen du nyss spelade”.

”Var inte rädd” svarade hon och tog en psalmbok från bänken och slog upp den och gav den till mig. ”Den där” sa hon och pekade på en sida.

Jag tittade i psalmboken och läste psalmen som jag såg var skriven av Ylva Eggehorn.

Var inte rädd. Det finns ett hemligt tecken, ett namn som skyddar dig nu när du går.

Din ensamhet har stränder in mot ljuset.

Var inte rädd i sanden finns det spår.

Medan jag läste texten fylldes jag av ett lugn. Det skulle ordna sig.

Så klack det till i mig. Konrad, jag skulle tända ett ljus för honom också. För helt plötsligt visste jag att han levde. Jag viskade till mamma att jag skulle tända ett ljus till.

Hon nickade bara mot mig.

Jag reste mig och tände ett ljus till Konrad. Medan jag tittade på ljuslågan tänkte jag på texten.

Var inte rädd i sanden finns det spår.

Konrad levde det var jag nu helt övertygad om, men vad hade hänt honom. Jag kom att tänka på Mr Schatten som jag mött som inte velat träffa mig. Mr Schatten eller Herr Skugga om jag översatte det till svenska. Vilket konstigt namn egentligen. Var det verkligen hans riktiga namn? Var han inblandad i detta? Vad gjorde han i Italien egentligen? Många frågetecken. Alldeles för många.

Då rycktes dörren upp och Gunilla kom in.

”Han mår bra, operationen har gått bra”.

Del 4 - Konrad

Kapitel 25 –Malmö, januari 1992

Det blåste som vanligt i Malmö. I luften kunde jag se små vita snöflingor som virvlade omkring. Jag tittade upp och fick genast snö i både ögon och mun. Framför mig låg tandläkarhögskolan. Trots att jag frös tvekade jag. Jag behövde tänka. Jag hade lämnat Katarina gråtande där hemma. Att vara småbarnsföräldrar var tufft. Lite sömn gjorde oss båda irriterade och grälsjuka. Hon tyckte jag smet iväg och lät henne ta hela bördan, men vad visste hon. Mina doktorandstudier var krävande och jag låg efter. Jag hade haft ett samtal med min handledare strax före jul och han var bekymrad. Jag försökte släta över det med att säga att jag hade hunnit med mer än vad som egentligen syntes. Men det visste ju inte Katarina om. Jag trodde att det skulle vara enkelt med doktorandstudier. Jag hade ju alltid klarat mig utan att behöva anstränga mig. Festerna och samvaron gillade jag, men det ensamma forskandet. Gräva i artiklar, forskningsrapporter och böcker klarade jag inte av några längre stunder i taget. Men konferenserna, diskussionerna och det akademiska språket passade mig bra. Jag hade ju varit en hyfsad tandläkare när vi bodde i Uppsala, men jag hade saknat studentlivet. Sedan när skulderna blev för stora var jag tvungen att fly fältet. Katarina väntade då barn och strax efter att jag börjat så föddes Fia. En nystart tänkte jag. En ny chans både för mig och Katarina och för vårt liv. Nu skulle jag verkligen sköta mig. Jag tänkte på kompisgänget. Mats, Peter och Ingemar. Vi hade hängt ihop under hela studietiden i Uppsala, men så kom brytningen. Jag blev inte längre inbjuden till festerna eller till Solvalla. Vi hade ju från första stund spelat på allt. Vem som skulle ha

bäst på en tenta. Snabbast att äta upp en hamburgare och vem som lyckades locka till sig snyggaste tjejen. Men när vi fått jobb och sambo eller fru och hade det förändrats. Vi hade hittat till Solvalla och haft härliga stunder där. Vi spelade på hästarna tog en öl eller fler. Men jag hade börjat låna av de andra för att ha råd att spela. Till sist hade det gått för långt. Men jag hade ju lovat att betala igen.

Men denna gång ville de inte vänta längre. De ville ha tillbaka pengarna på en gång och just då hade jag ju köpt en ny bil. De kunde väl vänta, tyckte jag. Men istället var jag inte välkommen med längre, trots att vi hängt ihop så länge.

Jag började med aktier istället. Jag kunde ju låna lite extra pengar från jobbet. Men när min chef upptäckte det och tyckte att det inte var okey. Jag lovade ju betala tillbaka.

Nä, han tyckte jag skulle säga upp mig. Om jag inte sa upp mig skulle han säga upp mig istället. Jag försökte övertyga honom. Men han stod på sig, men gav mig ett hopp, då han tipsade om denna doktorandtjänst.

Katarina klagade först över att vi skulle flytta till Malmö, men när jag sa att det alltid varit min dröm att få forska vidare, så gav hon med sig.

”Konrad, står du här och drömmer”, hördes en röst bakom mig.

”Nej, men hej Anders”, svarade jag. ”Jag funderade bara över artikeln jag håller på med.”

”Ja, ja, det tror jag inte på”, svarade Anders. ”Kul lopp på Jägersro igår, vann du nåt”, fortsatte han.

”Nä, men jag satsade ju så lite”, svarade jag.

”Jag vann 500 spänn, inte dåligt, eller hur” fortsatte Anders.

”Ja, du har tur du” svarade jag.

”Bättre lycka nästa gång,” fortsatte Anders. ”Ska du med på lördag på Jägersro? Det är fina hästar med. Atas Fighter och Callit ska vara med. Det blir spännande.”

Han tittade på mig.

Jag skakade på huvudet.

”Jag tror inte det, Katarina var inte glad att jag for igår, så jag får nog vänta ett tag”, svarade jag.

”Kom, nu går vi in, jag fryser” avslutade Anders och puttade till mig.

Vi gick över gatan och in till tandläkarhögskolan.

Jag satt på våning tre och Anders på våning fyra. Vi tog trapporna upp. Anders pratade på och jag sa något ”mm” eller ”ja” med jämna mellanrum, men lyssnade inte på vad han sa, utan gick i mina egna tankar.

Jag gick in i mitt rum, eller rättare sagt i vårt rum. Vi var tre doktorander som delade ett litet rum. Men oftast var jag ensam, då de andra många gånger valde att sitta hemma eller på biblioteket. Så även denna gång. Rummet var tomt och jag hängde av mig ytterkläderna på kroken.

Jag plockade upp mitt anteckningsblock och en bok. Jag måste få min första artikel klar. Den borde ha varit klar redan för någon månad sedan och kunde jag inte presentera en godtagbar artikel snart, visste jag inte vad de skulle göra.

När det var dags för lunch hade jag faktiskt kommit en bit på väg. Jag hade tidigare samlat in en hel del material, så nu handlade det om att strukturera och redigera. Jag lade ut mina papper på alla tre skrivborden i den ordning som de skulle in i artikeln. Jag tittade på mina anteckningar och skrev in korta noteringar om ordningen.

Därefter sträckte jag på mig, plockade fram min portfölj och sökte rätt på min lunchmacka. Jag gick ut ur rummet och gick till lunchrummet.

I tre dagar höll jag mig helt koncentrerad på jobbet. Var nu uppe i fem sidor och behövde nu bara skriva slutet och alla fotnoter innan jag kunde börja skriva ned texten med skrivmaskin i tre exemplar.

Jag gick hem den tredje dagen nöjd med mig själv. Snart skulle Professor Larm få se.

Kapitel 26 – Malmö, februari 1992

Den blev inte någon färdig artikel. När jag kom hem till lägenheten var det kaos.

Katarina låg på toaletten och spydde. I barnsängen låg Fia och skrek. Jag sprang mellan de två och försökte få allt att fungera.

Katarina hade fått vinterkräksjukan och Fia var hungrig och blöt i baken. Jag skötte om Fia, gav henne mat och bytte blöjor. Stjärten var alldeles röd, så jag strödde på rejält med puder och lät henne vara utan kläder ett tag.

Fia lugnade ned sig och började jollrande krypa fram på golvet.

Jag gick vidare till Katarina. Det rann tårar från hennes ögon och snor från näsan. Hon var vit i ansiktet och hon viskade till mig.

”Jag orkar inte mer, jag kommer inte att överleva”, sen spydde hon igen.

Jag tog en trasa och tvättade henne i ansiktet och strök henne över håret, samtidigt som jag tänkte. Låt mig klara mig från smittan.

Några timmar senare lugnade det ner sig för Katarina. Hon kom gående med darriga ben mot sängen. Jag gick och hämtade lite vatten som jag gav henne. Sen somnade hon.

Jag gav Fia kvällsmålet och lade henne i sängen. När alla låg i sina sängar satte jag mig ned i vardagsrummet och slog på tv:n. När jag slog på den började sporten. De berättade om det spännande travet som varit på Jägersro där Callit vunnit över Atas Fighter.

”Konrad”, hörde jag Katarina ropa.

Jag gick till sovrummet.

”Kan du hjälpa mig att duscha”, frågade hon.

Jag tog henne under armen till duschen. Hon duschade av sig och jag fanns där som hjälp när hon vacklade. Sen när hon borstat tänderna bytte hon till en ren pyjamas och kröp ned i sängen igen.

Jag gick in och tittade till Fia, sen kröp även jag i säng.

På natten vaknade jag och förstod att Katarina smittat ned mig.

Jag låg nästan ett dygn på toaletten och spydde och spydde. När det äntligen var över, så somnade jag på toalettgolvet. Katarina drog upp mig och tvättade hjälpligt av mig och lade mig i sängen. Jag sov sedan i tolv timmar.

Jag stod färdig att gå till jobbet igen när Katarina stoppade mig.

”Kom till Fia, lyssna hur hon låter”, sa hon.

Jag följde henne in i Fias rum. Fia låg och sov och andades med tunga rosslande andetag.

”Det låter inte bra”, sa jag och tittade på Katarina.

”Hon började låta så här igår, när du sov, men jag tycker det blivit värre”, fortsatte hon.

”Kanske ta henne till doktorn”, föreslog jag.

”Mm, kanske det”, sa Katarina fundersamt.

”Hon har väl inte feber?”, undrade jag.

Katarina kände efter på Fias panna.

”Hon hade inte igår, men nu känns hon jättevarm”, det är något fel.

”Ta henne till doktorn du”, sa jag och började gå mot dörren.

Detta var början av en lång sjukdomsperiod. Fia blev förkyld och fick dessutom kikhosta. Sen blev Katarina smittad och därefter jag.

Vi låg sjuka hela februari och någon artikel blev inte slutförd.

Kapitel 27 – Malmö, mars 1992

Äntligen tillbaka till jobbet. För ovanlighetens skull var alla doktorander på plats i rummet. Jag tog mina papper och flydde ut till biblioteket. Jag läste igenom och rättade upp. Jag tog sedan och skrev in fotnoter på referenserna.

Jag jobbade intensivt och fortsatte även över lunchen och åt min macka vid bordet.

Klockan var närmare två då jag fick besök vid bordet på biblioteket. En skugga som föll över mina anteckningar och som stod kvar där.

Jag lyfte blicken och såg professor Larm.

”Herr Björk, förmodar jag”, sa han med stark stämma.

”Ja, professor Larm, det är jag”, svarade jag.

”Ska det bli en doktorsexamen för Herr Björk, eller slösar vi bort tiden med att antaga en sådan man?”, kom det från honom.

”Nej, inget slöseri”, svarade jag så ödmjukt som jag kunde. ”Min artikel är alldeles strax klar, ska bara skriva ned den på maskin”, fortsatte jag.

”Bra, jag vill ha den imorgon klockan elva punkt noll noll, senast. Annars måste vi nog omvärdera Herr Björks antagning”, sa han innan han vände sig om och gick.

Han gick med rak rygg och hade av någon anledning en käpp med sig. Han hade inga problem med benen, så käppen var nog mer en accessoar för att förstärka bilden av en viktig man. Hans hår var alldeles vitt och väldigt tjockt. Han var nog inte mer än femtio år, men på grund av hårfärgen och språket som kändes gammeldags uppfattade man honom som minst tio år äldre.

Jag tog ett djupt andetag. Jag tror jag glömt att andas under en lång tid för luften var helt slut. Professor Larm var en man som skrämde mig. Jag brukade prata mig ur olika

situationer och var van vid att de flesta tyckte om mig. Men det fungerade inte alls på professor Larm, nej, det fick nästan motsatt effekt.

Klockan elva imorgon, hur skulle det gå till. Det skulle ta minst en dag att slutföra fotnoterna och sen skulle det skrivas på maskin i tre exemplar och det var väl inte min styrka att skriva på maskin. Jag behövde hjälp. Jag tittade mig runtomkring. Ingen jag kände satt härinne, bara okända studenter.

Jag vände mig om och tittade bakom mig. Närmast mig satt en man i min ålder. Han tittade upp när jag tittade runt.

”Jag hörde Herr Larms ultimatum” sa han när jag tittade på honom.

”Jag kanske kan hjälpa dig”, sa han. ”jag tror du behöver det, sa han och tittade på alla mina papper”.

”Känner du någon som kan skriva maskin”, frågade jag.

”Ja, det gör jag”, svarade han och jag kan hjälpa dig med fotnoterna. ”Visst är det dessa du håller på med nu?”, sa han frågande.

”Ja, det är det.”, svarade jag.

”Jag går och ringer Ebba som är en hejare på skrivmaskin”, sen kommer jag tillbaka och hjälper dig att slutföra arbetet.

Hela dagen satt jag och Johan tillsammans och skrev fotnötter. När klockan var sju på kvällen gick vi till Lilla torget där vi mötte en dam som var kring fyrtio år. Hon kramade om Johan och skakade hand med mig.

”Ebba Lundgren”, presenterade hon sig som. ”Jag är Johans moster.”

Vi lämnade papperen till Ebba och jag bjöd därefter Johan och Ebba på mat på Casa Mia.

Jag gick därefter hem och somnade redan klockan nio den kvällen.

Klockan elva dagen efter var arbetet klart och jag gick till Professor Larms rum och lämnade in artikeln. Jag tyckte att Professorn såg förvånad och lite besviken ut när jag lämnade in arbetet.

Kapitel 28 – Malmö, april 1992

Våren hade tagit fart på allvar. Solen, värmen, vitsipporna och grönskan. Det doftade av jord i luften och livet kändes lite lättare.

Jag låg fortfarande långt efter i studierna, men professor Larm hade varit mindre skeptisk till mig den senaste månaden. Jag hade följt med en gång till på Jägersro, men varit försiktig med satsandet. Det hade bara varit en trevlig kväll.

Katarina skulle snart tillbaka till sitt arbete och Fia skulle börja på dagis. Jag tror att det skulle bli bra för Katarina. Hon var rastlös och irriterad när hon träffade för lite vänner och det är ju svårt när man bor på en ny ort. Hon behövde träffa mer människor, behövde få bygga upp egna relationer.

Jag hade under april månad några uppdrag med undervisning på tandläkarutbildningen. Det var roliga uppdrag. Jag hade ju jobbat ett flertal år som tandläkare och visste vad jag pratade om. Det var skönt att inte vara den som var längst ned på skalan, utan en som studenterna såg upp till.

Efter utbildningsperioden måste jag jobba hårt med mina delrapporter som skulle vara klara senast sista maj. Men som vanligt var jag optimistisk, det brukade ju alltid lösa sig.

”Konrad”, sa Katarina en kväll.

”mm”. Jag satt med en tidning och var inne i en artikel om travhästen Big Spender.

”mm” sa jag igen och lyfte blicken.

Katarina satt med några papper framför sig och bläddrade.

”Jag har fått mina arbetstider nu”, började hon ”och det är inte helt perfekt”.

”Vadå, inte helt perfekt” undrade jag.

”Det stämmer inte så bra med busstiderna”, fortsatte hon. ”Jag kommer inte att hinna fara förbi med Fia på dagis som vi tänkt”. Avslutade hon och tittade på mig.

”Men du sa ju att det skulle funka”, sa jag tvekande.

”Ja, men nu har de ändrat arbetstiderna, vi börjar en halvtimme tidigare, så på morgonen fungerar det inte. Men på eftermiddagen är det bättre tider än vi trodde”, sa hon.

”Men, vad gör vi då?” sa jag frågande.

”Tja”, sa hon. ”Kan du lämna henne på morgonen?” Samtidigt lämnade hon pappersbunt till mig.

Det var busstider, tider till dagis och hennes arbetstider. Jag tittade, bläddrade medan Katarina tittade på mig.

”Vi måste köpa en bil”, sa jag och la ifrån mig papperen. ”Det är enda sättet, som jag kan se”.

”Men, har vi verkligen råd med det?” undrade Katarina.

”Har vi nåt val?” sa jag och ryckte på axlarna.

Vi lämnade diskussionen den kvällen, men vi förstod båda att jag hade rätt. Vi måste köpa en bil.

Kapitel 29 – Malmö, maj 1992

Jag stod tillsammans med Anders på Jägersro. Vi tittade på loppet som gick. Just nu låg Atas Fighter tvåa, favoriten och lågoddsaren. Själv hade jag satsat på Frej Nalan, en chansning, men lyckades man så kunde det ge rejält med vinst. Jag tyckte inte om att satsa på favoriter. Nej, jag tog alltid någon med höga odds. Vann man så blev det bra med pengar. Just nu låg Frej på femte plats, det såg inte bra ut. Jag stod där och bet på naglarna. Bredvid mig skrek de av glädje då Atas Fighter sakta började närma sig Bullit som låg först. Jag tittade på Frej, men såg helt plötsligt en nos som närmade sig Atas. Vad hade hänt, det var ju Frej Nalan som närmade sig. Jag började skrika och hoppa.

”FREJ, FREJ, FREJ!”

Då hände något osannolikt. Bullit börjar galoppa och Atas hamnar ett tag inklämd bakom Bullit. Frej kan sakta se sig fram på första platsen, men så kommer Atas bakom honom och börjar sakta ta in försprånget. Men målet närmar sig. Jag står och skriker helt uppslukad av loppet. Målet närmar sig men Atas närmar sig ännu fortare. Nu bara 25 meter kvar och hon kom närmare och närmare. Jag såg hur Jim Frick lutade sig framåt i sulkyn och manade på. Sida vid sida var de och nu gjorde hon ett sista ryck och de går i mål. Publiken tystnar, jag tystnar och alla väntar. Vem vann? Jag hade återgått till att besöka travet, men inte varje vecka men lite då och då. Hade mest tittat de första gångerna, men idag hade jag satsat och nu var det nära. Vem skulle utses till vinare? Jag och Anders stod bredvid varandra och hoppade upp och ner av upphetsning.

”Vinnare är Frej Nalan”, meddelade domaren.

”JAAAA”, skrek jag. Anders tittade på mig och rev sönder bongen.

Bilen tänkte jag, nu har vi råd till bilen.

Kapitel 30 - Stockholm/Malmö, maj 1992

Hon galopperade förbi och var ute ur tävlingen.

Jag och Anders hade åkt till Elitloppet. När jag vann i april på Jägersro lovade jag honom denna resa. Katarina knorrade en del, men då nästan hela min vinst gått till vår bil blev det inte mer än knorr. Jag lovade att inte spela bort våra pengar. Vi skulle bara titta och uppleva stämningen.

Nu hade vi båda satsat stort på Sugercane Hanover. En säker vinst tänkte vi. Galopp hade vi inte räknat med. Jag såg hur Anders rev sönder bongen med snabba ryckiga rörelser. Men jag trodde inte det var slut än. Hon hade än en chans. Ja, hon kom igen. Hon tog plats efter plats. Hon närmade sig Mack Lobell som ledde. Jag hoppade på plats och skrek. Då ökade Mack Lobell och han gick med god marginal in som etta. Runt omkring oss jublade och skrek publiken. Jag själv stod och stirrade på bongen. Vad hade jag gjort. Vad hade jag gjort. Jag hade satsat stort och förlorat. Nu hade jag problem. Stora problem.

Anders gnydde, han vred sina händer och jag såg en tår i ögonvrån.

”Nu åker vi hem”, sa jag. Anders sa inget utan följde sakta efter mig.

Under resan hem satt vi båda tysta i våra egna tankar. Jag försökte räkna ut hur jag skulle klara denna förlust utan att Katarina fick veta det. Varför skulle det gå så här. Jag hade ju haft tur under våren och vunnit. Nu skulle jag ju bara dubbla den vinsten. Men jag hade ju använt en del av pengarna redan. Men detta lopp skulle ju rädda ekonomin. Jag visste att Katarina tyckte vi skulle skaffa en större lägenhet och Fia växte och behövde kläder. Jag satt och funderade, men fann ingen lösning.

Anders var tyst. Han fortsatte att snurra på händerna och gungade på stolen, men sa ingenting.

Vi kom fram till Malmö. Jag släppte av Anders vid centralstationen.

”Hej, då” sa jag. ”Ses på måndag”.

Anders vände ansiktet mot mig, men sa inget. Han gick iväg med ryggen böjd utan ett ljud.

På måndag var det full rulle med möten med handledaren, diskussioner om schemaläggning för hösten och tentamensrättning. Helgen hade jag klarat mig undan utan för många frågor från Katarina. Vi hade haft besök på söndag, så vi hade fullt upp med detta.

Jag satt i mitt rum tillsammans med Urban och rättade tentor när det knackade på dörren. Det var Hans-Olof Larker som var lektor och satt på våningen under oss.

”Hej” började han,

Jag och Urban tittade underligt på honom. Vi hade inget med honom att göra. Vad ville han oss?

Han tittade på mig och fortsatte.

”Visst träffade du Anders i lördags?” undrade han.

”Ja”, svarade jag. ”Vi var på Solvalla på Elitloppet”.

”Har du hört något från honom sedan dess?” fortsatte lektor Larker.

”Nej”, svarade jag. ”Ingenting”.

”Konstigt”. Lektor Larker kliade sig i huvudet. ”Vi hade möte i förmiddags, men han dök inte upp. Sen hade han lektion efter lunch, men inte heller då kom han. Jag har försökt ringa, men inget svar.”

Lektor Larker stod kvar. Han skakade på huvudet och lyfte sedan blicken och tittade på mig.

”Vet du någon annan man kan ringa?”

Jag tänkte efter. Vad hade Anders sagt. Vi hade mest pratat trav och hästar, men ibland hade det blivit en del prat om det privata.

”Han skulle köpa en förlovningsring”, sa jag. ”Så han har en flickvän. ”Hon hette”. Jag tystnade. Vad hette hon. Han hade ju nämnt henne. Han hade sett så glad ut när han nämnde hennes namn.

”Hon hette”, jag tvekade. ”Jag tror hon hette Annika”, jag tystnade igen och tänkte. ”Annika Marklund, eller möjligen Lundmark. Hon skulle gå här på tandläkarhögskolan, några av de sista åren.” Jag tystnade och titta på lektor Larker.

”Annika Marklund” upprepade lektor Larker. Han tittade upp i taket och verkade tänka.

”Ja, Annika Marklund, går sista året. Hon håller på skriva sin uppsats nu.

Duktig flicka, jag har haft henne som student tidigare, jag ska fråga henne”.

Han gick ut och jag och Urban tittade på varandra.

”Konstigt detta med Anders”, sa jag.

Vi fortsatte vårt arbete och först kl 18 kunde jag lämna jobbet.

På tisdag kom jag till jobbet vid niotiden på morgonen.

På alla anslagstavlor stod en stor lapp om stormöte kl tio i den stora aulan. Jag tog av mig jackan och hämtade lite kaffe. I fikarummet stod ett flertal kollegor och diskuterade stormötet. Vad hade nu hänt?

Vi gick till Aulan i samlad tropp. Vi hejade på de som var där och satte oss ganska långt bak. Dekanen för Odontologiska institutionen Per-Olof Glantz steg upp och gick fram mot talarstolen. Han knackade på mikrofonen och började.

”Jag har idag samlat er alla för att berätta om en sorglig händelse.

Doktorandstuderande Anders Olofsson hittades igår kväll död i sin lägenhet”.

I Aulan hördes en utdragning andning från flertalet i auditoriet. Död. Anders.

Jag gapade. Vad hade hänt Anders. Nej han kunde inte vara död.

” Då ingen hört av honom sedan i lördagskväll öppnade Polisen hans lägenhet igår. Han hittades där död. Enligt polisen var det ett självmord.”

Jag stirrade på mina händer. Anders har tagit livet av sig. Jag mindes hans tystnad när han gick från min bil i lördags. Men självmord. Varför.

” Vi kommer idag att hissa flaggan på halv stång. En minnesstund för Anders kommer att hållas på fredag kl 13.00 i andaktsrummet.”

Med detta avslutade dekanen sitt anförande. Ingen reste sig, alla satt som i chock.

Sedan började några resa sig och gå. Mina ben ville inte sluta skaka, så jag satt kvar.

Jag fortsatte att titta på mina händer.

”Björk!”. En röst kallade tillbaka mig till verkligheten. Jag tittade upp. Dekanen och Lektor Larker stod vid min sida.

”Vi vet att ni var den sista han träffade innan han tog sitt liv. Polisen skulle vilja träffa dig.” Det var Lektor Larker som förde ordet. Dekanen tittade bara på mig. Hans ögon var tomma på uttryck. Det gick inte att få en uppfattning vad han tänkte. Men han fortsatte att titta på mig.

Jag vände mig till Lektor Larker.

”Visst jag kan prata med polisen, hör dom av sig eller?” svarade jag.

”De sitter i dekanens tjänsterum. Du kan följa med”.

Jag reste mig sakta. Benen bar trots allt och jag följde efter Dekanen och Lektor Larker.

Det var två polismän i rummet. De reste sig upp när vi kom. De pekade på en plats vid ett sammanträdesbord och de satte sig båda två mitt emot mig. Dekanen satte sig vid sitt skrivbord och lektor stod kvar vid dörren.

Möblerna var av mörk teak och det doftade rök i rummet. Polisen tittade på mig och sedan på dekanen och lektorn.

”Ursäkta,” sa en av polismännen. ”Vi vill tala med Björk i enrum, kan vi få låna ett annat rum eller”. Han hann inte avsluta meningen innan dekanen reste på sig.

”Naturligtvis” sa han med sitt karaktäristiska släpande tal och styrde lektor Larker ut ur rummet. Dörren stängdes med en smäll.

Poliserna presenterade sig och började fråga ut mig. Vad hade vi gjort på lördag, vad sa Anders innan hann lämnade mig. Vilket humör verkade han vara på.

Jag svarade så sanningsenligt som jag kunde. Jag berättade om hans förlust på Solvalla och hur tyst han sedan varit. Jag utlämnade min egen förlust, utan slätade bara över detta.

”Fanns det något avskedsbrev” undrade jag.

Poliserna tittade på varandra och den ena svarade.

”Ja, det fanns det”.

”Men vad stod det, varför?” Jag avslutade meningen med en snyftning.

Anders var ju den jag hade umgåtts med mest här på universitetet. Det var vi två som gått på travet, ibland med andra men alltid vi två.

”Det var till Annika, hans flickvän” svarade den ena polisen.

Jag kunde inte skilja dom åt. Samma ålder, storlek och hårfärg och vad de sagt att de hette hade jag glömt i samma stund som de sa det.

”Han bad om förlåtelse för att han pantsatt förlovningsringen”. Han hade tydligen spelat bort pengarna både för förlovningsringen och för en resa till Paris som de hade planerat”. Polisen tittade på mig. ”Men nu förstår vi hur det kunnat gå så fort. Han hade tydligen satsat allt på en häst” polisen tystnade ett tag ”och förlorat allt”.

Kapitel 31 – Malmö, augusti 1992

Det blev ingen semester för mig denna sommar. Vi behövde extra pengar, så jag började köra taxi. Katarina hade varit förstående, då jag hade sagt att jag lånat ut pengar till Anders så han skulle kunna köpa en förlovningsring och att han sedan hade spelat bort pengarna. Inte att det var jag som hade spelat bort pengarna. Jag hade lärt mig en läxa, inget mer spelande för mig. Jag ville inte sluta som Anders. Vi fick bo kvar i vår lilla lägenhet tills ekonomin var bättre. Efter sommaren skulle Katarina få heltid på sitt jobb, så det skulle förbättra situationen en del.

Jag hade även tagit en del småjobb i hamnen för att dryga ut kassan. Dessa skötte jag på dagtid, så Katarina inte skulle få veta. Hon behövde inte veta hur stor summa vi saknade. Men detta gjorde även att jag låg efter i mina doktorandstudier. Jag skulle behöva jobba med dessa under sommaren. Men efter att jag kört taxi i tio timmar och sedan kom hem till en ettåring som bara ville klänga på pappa och en fru som ville få egentid, så fungerade det inte särskilt bra. Till hösten, till hösten blev mitt mantra. På helgerna fick vi ofta besök. Då vi inte kunde resa iväg kom svärmor och svärfar, syskon och vänner på besök. En del förväntade sig att få bo hos oss och det var svårt att säga nej. Men då vi redan bodde så trångt så hade vi dessa helger madrasser över hela lägenheten.

Som tur var förstod en del vårt dilemma och bokade boende på vandrarhem eller hotell. Men även om de inte bodde hos oss ville de få mat och en guidad tur runt om i Malmö. Det innebar att sommarhelgerna såg vi på Malmöhus slott, S:t Petri kyrka, lilla torget och Ribersborgs kallbadhus. Vi kunde diskutera med våra gäster vad de tyckte Malmö skulle göra med kallbadhuset, då det blivit så skadat av stormen i vår. Men när man gjort detta tre gånger var det inte lika roligt den fjärde gången.

Kapitel 32 – Malmö, december 1992

Ibland händer allt på en gång. Allt som inte får hända. Terminen hade gått bra. Att undervisa passade mig bra, men doktorandstudierna gick segare. Men trots detta hade jag hållit professor Larm nöjd. Kanske inte helt nöjd, men på acceptabel nivå.

Katarina hade börjat jobba heltid och sakta hade såret efter spelförlusten minskat. Jag räknade ut att vi till nästa sommar skulle komma ikapp. Jag skötte mig noga, inga spel alls inte ens stryktipset utan allt gick till hushållet.

Då händer nåt som inte får hända. Katarina berättar att hon väntar barn igen. Jag känner hur jag sjunker. Utåt spelar jag glad och kramar om henne. Men i mitt hjärta är det svart. Vi har inte råd och jag orkar inte just nu vill jag skrika, men jag måste trösta och ge glada tillrop.

Katarina gråter.

”Vi har inte råd”, kommer det från henne.

”Det ordnar sig”, svarar jag optimistiskt.

På kvällen går jag ut på en promenad. Jag måste få tänka. Hur ska vi lösa detta?

Jag går in på en kioskbutik och tar en kupong för V5. Jag läser vilka hästar det handlar om, men på vägen så slänger jag kupongen. Jag kan inte, får inte.

”Var har du varit”. Katarina står i dörren när jag kommer hem. Jag tar henne i famnen och gungar henne.

”Vi fixar det, vi fixar det”.

Tre dagar senare på jobbet knackar en student på dörren.

”När får vi igen tentorna”, undrar hon.

”Har ni inte fått dom?” säger jag undrande.

”Nä, du lovade att vi skulle fått dem i förrgår, men jag har inte sett några”.

Hon tystnar och tittar på mig.

Tentorna, tentorna. Jag funderar. Jag rättade dom och sen skulle jag bara skriva in resultatet. Var la jag dom.

”Ni får dom imorgon”, svara jag studenten. ”Förlåt förseningen, jag skulle ha meddelat er”, säger jag och ler mot henne.

”Bra, tack” säger hon och ler tillbaka.

Hon lämnar rummet och jag lutar mig tillbaka. Tentorna var finns tentorna. Jag söker i rummet, i portföljen, går ut i fikarummet. Nä, ingenstans.

Dom måste vara hemma. Jag hade nog med mig dem hem den dagen Katarina berättade om graviditeten.

Jag tar på jackan och går iväg. Måste hem och söka innan Fia kommer hem. Bilen står på parkeringen en brun SAAB 99. Det är min tur att hämta Fia, så därför har jag bilen. Jag åker hem. Inga tentamina finns på skrivbordet, inte på nattygsbordet, inte i bokhyllan. Blicken dras mot sopkorgen vid skötbordet. Jag minns att jag la ifrån mig dom på skötbordet. Men sen? Kan Fia ha kommit åt dem eller.

Jag kikar ner i soptunnan. Där ligger bladen. Det är blad blandat med kiss och bajs i en enda röra.

Jag går i köket och hämtar några gummihandskar och drar sedan upp högen med tentamina. Jag tömmer köksbordet. Läger på en vaxduk och lägger ut papperen. Vilken röra. Jag sorterar bort de tentamina som klarat sig bäst och kvar har jag sju tentamina och betygssammanställningen som måste åtgärdas.

Betygssammanställningen lägger jag undan. Den kan jag skriva en ny. Det finns fler mallar i förrådet på jobbet, så den behöver jag bara skriva av.

Jag går och hämtar Katarinas hårtork och börjar blåsa på bladen. Därefter tar jag en målarborste och försöker borsta bort smutsen. Jag hade behövt använda vatten men då hade texten på bladen försvunnit. Jag tar därefter med de sju tentamina och hänger de i var sin klädnypa på klädstrecket på balkongen.

Jag tar därefter bilen och åker till jobbet och hämtar en ny mall för betygssammanställningen. Hemma igen fyller jag i namn, personnummer och betyg i mallen. Som tur var har inte siffrorna för slutresultatet suddats ut, så slutresultatet gick att få fram.

Därefter går jag igenom tentamen efter tentamen och försöker fylla i det som suddats ut på bladen. Jag doftar på bladen och kan fortfarande känna en odör från papperen. Jag låter därför bladen hänga kvar på balkongen medan jag far iväg för att hämta Fia från dagis.

På kvällen tar jag och fyller en vattenspruta med lite kaffe och går ut på balkongen och sprayar lite på bladen.

Nästa dag lämnar jag ut tentamina till klassen och ber samtidigt om ursäkt för kladdet. Det var en kollega som råkade spilla kaffe över bordet där jag satt och rättade. Jag lämnar klassen med en suck. Tur att ingen visste vad som verkligen hänt, då hade nog en del inte ens velat röra i tentan.

När jag öppnar dörren känns rummet fullsatt. Både Urban och Wera finns där och försöker jobba. Men i min stol sitter professor Larm. När jag öppnar dörren vänder sig alla tre om och tittar på mig.

”Doktorand Björk”, säger Professor Larm.

Han sitter med händerna framme på magen och fingertopparna slår mot varandra.

”Doktorand Björk”, säger han en gång till och tittar på mig.

”Ja”, svarar jag funderande. Vad har jag glömt funderar jag. Vad borde jag ha gjort?

”Vad är era tankar om doktorandstudierna? Tänker ni ta en doktorandexamen?” fortsatte han.

”Ja”, svarade jag tveksamt. ”Ja, det har jag”.

Han tittade på mig och skakade på huvudet. Han böjde sig ned mot sin portfölj och tog upp en bunt papper.

”Här är artiklar om olika fyllningsmaterial i tänderna, sedan 1950-talet tills idag”, säger han samtidigt som han lägger bunten med papper på mitt skrivbord.

”Jag vill ha en skriftlig redogörelse över vad de skriver om fyllningar av guld på fem sidor senast på 10 Januari kl 15.00. Då kanske vi kan se om du verkligen är villig att satsa det arbete som krävs. Vi ses i januari. God jul på er alla”. Han reste sig, nickade åt Urban och Wera och gick ut.

Jag stod helt förstenad med munnen vidöppen.

”Bäst du gör som han säger” kom det från Wera. ”Han kan stänga av dig från doktorandstudierna annars. Det har han gjort med andra”.

Jag stirrade på Wera, men sa ingenting. Jag tog artikelbunten. Stoppade dessa i min portfölj och lämnade rummet.

Kapitel 33 – Malmö, januari 1993

På biblioteket var det lugnt. De flesta satt nog hemma och var lediga. Jag satt vid ett bord med artiklarna framför mig och en tysk uppslagsbok bredvid.

” Hej Konrad”.

Jag lyfte på huvudet och såg Johan.

”Hej”, svarade jag.

”Några tuffa uppgifter denna gång”, undrade han.

”Ja, verkligen” svarade jag. Jag pekade på högen med artiklar.

”Måste skriva en rapport på fem sidor om guldfyllningar. Har bara fått ihop två sidor än.”

”Tufft”, sa Johan.

”Ja, hälften av artiklarna är på tyska och tyska är inte min starka sida”,
fortsatte jag och pekade på ordboken.

Johan satte sig vid ett bord en liten bit bort. Han plockade upp en bok, en penna och ett block.

Jag återgick till mina artiklar. Det gick sakta och jag fick använda ordboken till nästan vartannat ord. Det var inte många dagar kvar innan rapporten måste in och jag hade många artiklar kvar att läsa. Jag tog fram kaffetermosen och en macka och fortsatte att läsa.

Dag tre på biblioteket. Rapporten var nu nästan tre sidor, men många av artiklarna var inte lästa.

”Hej”

Jag tittade upp. Johan stod där. Han hade inte varit här den senaste dagen.

”Jag såg dig genom fönstret”, sa han och pekade ut.

"Går det framåt", undrade han.

"Sakta, alldeles för sakta", svarade jag.

"Du måste vila ibland. Häng med på en öl." Han pekade ut igen.

"Har inte tid! svarade jag.

"Jag kanske kan hjälpa dig", kontrade Johan då.

"Kan du tyska", undrade jag.

"Nä, men har kanske vänner.." Han tystnade och tittade på mig.

"Men, det diskuterar vi över en öl", fortsatte han.

Vi gick iväg. Rakt över gatan och sedan tvärt till vänster. Där låg Mando och där slank vi in. Det var ganska lugnt och tyst, då många hade fortfarande julleddigt. Vi tog varsin öl och satte oss vid ett bord.

"Berätta nu", började Johan.

"Berätta vad du ska göra och när det ska vara inne".

Jag berättade och sa att det nu var tre dagar kvar innan rapporten skulle lämnas in.

"Och en av dagarna har jag dessutom undervisning på", berättade jag.

"Det är alltså tyskan som är ditt stora problem", undrade Johan.

"Ja, hade texterna varit på engelska eller svenska skulle jag varit klar med god marginal nu", svarade jag.

"Vänta", sa Johan och gick iväg. Jag såg att han pratade med bartendern, som pekade till höger. Johan försvann sedan till höger.

Johan dök upp ganska snart och när han såg mig gjorde han tummen upp.

"Jag känner en utbytesstudent från Tyskland, han kan hjälpa dig", sa Johan när han kommit fram till mig. "Han är här om en kvart".

Kvarten gick fort då Johan och jag aldrig saknade samtalsämnen och det var så skönt att bara få hänga på puben ett tag med en öl.

Dörren till puben öppnades och en ljushårig, fräknig man i 30-35 års åldern kom in.

Han tittade sig runt omkring och när han såg Johan log han och gick mot vårt bord.

”Hello, my name is Frank Schatten”, sa han och tog min hand.

Nästa eftermiddag kom Frank till biblioteket. Med sig hade han tio sidor maskinskrivna blad med en sammanfattning av allt i de tyska artiklarna som gällde guldfyllningar skrivet med en exemplarisk engelska.

Ett dygn senare var rapporten klar att lämna till Professor Larm.

Kapitel 34 - oktober 1993

Tvåbarnspappa. Vem hade trott det, men nu var det verklighet. Klockan var två på natten och jag bar på det lilla knytet. Pojken som skrek och skrek. Katarina hade lämnat över honom klockan tolv när hon inte längre orkade. Två timmar med vaggande, gående runt i lägenheten. Så trött, så trött.

Något var förändrat. Jag tittade på pojken. Han sov! Jag stannade till och satte mig. Han sov fortfarande. Jag jublade inombords och la efter ett tag ned honom i spjäsängen. Jag tittade på honom. Han sov lugnt vidare.

Jag kröp ner i min egen säng och somnade på en gång.

Jag vaknade klockan sex av att Fia kröp ner hos mig. I sängen bredvid låg Katarina och pojken. Tydligen hade han vaknat en gång till under natten och velat ha mat. Men det hade jag inte hört.

Klockan halv sju ringde väckarklockan. Jag slog av den och lämnade resten av familjen sovande. Promenaden till tandläkarhögskolan gjorde att jag vaknade till en del. Jag hade mycket att göra på jobbet, så det var bara att försöka hålla sig vaken.

På eftermiddagen sprang jag och Johan ihop. Vi snackade lite allmänt och sen frågade Johan.

”Hänger du med till Jägersro på lördag? Jag och Frank tänkte åka dit.”

”Nä”, svarade jag snabbt. ”Det går nog inte”.

”Synd”, sa Johan. ” Det hade varit trevligt. Ta en öl kolla lite på loppen och snacka lite.”

”Det låter trevligt”, svarade jag. ”Men det går nog inte”

”Ja, ja. Men hör av dig om du ändrar dig”, sa Johan och släntrade iväg.

På kvällen var både jag och Katarina helt färdiga. Vi skrek åt varandra och barnen. Som tur var blev natten något lugnare, men vi var båda slitna.

Till helgen skulle Katarinas föräldrar komma på besök. Att få några timmars egentid på Jägersro kändes nu ännu mer lockande.

Jag frågade Katarina om jag kunde få passa på att jobba ikapp lite på jobbet några timmar när ändå hennes föräldrar var där. Hon tyckte det var okej.

Jag ringde Johan från jobbet och sa att jag skulle hänga med på lördag.

Kapitel 35 - februari 1994

Huvudet bultade som besatt, jag tog händerna och höll hårt i huvudet för att dämpa smärtan. Det var tyst. Jag sträckte ut handen till den andra sängen. Den var tom. I bakgrunden hörde jag telefonen som ringde och ringde.

Jag hasade upp.

”Björk”, svarade jag.

”Konrad var är du, lektionen började för tio minuter sedan”.

”Skit”, svarade jag och slängde på luren.

Jag hade gjort samma fel igen. Börjat spela på hästar och ökat insatsen mer och mer. När Katarina kommit på mig hade jag stora förluster. Katarina hade packat och tagit barnen med sig.

”Lös detta”, sa hon, med käkarna sammanbitna. ”Jag ger dig sex månader och när dom är slut ska du slutat spela på travet och fått igen pengarna”.

”Men”, sa jag tvekande och sträckte ut handen mot henne.

”Lös detta”, sa hon igen. ”Jag åker till Uppsala, under tiden. Mamma och pappa kan hjälpa mig med barnen och jag kan få vikariera på mitt gamla jobb.”

”Men”, sa jag igen.

”Sex månader”, sa hon igen. ”Har du inte löst det då kommer jag att ansöka om skilsmässa”. Hon slog igen en resväska och gick in i sovrummet.

Detta hände för två dagar sedan. Stora skulder, Katarina och barnen i Uppsala och nu hade jag missat en lektion.

Jag hade nog missat allt sedan hon farit. Hade suttit på en bar och beklagat mig och denna huvudvärk.

###Jag minns när vi träffades första gången. Det var Uppsala, det var en fest. Jag var omringad av fem tjejer som vanligt. Vi skojade med varandra men jag var egentligen inte intresserad av någon av dem. Så kom Katarina tillsammans med kompis. Jag kände hennes kompis hon brukade hänga runt mig. Jag hejade på henne och såg Katarina. Hon hade bruna ögon och ett snett leende som log retsamt mot mig. Hennes kompis kom fram till mig och flirtade tillsammans med de andra tjejerna. Men inte Katarina. Hon gick längst bort och hängde med töntarna. Hon verkade ha intressanta diskussioner med dessa ointressanta människor. Jag upptäckte att jag tittade dit med jämna mellanrum. Men kunde inte se att hon tittade på mig. Jag var ju van att alla ville titta på mig och att alla ville vara nära mig. Men inte hon. Kvällen fortsatte jag, var omringad av ett gäng tjejer och killar och Katarina umgicks längs borta med töntarna. Till sist kunde jag inte hålla mig längre jag måste prata med henne. Jag gick bort till henne och presenterade mig.

”Jag heter Konrad vem är du? Jag har aldrig sett dig förut. Är du ny här?”

Hon vände sig om sakta och tittade på mig. Hon ryckte på axlarna och svarade:

”Ja, jag är ny. Började plugga här i höstas. Katarina heter jag, sa hon och räckte fram handen.”

Hon vände sig om igen och lämnade mig ensam.

Jag blev omringad av ett gäng kompisar och nästa gång tittade efter Katarina var hon borta.

Nästa gång jag såg henne kände hon inte igen mig.

När jag kom fram till henne och sa ”Katarina” tittade hon frågade hon mig och undrade vad jag hette.

Tredje gången jag såg henne frågade jag om ville dansa. Hon tvekade först men sa sedan ja.

Vi började dejta, fast motståndet var fortfarande hårt. Hon tvekade men jag var säker.

När jag såg hennes glittrade ögon var jag fast. Det kändes som en dålig roman men det var sanningen.

”Jag gillar inte när du flirtar med alla,” sa hon en dag.

”Jag flirtar inte, jag är bara social, ” svarade jag.

Hon skrattade åt mig och sa att det där är inte att vara social, det är att flirta.

”Men, ” sa jag. ” Jag är ju bara trevlig.”

Jag slängde i mig huvudvärkstabletter, en snabb dusch och sedan iväg. Jag tog cykeln för säkerhetsskull och lät bilen stå.

Jag kom en halvtimme försent till lektionen. Studenterna tittade granskande på mig.

Jag såg hur några viskade mellan varandra.

Jag bad om ursäkt för min sena ankomst och drog igång lektionen med ett snabbt tempo. Efter en kvarts föreläsning fick de gå ner i testrummen och testa praktiskt på varandra. När alla lämnat lektionssalen sjönk jag ned på stolen. Kunde man sjunka lägre än jag gjort. Hur skulle jag kunna få Katarina tillbaka, hur kunde jag få in pengar? Bara nu inte denna lektion blev känd, så jag fick problem med jobbet också.

Jag reste mig upp och gick till testrummen och kontrollerade studenternas arbete.

Lektionen var slut och jag gick mot mitt arbetsrum. Jag öppnade dörren och var på väg att springa därifrån när jag såg Professor Larm sitta på min stol.

”Doktorand Björk”, började han.

”Ni har haft lektioner har jag förstått”.

”Ja, jag har just haft en dubbellektion”, svarade jag.

Han trummade med fingrade mot armstödet och såg ut att fundera.

”Doktorand Björk, det är dags för en uppgift igen”, fortsatte han.

”Kom till mitt rum imorgon kl 11.00”, var hans avskedsfras innan han reste sig.

Han tog sin käpp med den högra handen och drog den andra handen genom det vita håret.

”Kom i tid”, kom det från honom när han var i dörröppningen. ”Jag accepterar inte några förseningar”.

Jag stod kvar. Inte ett bekymmer till, tänkte jag. Jag lämnade rummet och åkte hem.

Där tog jag dubbla huvudvärkstabletter och la mig i sängen.

Kapitel 36 - mars 1994

Jag försökte allt. Jag måste få in pengar. Jag sålde bilen, tog extrajobb och försökte samtidigt hålla jämna steg på jobbet. Professor Larm var mig alltid i hälarna och det hade visst kommit in klagomål från studenterna. Jag försökte ringa Katarina, men hon ville inte prata med mig.

”Konrad”

Jag hörde en röst när jag satt på biblioteket och slet med professor Larms uppgifter.

Det var Johan.

”Längesen”, sa han.

Jag nickade och fortsatte jobba.

”Du ser gräslig ut”, kom det från honom.

”Tack”, sa jag utan att titta upp.

”Skärpning Konrad”, det här går inte.

Jag ignorerade honom och fortsatte jobba.

När han gått reste jag mig. Jag gick ut och gick raka vägen till systemet. Jag köpte med mig öl och whisky. Sedan gick jag förbi kiosken och hämtade ut V5 och stryktipskupong. Jag gick hem öppnade första ölen och läste om loppet på V5. Sedan gick jag vidare till stryktipset. När jag fyllt i dem klar gick jag tillbaka till kiosken. Jag skrev ut en check på beloppet och gick hem igen.

Jag vaknade till när telefonen ringde. Jag låg fullt påklädd i soffan. Whiskyflaskan låg i soffan och en fläck i soffan visade var de sista klunkarna runnit ut. Telefonen slutade ringa och jag gick in på toaletten och spydde, sen tog jag av mig kläderna och kröp ned i sängen.

Jag vaknade av att huvudet värkte. Det dunkade som en hammare i huvudet. Jag höll om huvudet med händerna. Värken minskade men slagen med hammaren fortsatte. Ljudet kom inte från mitt huvud, utan från ytterdörren. Jag hörde dörrklockan ringa och att någon dessutom slog på dörren.

Jag drog kudden över huvudet. Men det slutade inte.

Jag reste mig försiktigt, tog på mig en morgonrock och gick mot ytterdörren.

Jag öppnade dörren och kikade ut. Det var Frank och Johan.

Jag tog ett steg tillbaka när dom trängde sig in.

Det kom en kaskad av svordomar från Johan. Jag orkade inte lyssna utan gick in till sovrummet och kröp ner igen.

Jag hörde hur de stökade på i köket. Johans svordomar hördes fortfarande och hur han samtidigt smällde hårt i skåpen.

Jag drog täcket över huvudet. Men kunde ändå inte låta bli att lyssna. Jag hörde hur ytterdörren smälldes igen, men fortfarande hördes ljud från köket.

Efter ett tag blev jag för nyfiken. Jag steg upp. I köket stod Frank. Det doftade gott av kaffe och jag kände att det skulle nog smaka gott.

Frank hörde mina steg och tittade på mig.

”Konrad, the shower. Then you will get some coffee”, var hans kommentar när han såg mig.

Jag gjorde som han sa och det kändes skönt. Jag passade också på att ta två Alvedon för huvudvärken.

När jag kom tillbaka till köket var Johan tillbaka. De hade dukat fram kaffe och mackor. Johan hade tydligen sprungit över till bageriet och köpt färska frallor och hittat smör och ost och marmelad som de dukat fram.

"Sätt dig", sa Johan.

Jag satte mig vid en av de tre kopparna.

"Ta för dig", fortsatte Johan och pekade på brödet och pålägget.

Jag gjorde en macka och Frank serverade kaffet. Frank och Johan satte sig på var sin stol och tog för sig. Ingen av oss sa något utan vi satt där alla tre med en kopp kaffe var och en macka och åt och drack.

Frank gick och hämtade mer kaffe och bjöd på påtår. Sedan satte han sig och tittade på mig.

"You need help, Konrad", sa han.

"Money problem, problem with the studies and now problem with the lessons. But the worst is problem with your wife and children". Han tittade på mig. Jag tittade ned.

"Do I have right?", sa han frågande.

Jag nickade.

"Do you wan't some help?" Han tittade på mig.

Jag var tyst. Vem skulle kunna hjälpa mig?

"Do you wan't some help?!" Denna gång var rösten krävande. Den krävde ett svar.

"Yes," svarade jag. "But what can you do?"

Frank log mot mig.

"We can help you with the money and with your studies," han tystnade ett tag. "But your problems with the family you have to solve by your self".

"How can you help me". Jag var tveksam till vad de sa. Hur skulle de kunna hjälpa mig.

"You can help us with a secret, can you keep a secret?".

"Yes, I can keep a secret", svarade jag konfunderad

Kapitel 37 - april 1994

Jag, Frank och Johan tog tåget till Lund. Vi skulle träffa någon. Någon som skulle hjälpa mig med skulderna och hjälpa mig, så jag klarade mig fram till doktorsexamen.

Jag snurrade på händerna där jag satt. Vad innebar detta. Fick bara besked att jag skulle få hjälp. Men inte hur eller av vem. Hemligheter.

Jag hade frågat om det var något olagligt. Men de hade skakat på huvudet.

Vi klev av vid centralstationen i Lund och började gå in mot stan.

”Var ska vi”, undrade jag.

”Universitetsbiblioteket”, svarade Johan.

Vi gick under tystnad. Det tog en kvart att gå dit i det sköna vårvädret. Fåglarna sjöng och solen värmde ansiktet.

Framme i biblioteket, gick vi in i det mäktiga huset. Jag tittade upp och såg takvalvet över den övre våningen. Alla väggar var fulla med bokhyllor och böcker. Johan tog tag i min arm.

”Den här vägen”, sa han.

Vi gick mot trapporna och gick nedåt till arkivet.

Frank gick först och ledde oss förbi samlingarna i källaren och kom fram till en dörr.

Han öppnade den och ledde oss ut i en kulvert som sträckte sig långt åt båda sidorna.

Johan tog fram en halsduk.

”Jag knyter denna för dina ögon. Du vet, de är hemligt”.

Jag ryckte på axlarna och Johan knöt för mina ögon.

Johan höll mig om axlarna och drog mig mot höger.

Vi svängde än höger och än vänster och till sist stannade vi. Jag hörde att någon knackade. Sedan öppnades en dörr knarrande.

Vi gick in. Johan tryckte ner mig i en stol. Jag rörde i halsduken och försökte ta av den, men kände att någon hindrade mig.

”Ett tag till”, hörde jag Johans röst. Sedan klappade han på axeln och jag hörde hur Johan och Frank gick ut ur rummet.

Tågresan hem gick fort. Jag hörde hur Johan och Frank samtalade med varandra, men jag hörde inte orden. Jag var helt i egna tankar.

Hemligheter, kunna hålla tyst. Tyst om vad? Jag hade frågat, men fått svaret att uppdraget var att hålla tyst och att inte ställa frågor.

”Ju mindre du vet, desto mindre kan du berätta för andra”, hade de sagt.

Det var svårt att samtala utan att se. Jag hade varit tvungen att ha ögonbindeln hela tiden jag satt där.

De hade ställt frågor om mig, om Katarina och barnen. De hade frågat om min ekonomi, Vad som gjort att den var så dålig. De hade frågat varför Katarina gått, vad hennes ultimatum var och vad mina drömmar och styrkor var.

Jag hade först svarat tvekande, försökt att säga så lite som möjligt, men då hade de också tvekat.

”Om vi inte får hela bilden av dig kan vi inte ge dig något uppdrag och då kan vi inte heller hjälpa dig.”, hade de sagt.

Jag kände en doft av vanilj i rummet. Jag försökte förstå var den kom ifrån, då den var helt malplacerad i lokalen. Lokalen var en typisk källarlokal med väggar av sten och betonggolv. Det kändes både när jag gick på det hårda golvet och lutade handen mot väggen, men också på den unkna källardoften som fanns i rummet.

I rummet fanns ett bord med stolar runt om. De hade lett mig fram till stolen och sedan tryckt ned mig i den. Framför mig kände jag kanterna på bordet och hörde ljudet av stolar som drogs fram och tillbaka när de tre männen satte sig ned.

Jag tvekade fortfarande, så jag hörde männen viskade och skickade papper mellan varandra. Efter ett tag tog en av männen till orda.

”Vi förstår att du är tveksam, så vi har bestämt att vi ska visa vår goda vilja, så kan du kanske lita på oss bättre sen.”

”Mm”, sa jag och väntade på fortsättningen.

”Vi erbjuder dig ett engångsbelopp som du får i din hand om cirka en vecka. Det enda du måste göra för att få detta belopp är att svara ärligt på alla våra frågor och inte utelämna något”, avslutade han.

”Engångsbelopp”, sa jag frågande.

”Ett engångsbelopp på femtiotusen kronor, tänkte vi oss”, svarade han.

Jag flämtade till. Det var en enorm summa för mig. Jag skulle kunna lösa min ekonomiska kris på ett bräde.

”Femtiotusen, bara för att jag svarar ärligt på allt det ni frågar om”, kom det frågande från mig.

”Ja, bara för att visa vår goda vilja och för att visa dig vilka möjligheter vi har”, fortsatte mannen.

”Men nu återgår vi till frågorna”, sa han sedan.

Jag satt länge och svarade på frågor. Jag försökte vara ärlig, men ibland skämdes jag över mitt handlande. När jag berättade om mina spelskulder, hur jag riskerat min familj fick allt ett annat perspektiv än tidigare.

Jag kunde inte se de andras miner, vilket jag i detta läge var glad för. Samtidigt kunde de inte heller se hur mina ögon tårades när jag pratade om Katarina och barnen.

”Tack för pratstunden”, sa en av männen.

I bakgrunden hörde jag stolar som skrapade mot golvet och en dörr som öppnades.

Efter ett tag kom Johan och Frank.

De ledde mig tillbaka till biblioteket och tog sedan av mig ögonbindeln.

Kapitel 38 - maj 1994

Med femtio tusen kronor kunde jag förändra mycket. Det var som ett nytt liv.

Pengarna levererades i ett kuvert inom utsatt tid. Jag satt på kvällen med kuvertet och räknade pengarna om och om igen. Tveksamheten till uppdraget var borta. Detta var min enda chans. Det var dags att ta den.

En vecka senare kom Johan och Frank och meddelade att det var dags att åka till Lund igen.

”Det är frivilligt”, sa Johan. ”Det är ditt val.”

”But you still need help”, fortsatte Frank. ”This is your chance.”

Jag följde med, men mest av nyfikenhet. Jag visste ju fortfarande så lite.

Det var samma procedur som förra gången. På med ögonbindeln och in i samma rum med bord och stolar. Denna gång kom männen in strax efter mig och när de kom kände jag doften av vanilj.

”Det är dags att göra ett val”, började en av männen.

”Vi kan ge dig ett uppdrag, som innebär både ekonomiska fördelar och visst stöd kring studierna”, fortsatte mannen.

När han tystnade kunde jag höra ett surrande ljud från en lampa som troligtvis snart skulle slockna.

”Så nu är det upp till dig”, fortsatte han. ”Är du intresserad?”

Jag tvekade ett tag innan jag öppnade munnen. Jag hörde männens andning och någon som knackade med fingrarna lite irriterat mot bordet. Jag kände kallsvetten i pannan. Jag ville helst av allt bara få slita av mig ögonbindeln,

”Men vad innebär det? Vilken typ av uppdrag handlar det om?”, sa jag och försökte hålla rösten stadig. ”Det enda ni nämnt är vikten av att kunna hålla tyst.”

Jag tystnade och väntade på ett svar. Jag hörde lite viskande röster och stolar som rördes mot underlaget.

”Vi kan ge dig lite mer detaljer”, började en av de andra männen. ”Till att börja med kommer du vara en typ av kurir, eller brevbärare, kan man också säga”.

”Och”, inflikade jag och väntade på fortsättningen.

”Du får ett brev, eller ett paket som du får i uppgift att leverera”, fortsatte han.

”Men”, utbrast jag. ”Det är väl inte knark”.

Jag hörde ett litet fniss från någon av männen.

” Nej, nej, inte knark, inte sprängmedel,” fortsatte mannen.

”Varje gång du får ett kuvert eller paket att leverera får du också en ersättning. Ersättningen beror på svårigheten att leverera, avståndet, men även på hur viktig leverans du fått.”

”Men hur vet jag till vem det ska levereras till”, undrade jag.

Jag hörde en tyst suck.

”Du får instruktioner för varje gång,” fortsatte mannen.

”Vi kommer samtidigt att se till att du får tillräckligt stöd, så att du klarar dina studier.” Rösten kom från en tredje man. När han öppnade munnen kände jag doften av vanilj från hans andedräkt.

”Så mitt uppdrag är att vara brevbärare,” sa jag undrande.

”Ja det kan man säga,” kom det från den man som beskrivit uppdraget.

”Den närmaste månaden blir en test av din kapacitet,” kom det samtidigt med den distinkta doften av vanilj.

”Du kommer att få en leverans i veckan och kan du följa instruktionerna till punkt och pricka utan att avslöja ditt uppdrag för någon kommer du att få fortsatta uppdrag.”

”Och ditt svar är?” Vaniljdoften kom som i stötar mot mig.

Lampans surrande hade slutat låta och alla röster hade tystnat.

När jag till sist lämnade rummet var jag darrig i benen. Handflatorna var fuktiga och jag längtade efter luft.

Den första leveransen hade kommit fyra dagar senare. Ett kuvert med en nyckel och en lapp där det stod postfack 172, Limhamns postkontor senast 18.00 samma dag, hade legat på hallgolvet en eftermiddag.

Jag åkte iväg på en gång och öppnade postfacket. I postfacket låg ett kuvert och ett mindre paket. Jag plockade ut dessa och gick tillbaka till bilen.

När jag satt i bilen tittade jag lite mer på dessa. Kuvertet var adresserat till mig, paketet var utan adresslapp och bara omlindad med ett brunt omslagspapper.

Jag öppnade kuvertet. I kuvertet låg 500 kr och en instruktion.

Behåll nyckeln från postfacket och placera den på ett säkert gömställe.

Jag läste meningen och blev kallsvettig. Var hade jag lagt nyckeln? Jag kände i jackfickan. Nej, inte där. Jag kände i byxfickorna. Nej, inte där.

Jag steg ur bilen och gick in på postkontoret igen. Jo, nyckeln fanns kvar i nyckelhålet.

Jag stängde och låste postfacket och tog nyckeln med mig.

Tillbaka i bilen fortsatte jag läsa meddelandet.

Nästa leverans kommer att finnas i samma postfack om exakt en vecka.

Jag fortsatte att läsa.

Leverera paket som du fått idag till Herrtoaletten på plan 4 på tandläkarhögskolan. Det tredje båset på höger sida. Du ska lägga paketet i fönstret bakom lampan mellan 15-15.30 på torsdag.

Jag läste meddelandet en gång till, så jag inte missat något. Sedan plockade jag upp de fem hundralapparna och stoppade dem i min börs. Jag tittade på kiosken bredvid posten. "En penninglott", tänk om jag skulle kunna fördubbla eller tredubbla summan.

Jag öppnade bildörren, men just när jag skulle smälla igen dörren stannade jag till.

Jag gick tillbaka till bilen.

Jag skulle unna mig en pizza istället. Jag körde iväg till en pizzeria och beställde pizza som jag tog med mig hem.

Leveransen till herrtoaletten gick utan problem, fast studenterna tyckte nog jag var lite ouppmärksam på lektionen just före.

På tisdag åkte jag iväg till Limhamn igen. Där låg två kuvert. Ett vitt med mitt namn på.

Det andra var ett brunt kuvert utan någon adressat.

I mitt kuvert låg ännu en gång fem hundralappar och en instruktion. Denna gång skulle kuvertet levereras till en speciell parkbänk i slottsparken. Den skulle tejpas fast på undersidan av bänken. Jag skulle sedan snabbt lämna platsen och inte få titta bakåt på parkbänken.

Även denna gång klarade jag uppdraget. Ingen såg när jag satte fast kuvertet och jag gick snabbt iväg från slottsparken.

En vecka senare ringde det på dörren och ett pizzabud överlämnade en pizza. Jag blev förvånad, men kom mig inte för att protestera, då han snabbt stängde dörren efter sig utan att ta betalt.

Jag öppnade kartongen. En marinara, precis den jag brukade beställa. Men i locket såg jag en anteckning.

Lunds järnvägsstation fredag mellan kl 16 och 17, bland borttappat. En grön mössa med krokodiler på.

Jag skrattade när jag såg instruktionen. En grön mössa med krokodiler på. Jag fick skylla på en påhittad systerson eller så. Jag kunde inte söka efter en mössa med krokodiler på, det störde min självkänsla.

På fredag åkte jag iväg till Lund. Krokodilmössan var ännu värre än jag anat. Men i barnstorlek som tur var.

I mössan låg två kuvert. Ett med 500 kr och instruktioner och det andra som skulle levereras till Malmö stadsbibliotek. *Lägg kuvertet i Nordisk familjebok årgång 1978 på sidan 123.*

Jag njöt av uppdragen. De var spännande avbrott i min vardag. Jag visste att jag nu bara hade en testleverans till innan jag skulle bli definitivt antagen. Jag hoppades verkligen att jag skött min uppgift till deras belåtenhet. Jag ville gärna fortsätta tjäna dessa enkla extra pengar på ett så roligt sätt.

På onsdagen kom Johan till mig när jag just skulle gå hem.

”Häng med på en öl,” sa han.

”Ok”, svarade jag.

Vi gick ut ur tandläkarhögskolan och vidare mot lilla torget. Vi satte oss ute och Johan beställde två öl. Vi snackade först lite allmänna fraser, sen kom Johan till sitt ärende.

"Dom är nöjda," sa han. "Du har fixat det bra," fortsatte han. "Inga utvecklingar, inget misstänkt beteende från dig. Sen att du tog emot pizzan utan frågor var lysande." Han log mot mig, "Sen att du fick rusa in efter nyckeln på posten visade nog mer på en otydlig instruktion från början".

"Såg ni det", sa jag frågande.

"Visst," svarade han. "Någon har följt alla dina steg dessa veckor. Dom vill ha full information om dig och uppdragen."

Han tittade på mig.

"Och inte har du spelat, trots extra inkomster."

Jag tog en klunk öl och tittade honom i ögonen.

"Men det var nära en gång", sa jag tyst. "Men då såg jag Katarinas ansikte framför mig och ändrade mig."

Johan sa inget. Han drack sin öl och försjönk i egna tankar.

"Du har ett test kvar", sa han sedan. "Det blir ett annorlunda test."

"Jaha" sa jag nyfiket. "Vad då?"

"Tja", sa han. "För att du ska kunna få ett långsiktigt uppdrag behöver du klara studierna. Inte bara klara utan vara en excellent student."

"Hoppsan", sa jag. "Det blir inte lätt att övertyga Professor Larm om detta".

"Men det är just detta som är ditt sista uppdrag", sa Johan och räckte över ett kuvert.

Kuvertet var välfyllt och bulligt. Jag tittade på Johan och när han nickade, så öppnade jag kuvertet.

Del 5 - Anna

Kapitel 39 – Umeå, 12 Maj

Jag plockade upp min Ipad när väckarklockan hade ringt. Det var så skönt att ha tidningen i den. Helt plötsligt behövde jag inte gå med pappershögen till återvinningscentralen en gång i veckan. Jag hade dessutom med mig tidningen var jag än reste. Jag öppnade appen och läste de stora bokstäverna.

Sprängdåd på tandläkarhögskolan!

Jag satte mig upp och råkade tappa Ipaden. Vad var detta?

Jag öppnade artikeln och läste.

Vid 01.30 hördes en kraftig smäll kring Norrlands universitetssjukhus. Polis och brandkår var snabbt på plats och kunde konstatera att det skett en explosion under en förrådsbyggnad som troligtvis tillhör Tandläkarhögskolan. Bombexpert är inkallad från Stockholm för att utröna orsaken till explosionen. Polisens talesman uppger att de i dagsläget inte kan bedöma hur stora skadorna är av explosionen.

Längst nere var det en bild av en byggnad och polisbilar och brandbilar.

Jag la ifrån mig Ipaden och funderade. Vad kunde ha hänt. Tillhörde det verkligen

Tandläkarhögskolan? Jag kände inte till att vi hade några förråd i dessa byggnader.

Men allt kände jag inte till och det fanns mycket historik både i lokaler och dokument.

Jag öppnade Ipaden igen och kollade mailen. Bara ett mail från Lars Hammar. Han

undrade om jag kände till detta förråd. Det var tydligen fler än jag som var frågande inför detta.

Jag steg upp och åt frukost och duschade för att komma iväg till jobbet. När jag närmade mig lasarettet och universitetet luktade det som på första maj av smällare och raketer. Polisens avspärrningsband fanns just på gångvägen mot jobbet, så jag fick ta en omväg för att ta mig till jobbet. Men samtidigt fick jag möjlighet att titta på vad som hände kring lasarettetsbyggnaden. Det var en varm majdag, så det var riktigt njutbart att promenera. Regnet som kommit de senaste dagarna verkade ha flyttat vidare och det gav en förhoppning om en snar sommar.

Som vanligt var jag en av de första på jobbet och kunde i lugn och ro hämta mitt kaffe och börja gå igenom dom ordinarie mailen och fakturorna.

”Anna”. Jag ryckte till när någon sa mitt namn.

”Förlåt, ville inte skrämma dig”.

Det var Lars Hammar som kommit in i mitt rum utan att jag hört det.

”Du visste inte heller något om byggnaden som sprängdes?”, sa han frågande.

”Nä”, svarade jag. ”Helt obekant för mig”.

Han stod stilla och sa ingenting.

Jag passade på att ta en klunk av mitt kaffe. Kallt! Det hände nästan varje morgon.

Drack några klunkar och sedan glömde jag bort mitt kaffe.

”Polisen har kallat till ett möte klockan 13”, fortsatte han. ”Kan du komma”

fortsatte han undrande.

Jag behövde inte ens titta i kalendern för att svara.

”Går bra”, svarade jag bara.

”Det skulle visst även komma nån från lokalenheten och Akademiska hus.

Kanske nån av dem vet”. Han tystnade och vände sig om.

Jag tog min halvfulla mugg med kallt kaffe och gick till fikarummet. Jag hällde ut kaffet och tog nytt varmt kaffe i muggen. Det var fortfarande lugnt och tyst på jobbet och jag kunde i lugn och ro jobba vidare.

Kl 11 kom ett mail att SVT skulle ha med spränggattentatet i nästa nyhetssändning. Jag satte på datorn och tog fram SVT.

En kamera svepte över ett svart hål i marken för att i nästa stund zooma in prorektor Birgitta Aborenus.

”Är detta universitetets lokaler?” Frågade reportern.

Birgitta drog handen genom håret och sträckte på sig.

”Vi tittar på detta tillsammans med landstinget,” svarade hon.

”Men ni måste ju veta vems lokaler det är och landstingsdirektören säger att det är era,” fortsatte reportern.

”Lokalerna ligger under lasarettsområdet och om sprängningen skedde på landstingssidans lokaler eller på den sida där universitetet har sina lokaler, är idag svårt att uttala sig om. Men polisen gör noggranna undersökningar och vi räknar med att få mer fakta under dagen.”

”Men varför en sprängning?” Reportern sträckte än en gång fram mikrofonen.

”Är det någon som har hotat er?”

”Vi har ingen hotbild, men som sagt var, polisen gör utredningar och vi har fullt förtroende för deras kompetens.”

”Och landstinget,” kom det rappt ifrån reportern.

”Jag och landstingsdirektören kommer att träffas i eftermiddag och diskutera de fakta vi då fått fram.”

Med dessa ord vände Birgitta sig om och det korta håret blåste upp i vinden och tittade man riktigt nära kunde man skönja ett ärr i nacken.

Klockan var tio i ett och jag plockade med mig datorn, en penna och ett litet block.

Säkrast att ha datorn med om det skulle komma några frågor. Jag gick bort till sammanträdesrummet som fanns bredvid Lars Hammars tjänsterum. På vägen dit tittade jag ut och såg att solen skina genom de smutsiga fönstren. Några modiga studenter hade tagit av sig jackan och satt sig på en trappa och lät solen värma armarna och ansiktet. En härlig tid väntade med värme och semester.

Jag skulle faktiskt ha extra ledigt redan om fem dagar. Då skulle jag återuppta mitt besök hos Gunilla och hjälpa henne att packa ihop hennes saker för att flytta tillbaka till Umeå.

Några hade redan kommit till sammanträdesrummet. Det var Lars Hammar, sedan var det Annika som var chef för lokalförsörjningsenheten, som hade hand om alla lokaler på universitetet och sedan var det en okänd man. Troligtvis var han från Akademiska hus som är fastighetsägarna.

Jag satte mig bredvid Lars Hammar och väntade. Annika reste sig och hälsade på mig.

Den okände mannen kom också fram till mig och hälsade. Jag hade rätt om den okände mannen, han hette Fredrik och kom från Akademiska hus.

Vi hörde att det kom fler personer. En av dem pratade högt och ljudligt. Annika drog lite på munnen, så jag anade att det var någon hon kände till.

In kom två personer. Den ena var universitetsdirektör Vivan Cypress och den andre var en äldre man. Det var den äldre mannen som hörts tydligt. Han stannade upp och tittade på oss alla.

”Hej, Per-Uno heter jag”, sa han högt och ljudligt. ”jag jobbar med lokalerna” Fortsatte han.

Han gick fram till Fredrik från Akademiska och dunkade honom bak på ryggen.

”Tjena, Fredde, läget”. Fredrik log lite tveksamt.

Vivan nickade till alla. Hon var idag klädd i en mintgrön dress med rödrandiga strumpor. I håret hade hon satt upp en knut som var fäst med vita liljor.

Hon gav liv åt universitetet med sin färggranna person och hennes ständiga tro på att alla försökte göra sitt bästa.

Nu hördes hårda klackar mot golvet. Dörren rycktes hastigt upp och prorektor Birgitta äntrade rummet.

”ANNIKA, vems lokaler är sprängda?!”

Annika tvekade och lyfte hastigt på några papper.

”Vi vet inte,” svarade Fredrik från Akademiska hus.

”VEM ÄR DU?!” Birgitta spottade ut orden medan hon stirrade på Fredrik.

Alla vi andra i rummet höll andan.

Fredrik rodnade och tittade ned på sina händer.

”Fredrik, från Akademiska hus,” viskade han fram.

”Är det inte ni som hyr ut lokalerna”, fortsatte Birgitta rappt.

”Jo, men dessa finns inte på några av våra ritningar.”

”Då är det inte era,” fräste hon fram. ”Annika, då måste det vara nån annans och vi får ju inte äga egna lokaler, så vems är det?”

”Dom finns inte heller på våra ritningar,” svarade Annika.

”JAHA, då är det landstingets,” kom det från Birgitta.

”Nä, lokalerna är på universitetets område. Men...” Annika tvekade.

"MEN!"

Annika tittade upp på Birgitta och suckade lite.

"Lokalerna finns inte."

"Nä, nu blommar hästskon i Åsele! Vicken eländig sopptallrik vi hamnat i."

Birgitta satte sig ned.

"Hästhov" kom det tyst från Fredrik, "Det är hästhovar som blommar."

Blicken han fick från Birgitta var så intensiv att han såg ut att sakta smälta bort.

Det knackade på dörren. In kom Kalle från polisen.

"Vem är du!"

"Mitt namn är Karl Jansson och kommer från polisen. Jag hörde er vid

tvintervjun. Det gjorde ni bra." Han nickade mot Birgitta.

Birgitta såg lite förvånad ut, men samlade snabbt ihop ansiktsdragen.

"Vad vet ni!"

Hon fortsatte med sina korta rappa frågor.

Kalle tittade på henne och satte sig först ner innan han började

"Tack för att ni kommit hit", började han. "Som ni vet har det brunnit i en

byggnad på lasarettsområdet och branden utlöste även en sprängladdning.

Men när vi skulle söka efter vad det var för byggnad hos landstinget, så visade

det sig att de inte kände till denna byggnad. Enligt Per-Unos efterforskningar

skulle förrådet hyras av tandläkarhögskolan, men källarvåningen som vi

hittade var det svårare att spåra."

Annikas ögonbryn höjdes. Från Lars Hammar kom det en djup suck och Per-Uno vände sig om och nickade.

”Jo, konstigt att nån vill bränna ned den byggnaden, bara ett skjul”, började Per-Uno.

”1995 då behövde dom det för ett museum, men jag tror aldrig muséet blev placerat där. 1995 då var Sigbritt Franke rektor. Hon pratade ofta med mig om de olika lokalerna, hon....”

Kalle harklade sig och tittade på Per-Uno.

”Vi kan ta detta sen Per-Uno” sa Kalle.

”Vi har tittat på lokalen och visst, det är ett förråd, men..”, Kalle tystnade och tittade på oss. ”Men det är något mer. Det är därför vi kallat hit er. Vi vill veta om någon av er känner till lokalen.” Kalle tystnade och tittade på oss.

Ingen sa något, inte ens Per-Uno.

”Anna”, sa Kalle och tittade på mig. ”Känner du till något?”

Jag skakade på huvudet.

”Jag betalar ju alla hyror, men jag kan inte ens komma ihåg att det fanns med något sådant förråd på listan över lokaler”, svarade jag.

”Nä” kom det från Per-Uno. ”Ingen faktura”.

Han tittade på mig och fortsatte.

”Den hyran gick inte via de ordinarie hyrorna, tror det gick direkt på något specialprojekt” avslutade han och tittade på mig.

”Men” jag funderade lite innan jag fortsatte. ”Men, det borde jag känna till”.

”Du får undersöka detta”.

Jag lyfte blicken och såg att det var Kalle som talade.

Jag nickade.

”Ingen annan som känner till något om denna byggnad?”. Kalle tittade på oss var och en.

Vi skakade på huvudet en efter en.

”Okej, då tackar jag er alla”. Kalle nickade åt oss.

Birgitta reste sig hastigt och tog tag i Vivans ärm.

”Nu måste du följa med och leta rätt på rektor!”

Vivan tittade på Birgittas hand och lyfte den sakta.

”Kan Lars, Annika och Anna stanna kvar ett tag”, Kalle såg på oss.

Annika hade just rest sig upp, men satte sig igen.

”Jag kan nog berätta ett och annat om 1995”, Per-Uno pratade som vanligt högt och ljudligt. ”Då byggdes det för fullt. Ja jag minns invigningen av MIT-huset och Teknikhuset. Sen började dom med lärarhuset. Fast från början kallade vi dom efter stjärntecken. Ja, vad hette MIT-huset? Kan det varit Sirius? Det var väl därför Universum fick sitt namn. Fast när kan det ha varit, jag undrar”

Jag kunde se Vivan dra till sig Per-Uno och stänga dörren till sammanträdesrummet.

Men än hördes Per-Unos röst.

”Sen 1997, minns du, det var ju en brand, eller var det 1996”.

Rösten lät längre bort nu, men fortfarande hördes den klart och tydligt.

Annika lutade huvudet i händerna och tittade ned.

Vi andra drog lite på munnen och tittade på varandra.

Kalle satte sig ned lite närmare oss och började.

”Att jag blev inblandad i denna brand beror på vad vi funnit i branden.”

Vi tittade nyfiket på honom, men sa inget.

”I själva skjulet fanns inget anmärkningsvärt, men det som gjorde det intressant var att skjulet mest verkar var en genomgång till kulverten nedanför. Dessutom finns inte den delen av kulverten med på några ritningar.”

”Ja, jag har ju hört detta förut och kan inte förstå”, orden kom från Annika.

”Hur kan det finnas underjordiska rum utan någon ritning, eller att någon känner till det?”

”Dessutom var det spåren av vad som funnits där, som gjorde det intressant”.

Kalle kliade sig i huvudet innan han fortsatte.

”Det var först ett stort rum, som såg ut som ett vanligt sammanträdesrum, men innanför detta fanns ett valv. Det såg ut som ett skyddsrum eller ett bankvalv. Tjocka stenväggar och troligtvis tjocka dörrar, men dörrarna var borta.”

”Borta”, vad menar du. Lars tittade på Kalle med öppen blick.

”Ja, borta. De verkade nyligen varit bortforslade. Det fanns märken i golvet efter något som dragits efter golvet. Men det var inte det konstigaste. På golvet i valvet fanns små stenpartiklar. Vi tog med oss och gjorde ett prov och det visade sig vara guld. 23 karat guld”.

Det var tyst i rummet, men jag såg att munnen på Lars var öppen och så även för Annika.

”Guld” kom det till sist från Lars. ”Varför?”

”Ja, det kanske ni kan svara på replikerade Kalle.

Vi skakade alla på huvudet.

”Men varför ville du att just vi skulle stanna kvar? Varför just jag?” Jag ställde frågan och tittade på Kalle. Mina kinder hettade lite när jag tittade på honom. Jag såg att han varit igång länge, håret var okammat och ögonen såg röda ut, men det gav honom bara en mer intressant look. Han tittade på mig. Jag hade svårt att möta hans blick. Nä, nu måste jag koncentrera mig. Det var ju viktiga saker vi pratade om.

”Vi fann annat också”, började han. ”Annat som kan koppla ihop försvinnandet av Konrad Björk och lokalen i källaren.”

Jag och Lars tittade på varandra.

”Jag tänkte att vi kunde gå dit och titta lite mer under morgondagen. Har ni möjlighet?”

Vi nickade alla tre.

”Vilken tid” undrade Annika.

”Går det bra kl 10.00?” undrade Kalle.

Vi nickade en gång till.

”Då ses vi utanför förrådet kl 10.00 imorgon”. Kalle reste på sig och öppnade dörren.

Vi andra reste oss upp och gick ut genom den öppna dörren.

Kapitel 40 – Umeå, 13 Maj

Jag hade fått ett gott råd att ta gummistövlar på mig och oömma ytterkläder. Det passade mycket bra denna dag, då det regnade och blåste. Våren skulle visst vara här, men just nu kändes det som en kall höstdag. Jag drog regnjackan tätare kring kroppen och önskade jag fått med mig några vantar på morgonen.

”Anna” hördes ett rop.

Jag vände mig om och såg Lars. Han hade också regnstället på sig och hade även på sig ett par handskar.

”Huvva, vilket väder”, sa han när han kommit ifatt mig.

”Hallå”, Annika kom mot oss. Hon var välrustad med regnställ, handskar och mössa och såg inte ut att frysa.

”Tur man lärt sig att ha ordentligt med kläder när man ska jobba utomhus”, hon såg våra frusna miner och log lite snett mot oss.

Vi gick tysta bredvid varandra fram till avspärrningen vid sprängområdet. När vi kom fram till avspärrningen tittade vi oss omkring. En polisman kom emot oss.

”Här ska ni inte vara” sa han myndigt till oss.

”Vi skulle träffa Kalle Jansson”, kom det som replik från Lars. ”Han har bett oss komma”.

Polismannen såg lite osäker ut och tittade sig runt omkring. Men så dök Kalle upp en bit bort. Han gick då fram till honom.

Kalle nickade på huvudet och vände sig sedan och vinkade åt oss.

Polismannen kom tillbaka och höll ned avspärrningsrepet, så vi kunde ta oss in.

Kalle räckte fram handen och hälsade på oss.

”Bra ni kunde komma”, sa han. ”Tyvärr kunde jag inte påverka vädret” sa han med skratt i rösten.

Han pekade mot det stora hål som fanns i marken. Ett svart hål, där några lösa bräder låg kvar från förrådet och dörren såg nästan intakt ut där den stod lutad mot en stolpe. Vi gick runt hålet och kom fram till ett tält som stod uppställt. Han vek upp en kant på tältet, så vi kunde komma in. Där inne fanns starka lampor, ett element för att hålla värmen och två polismän.

I golvet längst till vänster fanns en lucka i golvet. När vi kom in öppnade en av polismännen luckan och Kalle tog oss dit.

Vi tittade ned på en trappa rakt ned i någon källarvåning. Den andra polismannen kom med hjälmar åt oss.

”Det är för säkerhetskull”, sa Kalle.

Vi tog på oss hjälmarna och gick tillsammans ned för trappen. Kalle först och jag gick sist. Längst nere stod en bygglampa och lyste upp området. Vi hade hamnat i något som såg ut som en liten hall. Rakt fram fanns en stor och bred öppning till det som vi förstod Kalle kallat ett sammanträdesrum. Halva rummet var öppet rakt upp och vi kunde se att vi var nere i den stora gropen. Kalle tog oss vidare i andra ändan av rummet. Där fanns en dörr som hängde på trekvart, men hade ändå klarat sprängningen bra. Innanför den dörren var ytterligare ett litet trångt utrymme. Kalle gick in i ett hörn. Han tog upp en ficklampa och lyste på det mörka hörnet. Där låg två par skor. Ett par lågskor och ett par vinterskor. Vinterskorna var sotiga och trasiga, men man kunde ändå se att det var samma sort.

”Känner ni igen någon av dessa skor” undrade Kalle.

”Nä, jag känner knappt igen mina egna” svarade Lars.

”Svårt att se”, svarade jag. ”Behöver se dem runt om”.

Kalle gick fram till skorna. Tog ett par handskar på sig och lyfte den ena vinterskon och gick fram till mig. Han vände och vred på skon medan jag tittade.

”Vänta, jag såg något, vänd tillbaka den lite”, sa jag och stirrade.

På skon fanns ett rött märke nere vid sulan. Kunde det vara? Jag tittade igen.

”Jo, jag tror det är Konrads” sa jag sedan långsamt. ”Tror det”.

”Varför tror du det”. Lars tittade på mig.

”Det röda märket”, svarade jag. ”Han fick stänk från röd färg när de målade om i köket här på jobbet. ”Han brukade skoja om att han skulle stämma byggnadsfirman, så han fick nya skor”.

Vi gick tillbaka till sammanträdesrummet och gick denna gång åt andra hållet. Det var ett nytt rum. Nu stod vi mitt i gropan och här nere kunde man se hur tjocka väggarna varit till detta rum. Det här rummet var helt förstört.

”Det var här sprängladdningen fanns och det var även här vi hittade spår av guld”. Kalle tittade sig omkring och gick fram till en av de raserade väggarna.

”Annika, har du någon aning om vad detta kan ha varit för rum”. Kalle vände sig nu mot Annika.

Hon skakade först på huvudet, sedan gick hon fram till sidan där Kalle stod och kikade.

”Det enda rum jag sett med så här kraftiga väggar och tak är en del gamla skyddsrum. Jag var in i ett skyddsrum i centrala Stockholm en gång. Det såg ut ungefär så här. Men inga andra rum jag känner till. Och absolut inga här på universitetet.”

Hon tystnade och fortsatte att titta runt i rummet.

”Ja, tack för att ni följt med mig ned, det är väl dags för er att få gå tillbaka”.

Kalle ledde oss tillbaka till trappen. Vi lämnade igen hjälmarna och gick ut i regnet igen.

Kapitel 41 – Umeå, 17 Maj

Resan till Florens skulle börja med ett tidigt plan till Arlanda. Det innebar att jag måste åka hemifrån halv sex på morgonen. Det var skönt att än en gång lämna Umeå för Italien. Jag ville prata med Gunilla om sprängdådet och vad det kunde betyda att Konrads skor var där och alla andra frågor som dök upp i huvudet. Jag ville inte tänka tanken, men det verkade inte lovande. Han hade varit borta länge nu och inga spår. Förutom hans skor förstås.

Katarina hade ringt mig när polisen berättat vad de hittat. Rösten skar sig flera gånger för henne. Jag försökte hålla mig samlad och uppmuntrande. Men det började bli svårt. Jag trodde inte längre på att han levde. Men det kunde jag ju inte säga till henne. Trots alla tankar så lyckades jag slumra till på sträckan mellan Stockholm och Frankfurt. Jag kände mig fortfarande lite yrvaken när jag skulle ut och söka rätt på gaten på Frankfurts flygplats.

Jag slog på mobilen och kopplade in flygplatsens wifi. 5 sms. 2 från Katarina och 2 från Gunilla och 1 från Kalle. Jag läste Kalles först.

Förstår att Katarina har frågat ut dig. Jag har bett Emma Falk åka dit och vara med henne, så du behöver inte bekymra dig.

Sen läste jag Katarinas. Det var precis som han sa, hon ställde oroade frågor i det första. Men sen skickade hon ett sms och sa att hon fått sällskap och önskade mig en trevlig resa.

Gunillas sms öppnade jag sist.

Hej Anna, jag möter dig på flygplatsen. Visst var det kl 14.00 du landar?

Jag svarade snabbt ett ja till Gunilla och rusade sedan vidare mot gaten.

Vi kom fram i tid till Florens. Jag gick och väntade på mitt bagage och slog samtidigt på min mobil. Inga nya SMS denna gång.

Väskan kom bland de första, så jag gick mot utgången.

Där stod Gunilla och vinkade. Hon syntes bland alla de andra. Hennes hår glänste i solen och hennes leende var stort och varmt. Hon rusade fram till mig och kramade om mig. Vi gick med armarna om varandra mot busshållplatsen.

Jag stannade till när vi kom utanför terminalbyggnaden. Solen sken och värmde armarna och ansiktet med ett starkt och klart sken. Jag tog ett djupt andetag och log. Regn och rusk adjö, problem och oro adjö, tänkte jag och kände hur axlarna sakta sjönk ned.

Vi slängde in min väska i Gunillas lägenhet och jag bytte om till svalare kläder, sedan gick vi raka vägen ut till ett café strax nedanför hennes hus. Så gott det var med en cappucino och en macka på ett café och bara sitta där och titta på folk och njuta av vädret och av det goda kaffet.

När jag ätit upp mackan vände sig Gunilla till mig.

”Berätta”, ett ord var det enda hon sa till mig.

Jag suckade men berättade om sprängdådet och om skon vi hittat. Jag undanhöll henne från hur jag rodnat när jag träffat Kalle igen. Hon hade ju tydligt sagt förra gången vi träffades, att hon inte trodde han var något för mig.

Gunilla satt tyst och bara lyssnade. Hon skakade lätt på huvudet när jag nämnde skorna. Men när jag för tredje gången tjatade om hyran som vi tydligen betalade, men som jag inte kände till, avbröt hon mig.

”Men Anna, jag är inte förvånad. Som forskare har man en annan syn på pengarna. Det är ju mina pengar. Det är ju jag som jobbat ihop dom. Att de då

försöker dölja dem på olika sätt förvånar mig inte. Att de dessutom lyckas dölja dem för dig visar på skicklighet.”

”Men” började jag. ”Det är ju skattepengar, det är ju statens pengar eller svenska folkets pengar, de måste ju redovisas och visas på att de används rätt”.

”Ha” Gunilla skrattade rått. ”Så säger bara administratörerna, en forskare ser det inte på detta sätt. Utan forskaren skulle ni inte ha dessa pengar”.

”Det är inte sant, lön, semesterförmåner, sjukersättning, tjänsterum, datorer etc. Allt betalas ju av svenska folket”, fortsatte jag.

”Men, logiska argument biter inte på en forskare.” fortsatte Gunilla. ”Nej, så ska jag inte säga. Det stämmer inte för alla forskare, man ska inte dra alla över en kam. Det finns många som förstår. Men det finns några som inte vill förstå. Men nu lämnar vi detta. Du kom ju hit för att hjälpa mig. Nu tar vi ett kort arbetspass innan vi går ut på middag.”

Vi gick tillbaka till hennes lägenhet. Vi skulle sortera hennes saker och se vad vi skulle ta med hem och vad vi skulle slänga. Sen skulle vi börja packa i hennes väskor. Gunilla misstänkte att vi måste ut och köpa en resväska till. Vi började med gästrummet och plockade ut alla saker som fanns där. Sen lade vi allt i tre högar. En för sparas, en för slängas och en för fundera vidare på vilken hög det ska hamna i.

Klockan sju avslutade vi jobbet och duschade av oss. Vi gick sedan ut för att äta middag.

Kapitel 42 – Florens, 18 – 19 Maj

Det var söndag. Vi hade mycket att göra, men vi tog det lugnt på morgonen ändå. En frukost och sedan en rask promenad för att vakna till. Sedan fortsatte vi med arbetet. Gästrummet var nu tömt och vi fortsatte in i Gunillas sovrums. Vi tömde skåp och lådor och packade ned i väskor. En hög la vi undan för påseende, skulle det sparas eller skulle det slängas. Vid tvåtiden tog vi en paus för lunch och sedan fortsatte vi. Jag började i köket och Gunilla gick igenom högen för påseende och bestämde vad hon skulle behålla. När jag avslutat köket var det dags för middag. Jag duschade av mig och satte på mig en klänning och vi gick ut för middag. Vi åt middag och drog runt på stan. Vi hittade en mysig pianobar som vi satte oss på efteråt. Först kl två på natten var vi tillbaka i lägenheten. Vi kom upp ganska sent och gick igenom vad mer som måste göras. Vi behövde köpa en resväska till. Sen skulle vi städa lägenheten. Vi bestämde att först städa gästrummet. Sen skulle vi gå ut och köpa väskan. Jag sa till Gunilla att jag gärna ville gå på deras stora konstmuseum Uffizierna, så vi skulle kolla öppettider när vi gick ut och handlade väskan. Klockan blev sen innan vi kom ut. Det var skönt ute och många var ute och vandrade på gatorna. Vi gick till Uffizierna och upptäckte att det var stängt imorgon, då det alltid var stängt på måndagar. Vi bestämde då att vi skulle gå dit på tisdagen. Vi vandrade runt, men hittade bara så dyra väskor, så vi bestämde oss att åka på ett billigare köpcentrum lite utanför centrum imorgon.

Nästa morgon åkte vi direkt iväg för att handla väskan. Vi hittade en till lämpligt pris och åkte tillbaka. Vi kunde nu packa in allt i väskorna och hade bara kvar det som skulle åka som handbagage.

Nu var det bara kvar att städa ur resten av lägenheten.

Jag tog mig an fönstren och Gunilla började med sovrummet. Hon fortsatte sedan med toaletten och när jag var klar började jag i köket. Att rengöra ugnen var väl inte min önskeuppgift, men jag hade hört att bakpulver skulle göra susen.

Tja, helt perfekt blev det väl inte. Men jag tror det skulle duga. Jag tror faktiskt att lägenheten skulle vara mer skinande när Gunilla lämnade igen nyckeln än när hon fick den.

Gunilla kom in i köket och sjönk ner på en stol.

”Nu håller jag på svälta ihjäl, vi måste få mat”. Gunilla tittade bedjande på mig.

Jag bara nickade. Vi bytte kläder och gick ut.

Aldrig har väl mat smakat så bra som då.

Vi satt och gick igenom vad som var kvar. Allt var packat och städningen var nästan klar. Det var lite kvar i köket som måste göras. Sen skulle vi lämna igen nyckeln. Sista dagen vi var här skulle vi bo på hotell.

Vi bestämde att vi skulle göra allt klart i morgon bitti. När vi städat klart och stoppat ned lakanen skulle vi åka till hotellet och checka in. Sen fara iväg och lämna igen nyckeln. Efter det skulle vi leka turister och gå på konstmuseum och äta god mat.

Kapitel 43 – Florens, 20 Maj

Klockan var tolv när vi lämnade lägenheten. Vi åkte till hotellet och checkade in. Sedan tog vi en promenad och lämnade igen nyckeln. När klockan var ett gick vi ut som två fria turister. Över staden hängde mörka moln, men luften var varm. Några paraplyer hade vi inte med oss, så vi hoppades att molnen skulle vandra vidare.

Vi gick bort mot Uffizierna för att få se all konst som fanns där. Men eftersom vi var fria turister fastnade vi vid statyer, gamla kyrkor och allt vad vi som turister kunde tycka vara intressant. Jag fotade och fotade, tog selfies och groupies. När vi närmade oss Uffizierna kände jag att vi måste äta lunch först.

”Lunch”, sa jag till Gunilla. ”Vi måste ha lunch”.

”Ja” svarade Gunilla. ”Precis vad jag kände”.

”Men” jag tittade runt omkring oss. Det vimlade av turister överallt. ”Vi måste bort från alla dessa turiststråk, men var”.

Vi började gå mot en gata som såg lite lugnare ut.

”Där” sa jag och pekade in i en gränd. ”Där är ett matställe”

”Ja, det blir nog bra, vi är ju åtminstone 50 meter från turiststråken”, Hon skrattade till.

”Ja, men det ligger ju lite på en bakgata och det verkar inte vara så mycket folk där”, svarade jag.

Vi gick fram till restaurangen. Det var kanske tio bord placerat på något som såg ut som en altan. Det satt folk vid tre av borden. Vi satte oss vid det yttersta bordet, det som hade utsikt mot turiststråket som gick förbi. Det kom en servitör fram och gav oss en meny. Vi beställde var sin öl att börja med. Vi var både varma och trötta, så det passade bra. Det var en italiensk restaurang, så det var främst olika pastarätter. Jag tog

en pasta med svamp och Gunilla tog en med musslor. Vi tog båda en tomatbrushetta till förrätt. Vi fick smörgåsen och satt tysta och åt. Jag tänkte på museet vi skulle gå på. Konst kunde vara kul i lagom dos, jag tyckte om det, men tyckte bättre om att själv få vara kreativ än att titta på andra som var det. Men ett sådant konstmuseum som detta måste man ju bara se. Alla de stora mästarna. Vi skulle nog få tränga oss fram för att få se Botticellis Venus födelse, men det kunde det vara värt. Sen få se da Vinci, Rafael och Michelangelo var ju inte nåt man kunde i Umeå direkt, så det skulle bli spännande. Servitören kom med pastan och en korg med färska bröd. Det luktade gudomligt. Vi beställde båda ett glas vitt vin till pastan och ett glas vatten.

Jag tittade ut mot turiststråket. Folk gick med kartor, broschyrer och kikade och pekade. Ibland stannade de till och diskuterade. Sen fortsatte de framåt eller vände om tillbaka. Det var som att sitta på en teater. Vi såg en massa scener som utspelade sig. Skillnaden var bara att vi inte kunde höra vad de sa. Vi satt så pass skyddat att ljuden inte trängde in till denna bakgata.

Det glimmande till, det var solen som letat sig fram och reflekterades mot något blankt. Den lyste starkt i öppningen mot turiststråket. Jag tänkte på stjärnan som lyste över Jesusbarnet. Så försvann de starka strålarna bakom ett moln och just då stod en gammal man just där solen bländat min syn. Han gick sakta med kutande rygg, han tvekade, tittade bakåt och gick sakta några steg. Jag såg att människor gick omvägar om honom. Han såg skitig och ovårdad ut. Han stannade upp och tittade sig runt omkring igen. Han tittade åt vårt håll och tittade sedan bakåt. Sedan tittade han åt vårt håll och jag såg hur han sakta började gå in på bakgatan vi befann oss. Jag knuffade på Gunilla.

”Ser du den där mannen”, sa jag åt henne.

”Hm, en alkis, skulle jag tro, bara han inte kommer hit för att tigga”, suckade hon.

Han fortsatte framåt. Han tittade ned och verkade titta på den ojämna stenbeläggningen så han inte skulle ramla. Jag såg att hans skor såg ut att passa dåligt för honom. På höger fot stack en tå fram och den vänstra hade en helt annan färg. Men det var något bekant med honom. Han påminde om någon. Men vem? Jag såg att en servitör också följde mannens väg. Men mannen fortsatte närmare. Det var tydligt att han var på väg mot restaurangen. Han lyfte blicken och tittade på mig och Gunilla.

”Ja, en riktig lodis”, sa Gunilla. ”Jepp han kommer mot oss. Har du några pengar Anna?”

Jag svarade inte utan bara stirrade. Jag reste mig upp. Nä, det kunde inte vara sant. När jag började gå några steg mot mannen tog Gunilla tag i min arm.

”Vart ska du Anna?”

Jag slet mig lös och började gå mot mannen. Samtidigt såg jag i ögonvrån en av servitörerna vifta med armarna åt mannen. Servitören närmar sig mannen och försöker jaga iväg honom.

Jag rusar fram.

”No, no I know this man, his with me”, skriker jag.

Gunilla reser sig upp och börjar gå mot oss.

Jag skjuter undan servitören och lägger min hand på mannen.

”He is with me”.

Jag tog mannen mot vårt bord. Gunilla står fortfarande och stirrar ömsom på mannen och ömsom på mig.

”Anna, vad gör du”, undrade hon.

Jag ledde mannen fram till bordet och tryckte ned honom i en stol.

”Hungrig” sa jag och tittade på honom.

Han nickade.

Jag vände mig till servitören som följt efter mig till bordet.

”One more of this”, sa jag och pekade på min svamppasta. ”And bread, and water”.

Servitören stod kvar.

”And quick”, sa jag eftertryckligt.

Han vänder sig om och går mot köket.

”Förklara”, sa Gunilla, ”förklara för mig”.

Jag ser på henne och ler.

”Det här är min syster Gunilla”. Jag pekade på Gunilla och såg sedan på mannen. Han nickade åt Gunilla.

”Och det här är min chef Konrad”, sa jag till Gunilla.

Gunilla gapar och blir tyst.

”Han som försvann”, viskade hon.

”Ja, han, ja det är verkligen han”.

Jag tittar på Konrad. Men vad har hänt, han som alltid var så välklädd. Hade dyra rakvatten och var väldigt noga med frisyren. Här bredvid mig sitter en man i slitna kläder, håret verkar inte blivit klippt sedan han försvann och inte heller kammat. Jag rynkar lite på näsan. När duschade han sist egentligen. Han säger ingenting, sitter bara stilla och tittar ned.

Servitören kommer med maten och vi börjar äta. Konrad är helt koncentrerad på sin mat. Jag och Gunilla tittar hela tiden. Han äter som han aldrig sett mat förut.

När det är slut tar han ett bröd och gnider det mot tallriken så inget ska förfaras.

Men inte ett ord har han sagt än. Han tittar sig ständigt omkring och rycker till då och då.

”Konrad, du måste berätta var du varit” Jag vänder mig mot honom. ”varför har du varit borta?”

Konrad bara skakar på huvudet. Han säger ingenting.

”Katarina har varit så orolig”, fortsätter jag.

Han böjer ned huvudet, men är fortfarande tyst.

”Du måste duscha”. Gunilla vänder sig till honom.

”Du luktar”.

”Men Gunilla”, jag vänder mig till henne. Men i ögonvrån ser jag att han ler.

Jag vänder mig mot honom. Då nickar han.

”Men har du några andra kläder då”, frågar jag honom.

Han bara skakar på huvudet.

”Och skor”, Gunilla tittar på hans fötter.

Han skakar på huvudet igen, medan vi alla tittar på de omaka skorna där stortån tittar ut från den ena skon.

”Det finns en second hand butik på vägen till hotellet”, kom det från Gunilla.

”Där kan vi nog hitta nåt”.

Gunilla går in i restaurangen för att betala. Hon kommer tillbaka och jag ser att hon skakar på huvudet.

”Vad”, säger jag.

”Jag fick inte betala”, svarar hon.

”Varför inte”

”Jag berättade lite om bakgrunden. Varför vi bjöd Konrad på mat, då sa dom att det ville dom bjuda på och önskade oss lycka till”. Gunilla stoppat samtidigt ned plånboken i handväskan.

Hotelllets personal såg avvaktande ut när vi gick med Konrad mellan oss, men dom stoppade oss inte.

Konrad fick gå raka vägen till duschen och vi tog hans kläder och stoppade i en kasse som vi knöt om, den skulle slängas utanför rummet, den luktade.

Vi sjönk sedan ned på hotellsängen.

”Och nu, vad gör vi” Gunilla tittade på mig.

”Måste ringa Katarina och polisen”, svarade jag. ”Men vet inte vilken ordning”.

”Det bästa vore ju om Konrad kunde ringa, men han verkar ju inte vilja prata”, fortsatte jag.

”Eller kan han inte?”, kom det från Gunilla.

Konrad kom ut från duschen i kläderna vi köpt från secondhandbutiken. De var lite för stora, men han såg mycket bättre ut. Han pekade med handen på håret. Jag gick in i badrummet och tog fram min borste ur necessären och gav honom.

Han gick tillbaka och stod länge framför spegeln och borstade sitt hår.

”Konrad”, jag tittade på honom. ”Kan du inte berätta?”.

Han tittade på sina händer och verkade inte höra.

”Kan du inte prata, eller vill du inte” Gunillas röst kom skarpt och snabbt.

Men Konrad reagerade fortfarande inte.

”Konrad”, jag fortsatte. ”Vi måste ringa Katarina, hon måste få veta”.

Han lyfte huvudet och tittade på mig och nickade sakta.

Jag tog fram mobilen och räckte den till honom.

Han ryckte till när mobilen närmade sig och pekade på mig.

”Ska jag ringa”, undrade jag.

Han nickade åt mig och fortsatte sedan att titta på sina händer.

Jag tittade på Gunilla och hon ryckte på axlarna.

Jag tog mobilen och sökte rätt på Katarinas nummer. Jag ringde, men signalerna gick fram en efter en tills telefonsvararen gick igång. Jag avslutade då samtalet. Detta skulle inte gå att säga till en telefonsvarare.

Jag tittade på mobilen och bläddrade fram Kalles nummer. Sen tittade jag på Konrad.

”Konrad, Katarina svarade inte. Jag tänker ringa till polisen som jag haft kontakt med i Sverige när du försvann”.

Konrad ryckte först till, men sen såg jag en kort nick. Han lyfte sin hand och torkade av sig i ögonen.

”Kalle Jansson”, svarade det i luren.

När jag berättade vad som hänt blev han helt tyst. När jag slutat var det fortfarande tyst i luren.

”Hallå, är du kvar, hallå” började jag.

”Oj” kom det från honom. ”Det är inte ofta jag blir chockad, men detta, ja, det hade jag aldrig kunnat tro, sånt händer inte”.

Jag hörde hur han harklade sig och när han nästa gång pratade kände jag igen honom som Kalle den professionella polisen.

”Han är i ert hotellrum nu?” undrade han.

”Ja”, svarade jag. ”Jag har försökt meddela Katarina, men hon svarar inte”.

”Och han har inte pratat ett ord med er”, fortsatte han.

”Nä, inte ett ord. Men han har duschat och bytt kläder”. Svarade jag.

”Okey” fortsatte Kalle. ” Jag tror det lättaste är att jag kommer ned till Florens”.

”Jag bokar en biljett, så fort som möjligt, sen tar jag kontakt med Katarina.

Kan jag säga att hon kan ringa dig?”, undrade han.

”Javisst, det går bra”. Svarade jag.

”Jag ser till att Svenska ambassaden ordnar ett tillfälligt pass åt honom så vi kan åka hem.” fortsatte han.

”Men vårt flyg går om 3 timmar. Hur gör vi”

”Ni får stanna ett dygn till” svarade Kalle. ”Boka om biljetten på en gång”.

Vi gjorde som han sa och bokade om våra biljetter. Gunilla gick och pratade med hotellet och bokade våra rum en natt till + ett extra rum till Konrad.

Vi gick sedan gemensamt ned till hotellets restaurang för middag. Denna gång tilldrog sig inte vårt sällskap några menande blickar. Konrad såg inte längre ut som en tiggare, även om hans hår blivit väldigt långt. Konrad verkade den mesta tiden inte vara medveten om vad som skedde runt omkring honom, till att ibland titta sig runt omkring med häftiga rörelser.

”Bara han inte försvinner i natt”, viskade jag till Gunilla. ”Jag är orolig”.

”Ring till din polis och prata om det”, viskade Gunilla tillbaka.

Konrad verkade inte märka vårt viskande, han satt helt koncentrerad på maten. En sak i taget, äta eller duscha eller borsta håret. Han verkade bara klara av en sak i taget.

Kanske därför han inte pratade.

Jag tog min telefon och gick ut i hotellfoajén. Gunilla beställde in kaffe till henne och

Konrad.

”Kalle” sa jag när han svarade. ”Jag är orolig för natten, tänk om han försvinner igen”.

”Jag har tänkt samma sak” sa Kalle. ”Hade tänkt ringa dig. Jag har bokat en vakt utanför hans rum i natt. Jag har pratat med hotellet om detta. Sen kommer jag vid 10-tiden imorgon bitti”.

Kapitel 44 – Florens, 21 maj

Det blev en sen frukost. Både jag och Gunilla hade sovit dåligt. Enligt vakten hade Konrad vandrat runt i hotellrummet en stor del av natten. Han hade beställt te och mackor till Konrad vid tretiden och det hade visst varit mycket uppskattat. Men nu satt vi och drack en kopp kaffe efter frukost. Min telefon ringde. Jag tittade på displayen.

”Det är Katarina” viskade jag och tittade på Konrad. ”Vill du prata”

Han skakade på huvudet, men tittade intresserat på telefonen.

”Det är Anna” svarade jag.

”Ja, Katarina det är sant. Han sitter här mitt emot mig”

”Nej han pratar inte, vet inte varför”.

Katarina skrek, grät och viskade om vartannat.

Konrad sträckte fram handen och tog telefonen och tryckte den mot örat, men sa inget.

”Anna, vad tyst du blev hörde jag från telefonen”. Jag sträckte fram handen och tryckte på högtalarfunktionen.

”Konrad tog telefonen och tryckte den mot sitt öra” svarade jag. Men nu har jag satt på högtalarfunktionen, så nu hör vi båda.

”Konrad, hur är det” hördes Katarinas tårdränkta röst.

Jag såg på Konrad. Från hans ögon rann tårar. Han tittade på mig och ritade ett hjärta i luften och pekade på telefonen.

”Katarina, han hör dig och gråter och ritar ett hjärta i luften och pekar på dig i telefonen”.

Då brast det helt för Katarina. Det kom bara snyftanden och enstaka ord. Men mest var det: "Konrad, Konrad".

Jag såg på Konrad och ur hans öga rann en tår sakta ned för kinden. Han stirrade på telefonen och satt helt stilla.

"Katarina, Kalle kommer om ett tag, så vi kan återkomma då och berätta vad som händer. Men du kanske ska ta kontakt med barnen och berätta." Jag avslutade samtalet och suckade. Jag kände en hand på min axel. Jag tittade upp och såg på Konrad. Det var något som var annorlunda.

Vi gick alla tre upp till mitt och Gunillas rum för att vänta på Kalle.

Jag tog fram min Ipad och sökte rätt på en artikel från Västerbottens kuriren om Konrads försvinnande och visade honom. Han satte sig och läste artikeln. Han läste sakta och verkade stanna upp och fundera mellan de olika meningarna. Konrad som bara skummat över sidorna och sedan haft allt i huvudet.

Det knackade på dörren. Vi ryckte till alla tre.

Gunilla gick och öppnade dörren för Kalle. Jag hejdade mig. Var på väg att springa fram och omfamna honom, men stannade mitt i steget och räckte istället fram handen och hälsade på honom.

Konrad reste sig och tittade på honom. Kalle räckte fram handen och Konrad tog fram sin och de hälsade avvaktande på varandra.

"Jag skulle vilja prata med dig" börjar Kalle när han står med handen i Konrads hand. "men jag har hört att du inte pratar, stämmer det".

Konrad nickade bara.

"Men kan du skriva svar" undrar Kalle.

Konrad svarade inget och Kalle fortsätter.

”Jag tänker inte ta något detaljerat förhör nu, men det är några saker jag vill fråga om”. Han tittade på Konrad.

”Om vi kör ja och nej frågor, så du kan nicka eller skaka på huvudet, funkar det”.

Konrad nickade.

”Kan vi gå till ett annat rum, så vi kan vara själva då” undrade Kalle.

”Nej, vi går” sa Gunilla. ”Vi går ut och tar en kopp kaffe nere i caféet mitt emot hotellet. Ni kan väl komma dit sen och ta en kopp kaffe.”

”Låter bra”, sa Kalle. ”Det behöver inte ta så lång tid och sen tar vi kaffe.” Han log mot Gunilla och vände sig leende mot Konrad.

Jag och Gunilla tog våra handväskor och gick ut.

Vädret var fantastiskt. Solen värmdes så skönt och det var en lätt bris som gjorde att värmen kändes precis som man ville att den ska vara. Inte så varm att man svettades, men samtidigt tillräckligt varm, så man kunde sitta ute utan att frysa. Alldeles lagom alltså.

Vi sjönk ned vid ett bord som hade utsikt över hotellentrén.

”Nä” började Gunilla. ”Jag vill ha ett glas vin. Det känns som jag behöver det”.

”Men klockan”, började jag.

”Jo, jag vet” avbröt Gunilla mig. I Sverige är det för tidigt för ett glas vin. Men hur många har råkat ut för det vi råkat ut för och dessutom är vi inte i Sverige.

Det slutade med att vi båda tog ett glas vitt vin.

”Vi tar kaffe när de andra kommer” säger jag.

”mm” svarar Gunilla och himlar med ögonen.

Vi satt båda i egna tankar helt tysta. Jag kunde inte låta bli att titta mig runt omkring innan jag tog glaset till min mun. Vinet var kallt och gott. Jag försökte bara koncentrera mig på doften och smaken på vinet och inte tänka på något annat. Men tankarna flög iväg från Katarinas chockade röst och tårarna som rann från Konrads ansikte till flyget vi bokat dag.

”Tror du vi hinner med flyget idag?”. Jag tittade på Gunilla.

Hon ryckte på axlarna.

”Vem vet” svarade hon. ”Vi får väl se”.

Sen blir vi tysta igen. Vi tittar på hotellentrén och väntar på att de ska komma ut. Vinet är slut, så nu skulle det passa med en kopp kaffe.

En man går långsamt förbi. Han har en käpp och ryggen är böjd. Han hostar till och spottar sedan på marken. Jag minns när jag såg Konrad för ett halvt dygn sedan. Jag trodde han var en gammal man, kanske en alkis eller så. Jag tittar på mannen igen. Vad vet man om de människor som går förbi.

”Nu” säger Gunilla och knuffar till mig.

Ut från hotellet kommer Kalle och Konrad. Kalle vinkar åt oss och går över gatan fram till vårt bord.

Vi beställer kaffe åt oss alla och sedan börjar Kalle att berätta.

”Vi ska åka till Svenska ambassaden nu och ordna ett pass åt Konrad. Dom har lovat att fixa det idag. Jag har ordnat biljetter med kvällsplanet.” Han tystnade och tittade på mig.

”Är det samma plan som ni ska åka” undrade han.

”Vi åker kl 19.15” svarade Gunilla.

Kalle vände sig till henne.

”Japp, samma plan” sa han.

”Vi har en taxi om femton minuter. Vi åker direkt till flygplatsen sen, vi ses där”.

Han reste sig och tittade på Konrad. Konrad reste sig och tittade på mig och Gunilla.

”Vi ses på flygplatsen” sa jag.

Han nickade och vände sig om för att följa Kalle. Men helt plötsligt stannade han till.

Han vände sig om och gick fram till mig. Jag reste mig. Han gav mig en hastig kram och tog sedan ett steg bakåt. Han tog tag i båda händerna och tryckte till. Jag såg att det var en tår vid ena ögat. Han lämnade mig hastigt och gick till Kalle och den väntande taxin.

”Det såg ut som ett tack” kommenterade Gunilla.

Jag nickade. Kände en klump i halsen och fick harkla lite innan jag kunde tala.

”Det är inte likt Konrad. Jag har alltid gillat Konrad, men jag har aldrig fått en kram, aldrig sett honom rörd. Han var hellre grabbig av sig”.

”Grabbig?, vad menar du”, sa Gunilla undrande.

”Tja du vet dunka i ryggen och istället för att säga något snällt, så retades han” förstår du? ”Ingen mjukis”

”Ok, jag tror jag förstår vad du menar”, kom det från Gunilla.

Vi gick upp till våra rum och packade ihop våra saker. Vi bar ner våra väskor, eller det var framförallt Gunillas väskor och checkade ut. Vi ställde in väskorna i hotellets väskförvaring och drog ut på stan för lite mat innan vi skulle vidare mot flygplatsen.

Gunilla ville vi skulle testa en restaurang som hette ”Il Latini” som fanns i gamla stan.

”Kan hända vi får stå i kö för att få komma in, men det brukar det vara värt.

Men är nog lugnare till lunchtid än till middagstid”.

Vi kom fram och ställde oss i kön som bildats framför restaurangen. Det var allt från turister i färgglada kläder till distingerade äldre italienska affärsmän i skräddarsydda kostymer som stod där och väntade. Könen gick ganska fort och vi fick en härlig plats på innergården. Min mage bullrade både av stress och av hunger. När Kalle kommit hade både trötthet och spändhet släppt, men stressen låg fortfarande och lurade. Jag längtade faktiskt att få sätta sig i flygplanet och få slumra till.

Som tur var så var maten fantastisk. Vi fick en bönsoppa som kanske inte såg så mycket ut för världen, men smakade fantastiskt. Vi åt sakta och försökte njuta, men tankarna var mest på allt som hänt.

”Jag undrar om Katarina kommer och möter oss”, började jag.

”Det gör hon säkert, hon får nog inte i sig någon mat idag” svarade Gunilla.

”Nä, det tror jag inte. Det är tillräckligt svårt för mig” svarade jag.

”Men gott är det”. Gunilla tog sakta en sked mot munnen och stängde ögonen när soppan hamnade i munnen.

Tillbaka på hotellet så beställde vi en taxi. Vi kände att vi inte orkade dra alla Gunillas väskor till en buss. Taxin kom och Gunilla vände sig om innan hon gick in i taxin.

”Hej då Florens, för denna gång” sa hon tyst och slängde iväg en slängpuss.

Kapitel 45 – Umeå, 21 maj

När vi landade på flygplatsen var klockan över elva på kvällen. Jag och Gunilla hade sovit stora delar av resan, men Konrad hade vandrat runt på flygplanet och bläddrat i tidningar och verkat orolig. Kalle hade först försökt vara trevlig och konversera, men gett upp efter ett tag. Han hade också somnat på planet. Men nu var vi framme.

Flygplanet rullade sakta mot flygplansbyggnaden. Det hade mörknat ute, men snart skulle det vara ljust hela dygnet. Flygplanet stannade till. Kalle reste sig och hämtade sin lilla ryggsäck och sträckte sig samtidigt efter min väska. Han sträckte fram den till mig och lyfte sedan ned Gunillas. Konrad hade ju fortfarande ingenting att ta ned, men Kalle tog ut en långärmad tröja som han gav Konrad. Konrad tog den och drog den försiktigt över huvudet. Jag tog fram min vårjacka och tog på den.

Vi gick ut och kände de kalla vindarna, men det var i alla fall uppehåll.

Vi gick mot terminalbyggnaden. Det var skönt att sträcka på benen och sakta vakna till livs i den friska luften.

Inne i terminalbyggnaden var det glest med folk som mötte passagerarna. Men ett skrik gjorde att alla vände sig om.

”Konrad”. Det var Katarina som skrek och sprang emot oss.

Bakom henne kunde jag skymta Fia som inte sprang, men som gick snabbt efter Katarina. Katarina kastade sig om halsen på Konrad och tårarna bara rann nedför kinderna. Konrad lyfta sakta händerna och höll hårt om Katarina. Sakta började kinderna fuktas för honom också. Fia gick sakta fram och Konrads fuktiga ansikte vändes mot henne. Och hans arm drog in henne i kramen. Jag såg att Fia kämpade mot gråten.

Jag vände mig om och gick mot bagagebandet. Kände Gunillas arm om min axel.

”Slappna av, syster. Nu tar andra över”, viskade hon tyst i mitt öra.

Kapitel 46 – Umeå, 15 juni

Jag var tillbaka på jobbet. Jag hade varit på jobbet i två dagar efter vi kommit tillbaka, men inte varit närvarande. Jag hade försökt svara på mailen, men tankarna flög ofta iväg. Många stod utanför min dörr och ville höra det senaste. Hur det var med Konrad, vad han hade sagt och var jag hittat honom. Konrad och Konrad! Men ingen frågade mig hur jag mådde.

Andra dagen hade fem personer efter varandra kommit förbi och frågat efter Konrad. Den femte var en för mycket, så jag hade rest mig upp. Knuffat ut honom ur rummet och smällt igen min dörr.

Sen hade jag sjunkit ihop på golvet och bara gråtit. Så hade Lars Hammar hittat mig. Han sa ingenting utan tog mig i handen och drog upp mig till stående. Sedan hade han lagt armarna om mig och bara gungat mig.

”Anna”, hade han sagt efter ett tag. ”Jag tycker du ska ta ledigt några dagar.

Du har haft det tufft länge. Gå hem, sov och ta långa promenader.”

Jag sjönk ned på stolen och tittade på honom. Jag var så trött, jag ville hem, men jag orkade inte.

”Jag ringer efter Gunilla”, sa han sedan.

Han gick ut och jag bara satt. Jag vet inte hur länge jag satt, men jag kände igen stegen som kom. Det var Gunillas.

”Kom nu Anna”. Hon tog mig i handen och drog mig med.

”Jag har en bil här utanför som väntar”.

Jag följde med henne och när vi kom hem bäddade hon ned mig. Jag låg i två dagar.

Gunilla kom och gav mig drickbart då och då, men annars sov jag.

Efter en vecka fick jag gå till doktorn. Han sa att det var chocken och att jag skulle börja röra mig, så skulle jag nog snart vara tillbaka.

Men nu var jag tillbaka. Fortfarande gick allt långsamt, men alla var så hänsynsfulla med mig. Under min sjukdomstid hade Katarina ringt till mig. Konrad pratade fortfarande inte, men han gick hos en psykolog och kunde nu sova några timmar varje natt. Men ibland vaknade han, av mardrömmar, trodde Katarina.

”Men”, sa Katarina. ”Han är delvis en annan person, lite mjukare och lite ödmjukare.”

På jobbet handlade det nu om slutspurten. Om några veckor skulle de flesta ta sin semester. Detta innebar att alla ville avsluta någon del. Det handlade också om delårsbokslutet som skulle göras. Detta innebar att jag egentligen inte kunde jobba så sakta, det fanns alldeles för mycket att göra.

Kalle hade ringt och pratat ett tag med mig. Det hade känts som om vi hade något på gång, men Gunillas kommentar om att Kalle inte var något för mig och att jag behövde nåt mer spännande, hade jag gjort att jag tvekat.

När han ringde kändes det som en gammal god vän, så jag kände att Gunilla hade rätt. Som vän ville jag gärna ha honom, men inte till något annat.

Jag var tacksam att Gunilla kommit hem, hon var hos mig varje dag och i slutet tvingade hon mig att börja springa. Det var faktiskt riktigt skönt, att få anstränga sina muskler, som hade blivit ganska sega. Och luften var försommarvarm med ljusa kvällar.

Lars Hammar kom förbi på eftermiddagen och hälsade på mig.

”Hur går det Anna”? Frågade han.

"Tack att du hjälpte mig" svarade jag. "Jag har verkligen behövt de här veckorna för att komma tillbaka. Men nu känns det riktigt bra."

"Ville bara berätta att jag fått mail från Konrad idag" fortsatte han. "Han vill avgå som dekan".

"Förvånar mig inte" svarade jag. "Skrev han något mer?"

"Han lovade att höra av sig mer innan semestern".

"Jag har också pratat med Katarina" fortsatte han. "Jag och Karin har tänkt bjuda hem några på sommarmiddag på vårt sommarställe vid havet och bjöd hem Katarina och Konrad".

"Ville dom det?" undrade jag.

"Katarina sa ja, hon trodde det skulle bli nyttigt för Konrad".

"Skoj, det tror jag hon har rätt i", svarade jag.

"Men" fortsatte Lars. "Jag vill också bjuda dig och Gunilla".

"Va?" sen blev jag tyst. Skulle jag bli hembjuden till en professor. Jag som bara var en administratör.

"Vill du?" undrade han.

"Låter trevligt, men jag måste kolla med Gunilla" svarade jag.

Han skrattade till.

"Gunilla har jag pratat med i förra veckan. Hon sa att ni skulle komma och skulle du säga nej, skulle hon övertala dig".

"Jahapp, då var det bestämt" sa jag skrattande. "Men det låter trevligt, men är det nån fler jag känner?"

"Jag har bjudit Kalle, polismannen vi haft så mycket att göra med, det visade sig att vi gått i samma skola en gång. Sen har även Ulrika och Leif Fransson

också tackat ja till att komma. Du kanske känner henne. Hon jobbar som administrativ chef.”

”Ulrika har jag träffat, men inte hennes man”. Svarade jag.

”Nä, nu är det dags för dig att gå hem”.

”Hem?”. Jag skakade på huvudet. ”Klockan är bara tre och det är mycket att göra”.

”Men det är jag som bestämmer” fortsatte Lars.” Du får inte ta i för mycket från början, så du blir sjuk igen”.

”Men jag blir stressad av allt som ligger”.

”Jag har ordnat att Christina från medicinska fakultetskansliet kommer och hjälper dig. Hon ska jobba halvtid hos oss fram till 1 juli, så du får lite extra stöd. Hon har hjälpt oss en del medan du varit borta. Hon kommer imorgon och då får ni gå igenom vad hon respektive du ska göra. Så gå hem nu”.

Han gick ut ur mitt rum och vinkade lätt när han vände sig om och tittade på mig.

Jag stängde av datorn och tog min handväska och gick ut i försommarvärmen.

Del 6 - Konrad

Kapitel 47 - Bekännelsen

Jag drog igen dragkedjan på jackan och fällde upp kragen. Träden vajade oroväckande i vinden och varje steg kändes tunga i motvinden. På himlen tornade de mörka molnen upp sig och jag torkade bort en vattendroppe som landade på näsan. Jag hade paraplyet i min hand, men blåsten gjorde att den blev oanvändbar. Dropparna blev fler och fler. Jag tittade runt omkring mig och sökte ett regnskydd. Jag visste att Dragonskolan låg ganska nära, jag kanske skulle hinna dit. Då öppnade sig himlen. Floder av vatten dränkte jorden. Jag rusade till den närmaste byggnad jag kunde se. Hedlundakyrkan stod det på väggen. Jag tog tag i dörren, som öppnade sig och jag klev in. Jag skakade av mig som en hund i hallen.

Det var alldeles tomt och tyst därinne. Jag gick fram en bit och såg några toaletter till vänster och gick in i en av dem. Spegeln visade ett ansikte full av regndroppar som rann nerför ansiktet. Jag tog en pappershandduk och torkade av både ansikte och hår. Jag tittade igen. Bilden visade en äldre man med grått hår. Jag visste att på bakhuvudet fanns fortfarande kvar en del av det mörka håret, men grånaden hade kommit snabbt under de senaste månaderna. Ansiktet var även märkt av djupa fåror. Tidigare hade jag sett yngre ut än min ålder, men nu såg jag äldre ut.

Jag gick ut från toaletten och tittade ut genom fönstret på vägen, fortfarande detta kraftiga regn.

Jag vände mig om och tittade runt i lokalen. Genom några glasväggar såg jag bord och stolar till höger. Jag gick längre in i lokalen och såg kyrksalen innanför två tunga dörrar.

Jag kikade in. Det var tyst och tomt. I bänkarna fanns psalmböcker nedstoppade, på orgeln som stod till vänster stod noter uppställda, men inga människor.

Jag satte mig i en bänk och tittade fram på korset och fönstret med de stora palmliknande växterna. Det var skönt att sitta här i tystnaden. Inga störande moment utan bara tystnaden och stillheten. En fristad tänkte jag, en plats att bara få vara på. Sakta sjönk axlarna ned och andningen blev lugnare. Jag kände hur ansiktet ännu en gång blev fuktigt, men denna gång av salta tårar. Mitt liv var en skärva och fanns det en framtid? Tankarna började snurra i tystnaden. Hur skulle mitt nästa steg se ut. Jag kunde inte fortsätta med att leva i ett zombieliknande tillstånd. Jag måste gå vidare, men hur?

Jag kände en hand på min axel och tittade upp. Där stod en äldre dam med vitt hår. Hon var liten och ganska satt, men leendet var äkta.

”Hej”, sa hon. ”Jag heter Gerd och är pastor här.”

”Hej”, svarade jag.

”Jag ville bara fråga dig”, hon tvekade innan hon fortsatte, ”tänkte att du kanske ville prata”

Jag tittade på henne. Hon sa inget mer utan tittade bara på mig med mandelbruna ögon. Jag dröjde med svaret, men hon verkade inte märka det utan stod lugnt kvar med handen på min axel.

”Ja, jag vill prata”, jag ryckte till. Vad sa jag? Ville jag verkligen det. Var det verkligen jag som svarat.

Gerd verkade inte märka min förvåning utan stod lugnt kvar när hon började prata.

”Då tycker jag vi går till mitt rum, Gospelkören kommer snart och då är det slut med stillheten”, hon log och räckte mig handen för att dra mig upp ur bänken.

Jag tog hennes hand och reste mig upp. När jag stod där bredvid henne nådde hon inte upp mer än till min axel. Trots sin litenhet fanns det en självsäkerhet som gjorde att hon växte. Vi gick bort till en korridor med dörrar på båda sidorna och längst bort öppnade hon en dörr. Ett kontor med en soffhörna.

Hon pekade med handen på soffan.

”Vill du ha en kopp kaffe?”, undrade hon. ”jag tänkte i alla fall ta en kopp”.

”Gärna” svarade jag.

Hon gick iväg, men vände sig i dörröppningen.

”Skulle det inte vara gott med en macka till kaffet”.

Jag bara nickade och hon gick iväg.

Jag sjönk ned i soffan och funderade. Hur kunde jag säga att jag ville prata med en helt främmande människa. Skulle jag gå? Jag tittade ut genom fönstret, regnet hade minskat. Det skulle nog vara möjligt. Jag reste mig sakta ur soffan och tittade runt om i rummet. Min blick fastnade på en tavla. Den föreställde en väg och under stod texten ”Våga Vidare”. Jag blev stående framför tavlan. Att våga att ha mod att gå vidare. Hade jag det? Var det mod att prata med en främmande människa? Längre hann jag inte tänka innan Gerd var tillbaka. Hon ställde koppar + en termos samt ett brödfat med mackor på soffbordet. Jag satte mig i soffan igen och hon satte sig i en fåtölj som stod bredvid. Vi tog för oss kaffe i tystnad och tog några tuggor av mackorna.

”Jag känner inte dig och du känner inte mig, så att börja prata då är inte lätt”
började Gerd. Hon tittade på mig.

Jag nickade.

”Det krävs mod”, sa hon. ”Mod att våga”.

”Men vi kan väl börja med en presentation”, fortsatte hon, ”om du vill”.

”Jag heter alltså Gerd och jobbar här som pastor, det har jag gjort i snart sex år”, hon tittade på mig. ”Att vara pastor innebär till stor del att vara lyssnare, men för att vi ska kunna vara det har vi tystnadsplikt inskrivet i vårt uppdrag, så allt man säger stannar här”.

Hon tystnade och tittade på mig.

”Jag heter Konrad” svarade jag och sen tystnade jag.

”Vill du berätta”, frågade hon.

”Jag vet inte var jag ska börja”, svarade jag.

”Börja från början”, svarade hon. ”Eller börja med det värsta, eller mitt i”

”Svårt”, sa jag.

”Ok”, sa hon tankfullt. ”Då försöker vi börja med att jag frågar lite, känns det ok?”

Jag bara nickade.

”När jag ser på dig, ser jag en sliten man, som bär på smärtsamma minnen, men det känns som det var något som hände nyss som utlöste det”, började hon. ”har jag rätt?”

Jag nickade.

Vi tog båda lite mer kaffe och en macka till innan hon fortsatte.

”Vad är det som tynger ditt samvete?”, frågade hon.

Det var en lätt fråga att svara på.

”Att jag svikit så många”, svarade jag. ”Men” fortsatte jag. ”Vad är sant och vad är falskt, vad är bra och vad är dåligt. Det verkar finnas två sidor av allt.”

Hon tittade på mig, nickade ibland och lät det bli tyst ett tag.

”Men något hände nyss, som utlöste detta, vad var det?” Frågan kom långsamt och eftertänksamt.

Jag kände hur kylan från de blöta sockarna och tröjan trängde in i kroppen och jag började frysa.

Gerd reste sig och gick iväg, men var ganska snabbt tillbaka. I famnen bar hon några filter.

”Här”, sa hon. ”Jag såg att du frös. Är du blöt?”

”Ja”, svarade jag. ”Sockarna är dyvåta”.

”Ta av dig dom”, sa Gerd. ”Jag lägger dom på elementet.”

Jag tog emot filtarna och drog av mig sockarna och gav till Gerd. Hon hängde upp dem på ett element i rummet. Jag tog sedan en filt över benen och en över axlarna och den tredje lade jag i knäet. Hon satte sig ned och tittade på mig och väntade.

”Jag blev kidnappad”, sa jag.

Hennes högra ögonbryn höjdes, men hon sa inget.

”Jag förstod inte att jag inte hade ett val. Jag trodde jag kunde välja, trodde att jag kunde välja min egen väg och ha mina egna åsikter. Men då jag ville hoppa av ett uppdrag jag hade, så hände det”, fortsatte jag.

Tårarna rann nerför mina kinder igen. Jag drog åt filtarna kring kroppen och kroppen skakade både av gråten och av att jag frös.

”Dom kidnappade mig och där fick jag veta vad jag varit del av. I veckor pågick det och sen släppte dom mig”. Jag tystnade och fortsatte sedan. ”Jag har varit

del av ett nazistiskt nätverk och profiterat på andra världskrigets koncentrationsläger”. Jag sjönk ihop och grät.

”MEN FATTAR DU INTE, jag är inte bättre än bödlarna som jobbade på koncentrationslägren, jag har varit en del av detta” skrek jag gråtande ut.

Gerd flyttade över till soffan och höll om mig. Hon sa ingenting utan lät mig gråta ifred.

När jag lugnat ned mig flyttade hon över till fåtöljen igen. Hon öppnade termosens med kaffe och pekade på mig. Jag nickade. Hon höll upp en kopp åt oss var och bjöd på sista mackan. Vi drack kaffe och åt vår macka under tystnad.

”Du bär på ett tungt kors”, sa hon. ”Men du ångrar dig, det är viktigt”.

Hon tittade på mig.

”Hur hamnade du i denna situation” frågade hon sen.

”Spelmissbruk”, svarade jag. Jag förlorade våra pengar.

”Hm”, sa hon tankfullt. ”Nu tror jag vi tar det från början. Kan du inte berätta om din uppväxt. Dina föräldrar, skoltiden, hur var det?”

Jag tog den sista klunken av kaffet medan jag funderade hur jag kunde börja.

Kapitel 48 - Uppväxten

”Mitt namn är Konrad Alexander Björk”, sa jag stolt den första dagen i skolan när jag stod upp bredvid min bänk. Jag var så lycklig. Äntligen skulle jag få börja skolan. Jag hade längtat. Jag började en vecka senare än de andra barnen, då vi just flyttat till staden.

Bakom mig hörde jag hur fniss, skratt och viskningar startade efter min presentation.

”Konrad Alexander”, viskade ett av barnen bakom min rygg. ”Hur kan man heta så?”.

Jag stod kvar vid min bänk, ansiktet blev sakta rött, men jag sträckte på ryggen och låtsades att jag inte hörde.

”Tack Konrad”, sa fröken. ”Välkommen hit och varsågod och sitt”.

Jag satte mig ned och tittade bara framåt mot fröken och försökte undvika att höra de viskningar och skratt som uppstått.

”Nu ska vi börja dagens lektion och då vill jag att ni slutar prata och lyssnar på mig”. Fröken tittade över klassrummet och viskningarna tystnade.

På rasten blev jag omringad av klasskamraterna.

”Hur kan man heta Konrad Alexander” ropade en av pojkarna.

”Det är” jag tystnade efter inledningen. Jag förstod helt plötsligt att ingenting skulle bli bättre av att jag berättade om de två nobelpristagarna i medicin som jag fått mina förnamn efter. Konrad Bloch som fick nobelpriset 1964, året före jag föddes eller Alexander Fleming som upptäckte penicillin. Det var pappas sätt att visa att han trodde på mig. En dag skulle mitt namn ”Konrad Alexander Björk” finnas bland pristagarna. Jag var stolt över mitt namn, men trodde inte att någon av barnen skulle förstå.

Skolan var inte vad jag trott. Jag kunde både läsa och skriva och skolarbetet blev ingen utmaning för mig utan mest långtråkigt. Rasterna var en fasa. Jag blev retad för mitt namn, för min annorlunda dialekt och för min klädsel. Jag älskade att ta på mig en kavaj och ha skjorta och en fluga. Det gjorde att jag kände mig fin. Pappa älskade att visa upp sin fina son och de vuxna älskade mig för mina kläder och mitt lillgamla sätt. Men inte barn. Jag hade mest varit för mig själv. Pappa lärde mig tidigt att läsa och jag fångades tidigt av alla berättelser som fanns. Vi bodde då vid skogens början och jag gick ofta ut och vandrade på stigarna. Jag kunde sitta vid en myrstack flera timmar till exempel se hur myrorna arbetade med att bära saker till stacken eller sitta på en stor sten med en bok som jag läste.

Att heta Konrad Alexander gjorde att man stack ut från mängden och min ovana att leka med barn gjorde att jag var lätt att ge sig på.

När jag började i högstadiet flyttade vi till en ny stad. Denna gång var jag beredd. Mitt namn kunde jag inte ändra, men jag kallade mig bara för Konrad. Jag såg till att jag smälte in med rätt klädsel, med rätt intresse. Jag lärde mig läsa av andra, så att jag reagerade rätt. Jag började träna fotboll och lyckades rätt bra med det och tack vare min vana att läsa av folk. Att spela en roll blev min starkaste gren.

Pappa var bara intresserad att jag fick bra betyg så att hans dröm om min framtid kunde uppfyllas. Mamma fanns i vårt hem, men höll sig hela tiden i bakgrunden.

Jag hade lätt för mig i skolan, med bra betyg. Pappa var nöjd och stolt. Han såg fram emot när hans son skulle lyckas med sin karriär.

Pappa jobbade som läkare på vårdcentralen. Hans dröm hade varit att få forska och att bli en välkänd forskare. Han hade drömt om att hans namn skulle bli känt. Men då han var klar med sin läkarutbildning så dog hans far. Hans mor som var sjuklig behövde

hjälp, så han flyttade till hemstaden och började som allmänläkare. Han trivdes nog med sitt arbete, men det var ju inte det som var hans dröm.

Han hade från det jag varit 3 - 4 år berättat om olika nobelpristagare. Vilka upptäckter de gjort och vad det betytt för samhället. Berättelser om nobelpristagare var min vanligaste godnattsaga. Det var bara när mamma läste sagor som det kunde bli om Pippi Långstrump och berättelser som andra barn hörde om.

Mamma hade träffat pappa på vårdcentralen. Hon hade jobbat som undersköterska där. När jag föddes slutade hon jobba för att kunna ge mig nyttig mat, se till att jag blev intellektuellt stimulerad och att inget farligt hände mig. Allt detta hade hon och pappa kommit överens om när hon blev gravid. De läste tillsammans om de senaste rönen om mathållning och pappa kom hela tiden med övningar som hon skulle jobba med mig för att hålla igång min intellektuella nivå. Allt från att räkna kottar till att minnas vilka saker som fanns i ett rum. Jag fick även träna min förmåga att beskriva och presentera genom att vid middagen berätta om myrornas liv eller fåglarnas husbyggande för mina föräldrar.

Jag blev hela tiden uppmärksam och blev aldrig undanskuffad för att jag var ett barn. Det gjorde dock att skoltiden blev en chock för mig, då träningen aldrig handlat om att leka med andra barn.

Gymnasietiden fortsatte ungefär som högstadietiden. Jag spelade min roll och lyckades bra i skolan. Men en dag förändrades något.

”Konrad”, en flickröst ropade.

Jag vände mig om och tittade.

”Konrad”, det var Sofia som gick i parallellklassen.

"Hej Sofia", svarade jag och stod stilla och väntade tills hon kom fram till mig. Hennes långa hår flög in i hennes ögon i vårbåsten. Hon tog handen och sköt undan håret från ansiktet. Handen var smal och naglarna var målade med rosa färg. Hennes ögon var mörkt blå och glimmade till av solljuset.

"Jag behöver hjälp", sa hon.

"Hjälp" sa jag frågande.

"Du vet matten", fortsatte hon. " Jag behöver hjälp att förstå".

"Okej", sa jag fortfarande frågande.

"Kan du hjälpa mig, sitta någon timme och gå igenom övningarna. Jag fattar inte".

"Kan jag väl", sa jag och ryckte på axlarna.

"Å vad du är gullig" sa hon.

"Ska vi vara hemma hos mig" frågade hon.

"Blir bra" svarade jag. "När"?

"Kan du inte följa mig hem direkt efter skolan imorgon" undrade hon.

"Kan jag" svarade jag.

Så blev det. Under hela våren hjälpte jag henne med matten. Det var som en ny värld. Vi pratade mycket och hennes föräldrar var helt annorlunda än mina. Dom pratade om sport och om vad som hände på jobbet. De retades med varandra och skrattade en hel del. Inga redovisningar om myrornas liv eller fysiklektionen som det varit hemma hos oss.

På sommaren fortsatte vi umgås. Vi blev ett par och följdes åt för att bada, dansa och grilla i sommarnatten. Mamma och pappa var tveksamma till Sofia, men samtidigt var

hon ju riktigt duktig i skolan. Men hon drog ju iväg mig från intellektuellt stimulerande aktiviteter tyckte dom.

En kväll satt jag och Sofia ute i hammocken utanför hennes föräldrars hus. Det var bara några dagar kvar innan vi skulle börja tredje året på gymnasiet.

"Vad vill du göra efter gymnasiet", frågade hon.

"Jag ska gå läkarlinjen", svarade jag.

"Tja, du kommer ju in i alla fall med dina betyg", sa hon lite eftertänksamt.

"Men vill du inte göra något annat innan du börjar plugga", fortsatte hon.

"Vad menar du", svarade jag.

"Ja, resa, eller jobba ett tag eller så, inte bara plugga jämt", fortsatte Sofia.

"Nä, har aldrig tänkt på det ", svarade jag och skakade på huvudet.

"Du då" fortsatte jag. "Vad vill du göra?"

"Jag vill först jobba ett tag och tjäna ihop lite pengar, sen vill jag resa till Indien och bo där några månader".

"Varför Indien?" undrade jag.

"Verkar så spännande land, så annorlunda, bara lockande helt enkelt." hon tystnade och blicken försvann långt bort.

"Vill du inte följa med mig?" fortsatte hon. "Vi kan uppleva världen tillsammans".

"Nä, jag ska ju plugga", svarade jag.

"Äh, vad du är tråkig", kom det från henne.

"Men vad ska du bli, vad ska du plugga", fortsatte jag.

”Tja, jag vet inte riktigt, kanske pluggar jag till veterinär när jag kommer tillbaka från Indien. Eller till lärare, eller skådespelare eller. Äh jag vet inte.

Måste nog leva lite först för att veta”, där tystnade hon och tittade på mig.

”Varför vill du bli läkare” kom det sedan från henne.

”Jag vill bli läkare för att..”, där kom jag av mig. Pappa hade alltid sagt att jag

skulle bli läkare och sedan skulle jag forska. Genom att ägna mig åt

forskningen skulle jag kunna rädda fler människor och kanske få nobelpris.

Men det kunde jag inte svara Sofia.

”Vet du inte varför du vill bli läkare”, kom det från Sofia. ”Och ändå har du så bråttom att börja plugga. Vet du verkligen vad du vill.” Hennes retsamma ”vet du verkligen vad du vill” vände upp och ned på min värld.

Vad vill jag. Jag hade alltid låtit någon annan styra mig. Pappa, kompisarna. Jag hade alltid spelat en roll.

När jag skulle börja tredje årskursen på gymnasiet sa pappa.

”När du går ut gymnasiet ska du få en bil av mig, det gör att det blir lättare för dig att åka till universitetet och sedan att komma hem”.

Men jag funderade mycket. Jag började skriva fel på proven, trots att jag visste vad som var rätt. Sista terminen hade två av mina högsta betyg sjunkit. Pappa var förvånad, men sa åt mig att det fixar du.

Men jag fortsatte med att göra sämre ifrån mig.

Sista dagen. Ute stod många föräldrar med plakat och ropade. Naturligtvis inte mina.

Vi åkte på ett lastbilsflak och skrek ut vår glädje.

Efteråt kramades vi och sa farväl och gick åt varsitt håll. Jag gick hem och utanför huset stod bilen. En röd Opel Manta. Jag gick runt den och kände på den.

Pappa stod i dörren och tittade när jag gick runt den.

”Gillar du den”, frågade han.

”Den är läcker”, svarade jag.

Han frågade aldrig efter mina betyg, vilket kändes skönt. Han gick istället in och hämtade bilnycklarna och gav dem till mig. Jag öppnade bildörren och satte mig på förarsätet. Det luktade nytt. Jag stoppade in bilnyckeln i låset och startade bilen. Ett kort tag tänkte jag på den champagne och öl jag druckit på lastbilsflaket, men skakade på huvudet och körde iväg.

Det tog tre dagar innan pappa bad att få se mitt betyg.

”Men Konrad Alexander, vad är detta” utbrast han. ”Du kommer aldrig in på läkarlinjen med detta betyg”.

”Nä”, svarade jag. ”Jag har sökt tandläkarlinjen istället”.

”Men, din dröm, då? Att forska att göra skillnad. Du måste ju läsa in ämnena så du kommer in på läkarlinjen”, fortsatte han desperat.

”Nä”, svarade jag. ”Det är inte min dröm, det är din dröm”.

Sen rusade jag ut till bilen och körde runt i flera timmar. När jag kom hem var pappa borta. Under den sommaren undvek jag och pappa varandra.

Jag fick jobb på en hamburgergrill och när arbetstiden var slut sökte jag upp kompisar eller for ensam ut och vandrade i skogen.

Jag kom in på tandläkarhögskolan på Karolinska institutet och fick ett rum som inneboende hos en familj. Det var enkelt och trevligt. Jag tyckte skolan var rolig och utanför spelade jag min roll väl. Jag blev populär och vi träffades ofta på Röda rummet för att dricka billigt vin eller på Alexandras för att dansa.

När det gått tre månader på utbildningen hade jag fortfarande inte varit hemma någon gång, då ringde det på dörren. Utanför stod två polismän.

Pappa och mamma hade varit på väg mot Stockholm och hade krockat med en långtradare och båda hade dött på en gång.

”Vi fick aldrig prata ut. Vi var ovänner när de dog”, avslutade jag.

Ute hade regnet slutat och Gerd hade ett sammanträde att gå på, så vi bestämde att jag skulle komma tillbaka nästa dag.

Gerd gav mig ett visitkort med mail och telefonnummer.

”Ring eller maila mig när du vill”, sa hon. ”Vi ses imorgon”.

Vi reste oss upp och jag tog sockarna från elementet och satte på mig.

”Förresten”, kom det från Gerd. ”Får jag be för dig?”

Jag nickade och sen skildes vi åt.

Kapitel 49 - Katarina

Natten hade varit orolig. Katarina hade rest till Stockholm på jobb och mina tankar hade snurrat runt de samtal vi haft i kyrkan. Hur hade någon okänd fått mig att berätta så mycket? Skulle jag verkligen gå dit igen? Men till sist kände jag att jag måste, vad kunde jag förlora.

Solen sken och vädret hade växlat om till värme och ljus. Jag gick sakta fram. Tittade på gröna blad som tittade fram. Barn som lekte i gungorna och tävlade hur långt man kunde hoppa. Hade jag sett detta tidigare? När jag var barn såg jag ju alla småkryp i skogen, men sedan? Jag hade gjort allt för att upprätthålla min roll som säker och framgångsrik.

Fast på sommaren med Katarina och barnen brukade allt släppa. Då hade jag lämnat rollen och bara njutit av natur och familj.

Jag var framme vid kyrkporten igen. Jag öppnade den försiktigt. Innanför sorlade det av ljud. Till höger kunde jag se en grupp pensionärer sitta vid flera bord. De diskuterade högljutt och jag kunde se kaffetermosen stå framme. Från kyrksalen kunde jag höra orgelmusik.

”Hej, Konrad” hörde jag en röst bakom mig.

Jag vände mig om. Där stod den lilla kvinnan. Jag log och kände att hon gjorde mig glad. Jag följde efter henne till hennes tjänsterum.

På bordet stod två muggar, en termos, sockerkaka och två stora smörgåsar.

”Jag är förberedd”, sa hon.

Hon hällde upp en kopp kaffe och vi tog varsin macka.

”Vem betyder mest för dig”, kom det från henne.

Jag hade väntat nåt om hur jag mådde idag om jag sovit gott eller så, men hon överraskade mig.

”Katarina”, svarade jag ”och mina barn förstås”.

”Katarina”, hon sa det långsamt. ”Din fru?”

”Ja”, svarade jag och tog ytterligare en tugga av mackan.

”Berätta hur ni träffades”, fortsatte hon.

Tentaperioden var över. Hela min klass gick ut för att fira. Jag bjöd laget runt som vanligt. Vi skrattade och njöt. Snart var vårt tredje år över. Vi gick vidare till Röda rummet. Vi var lite berusade och överdrev väl lite extra också. Jag ledde och de andra följde efter. Strax efter oss kom ett tjejgäng in. Vi var ju mest killar, så vi blev intresserade. En del av tjejerna nappade snabbt och kom fram till vår grupp. Men tre tjejer satte sig ned vid ett eget bord och drack väldigt sparsamt med vin och såg ut att diskutera en bok. Jag gick fram till dem och försökte locka dem till vårt bord.

”Sitt hos oss, inte behöver ni sitta här ensamma”, sa jag till dem.

En av tjejerna tittade på mig. Hon hade mörkbrunt hår, tjockt och rufsigt. Det såg ut som om hon hade kommit cyklande hit med håret utsläppt. Ögonen var mörkt bruna med en lite svart fläck på det högra ögat.

” Vi har det bra här” svarade hon. ”Men tack för erbjudandet”.

Hon vände sig sedan mot sitt sällskap och verkade helt glömma bort mig. Samtidigt dök några av tjejerna som anslutit sig till vårt gäng upp vid min sida.

”Kom, Konrad” sa en tjej med långt ljus hår och mycket välsminkad. ”Kom bry dig inte om dom”.

Jag gick tillbaka med den ljushåriga tjejen som jag snabbt fick veta att hon hette Erika. Hon och hennes kompis Anna-Carin fnittrade vid min sida och försökte hela tiden få min uppmärksamhet. Men något störde mig.

Det gick tre veckor innan jag nästa gång såg Katarina. Vi hade gått på Alexandras. Det var mycket folk, men helt plötsligt måste jag bara vända på huvudet. Där var hon.

Håret på samma sätt rufsigt och trots att hon denna gång kom ensam såg hon trygg och lugn ut. Hon gick själv ut på dansgolvet och började röra sig till musiken. Jag följde snabbt efter och närmade henne så omärkligt som möjligt.

”Hej”, sa jag när vi var tillräckligt nära.

”Hej”, sa hon tveksamt. ”Har vi setts”

Hon vände sig därefter om och dansade bort från mig.

Samtidigt blev jag omringad av två tjejer som jag tidigare träffat.

”Konne älskling”, började den ena. ”Kul att se dig”. Hon tog mig på axeln och strök sedan bort en del av luggen från ansiktet på mig. Hon dansade väldigt nära och utmanande.

Jag kikade bort mot där Katarina dansade. Hon skrattade och verkade inte lägga märke till hur populär jag var. Hon utmanade min tävlingsinstinkt.

Det tog säkert två veckor till innan vi möttes.

Denna gång var det på Röda rummet igen. Jag fick genom några kompisar reda på hennes namn och att hon läste till förskollärare. Jag gick fram till hennes bord.

”Hej Katarina”, sa jag.

”Hej”, kom det från henne lite släpande långsamt och tveksamt.

”Aha”, sa jag. ”Det lät som du inte kom ihåg mig. Konrad heter jag. Vi sågs på Alexandra sist.”

Hon sa inget bara nickade och väntade. Alla vid bordet tystnade och tittade på mig.

”Inte bra att du glömde bort mig så snabbt, det gör mig olycklig”, sa jag lite hurtigt och försökte skoja bort det lite.

Hon satt fortfarande helt tyst och tittade. Dessa mörkbruna ögon. Det fanns ett glitter i dem som gjorde mig svag i benen.

”Men då tycker jag att vi träffas en gång till, så du kommer ihåg mig sen”, fortsatte jag. ”Stureplan kl 19 imorgon, så bjuder jag på middag, vi ses”.

Utan att vänta på ett svar så gick jag tillbaka till mitt bord. Jag var alldeles slut. Skulle hon verkligen komma.

Hon kom dagen efter, men kanske en kvart försent. Jag hann nästan bli i upplösningstillstånd. Men då hon kom försökte jag visa en nonchalant stil.

Vi började därefter träffas. Jag bjöd henne på dyra middagar och skjutsade henne i min alltid nya bil. Jag hade nämligen fått en del pengar efter arvet av mamma och pappa.

Men trots allt lyx verkade hon inte så imponerad. Hon verkade mest hänga med för att jag var så envis och att hon gillade att reta mig för mina rikemans fasoner.

En dag tog jag med henne ut till skogen med en dyr korg med picknickmat. Som vanligt verkade hon inte imponerad, ända tills vi stannade vid en myrstack. Jag kände fascinationen återvända för dessa småkryp och berättade för henne om myrornas liv och hur jag brukade sitta och iakttaga dem.

Det var den enskilda händelsen som imponerade på henne. Efter den händelsen blev vi ett par.

Jag fortsatte med att försöka imponera på henne med pengar och fina gåvor, men jag vet inte. Det verkade inte funka, men ändå ibland gör jag rätt, för vi är fortfarande ett par.

Hennes hår är fortfarande tjockt och rufsigt. Hon drar kammen snabbt igenom håret och sen glömmer hon bort det. Oftast sätter hon upp håret i en svans eller knut och då kommer hennes vackra hals fram. Ögonen har ett glitter som förundrar mig så. Jag kan inte tänka att leva utan henne.

Jag tittade på Gerd, som suttit tyst under min berättelse.

”Hur ska jag kunna berätta vad jag gjort? Hur falskt mitt liv varit?”, jag suckade djupt.

”Det låter som du har en fantastisk fru. En som du kämpat för”, sa hon.

Jag nickade.

”Då är det dags igen”, sa Gerd.

”Dags för vad”, undrade jag.

”Dags för sanningen och för att kämpa”, svarade hon. ”Sanningen ska göra oss fria, säger Bibeln och det ligger mycket i det”, fortsatte hon.

”Men om sanningen är så hemsk, så hon lämnar mig, eller blir skadad”, sa jag tyst.

”Och vad är valet?” undrade hon. ”Och varför tror du jag sa att det gäller att kämpa”

Jag böjde mitt huvud och kände hur tyngderna la sig på min rygg, på mitt sinne och ville dra ned mig långt under jorden.

”Kan du förlåta dig själv”, kom det från Gerd.

Jag ville svara nej, nej, nej. Hur kunde jag förlåta mig för detta. Men samtidigt. Hur skulle jag då kunna leva vidare.

”Jag vill fortsätta att leva”, svarade jag.

”Det är en bra början”, fortsatte hon. ”En bra början”

Hon reste sig upp och drog för gardinerna för fönstret. Rummet blev mörkt. Hon satte sig igen och tände en tändsticka.

”Det behövs bara en liten tändsticka för att fylla rummet med ljus”, sa hon viskande. ”Det behövs bara lite hopp för att våga”.

Kapitel 50 - Rektor

En bil stod med motorn på utanför vårt hus. En Volvo V60 i någon grågrön nyans. Jag kände inte igen bilen och det satt ingen i den. Jag gick runt den och tittade. Nej, det var ingen bekant bil. Varför stod den här?

”Jag ringde och ingen svarade, så jag körde hit”. Jag ryckte till när jag hörde jag en röst bakom ryggen.

Det var Lars Hammar, prefekten på min institution. Vad gjorde han här? Jag kände i fickan. Där låg mobilen. Jag lyfte upp den och tittade. Helt urladdad.

”Har det hänt nåt?”, sa jag frågande.

”Ja, det har hänt nåt”, svarade han.

”Vad”, jag tittade på honom och stoppade tillbaka mobilen i fickan.

”Följ med”, svarade Lars. ”Det är inte jag som ska berätta”.

”Katarina”, jag darrade i rösten.

”Nej, inget har hänt Katarina eller familjen”, svarade han och gick mot bilen.

Han stannade till när han stod bredvid bilen och tittade på mig.

”Kom”, sa han och pekade på bilen.

Jag gick till bilen och satte mig i framsätet. Lars körde iväg under tystnad.

Vi kom fram till universitetet och gick in i Samverkanshuset. Vi tog hissen upp och gick till sammanträdesrummet ”Union”. Där var alla dekanerna samlade tillsammans med universitetsdirektören och prorektor.

Lars vände sig om mot mig.

”Ring mig när du vill hem”, jag skjutsar dig.

Han började gå, sen vände han sig om.

”Låna en laddare, så du kan ringa”, sa han sen.

Carina Almqvist från lärarhögskolan räckte mig en laddare när jag satte mig ned. I övrigt var alla onaturligt tysta. Jag plockade upp min mobiltelefon ur fickan och satte den på laddning. Jag kände blickarna som vilade på mig. Det var första gången jag var på ett möte sedan...

Jag ville inte tänka längre. Jag kände hur det började dunka i mitt huvud och jag tog extra tid på mig att koppla in sladden än vad som egentligen behövdes. Allt för att vinna tid.

Vivan Cypress, universitetsdirektören satt bredvid mig. Hon la sin hand på min axel och viskade till mig.

”Välkommen tillbaka Konrad”

Jag kände hur jag rodnade och nickade bara åt henne. Hon såg ut som vanligt. Stora örhängen formade som olivgröna blad. Ett stort halsband med röda hjärtan och en linnedress i orange. Jag kunde inte låta bli att le när jag såg henne. Hon påminde om en vägarbetare i sina orangea kläder. Hon log tillbaka och såg ut att bli glad av leendet från mig.

”Jag vet att ni alla undrar varför jag kallat ihop er så hastigt”, sa Birgitta Aborenus.

Birgitta var prorektor och var från början professor i Biologi.

Alla böjde sig framåt och lyssnade.

”Rektor Åke Axelsson har med omedelbar verkan sagt upp sig som rektor” fortsatte hon.

”Varför” kom det från flera av oss. ”Vad har hänt?”

Ögonen var fästa vid Birgitta och vi kunde alla se hur hon tvekade. Hennes i vanliga fall så välformulerade svar verkade ha fastnat. Hon böjde huvudet och tittade på ett papper. I rummet var det tyst. Alla väntade.

”Jag” började Birgitta och stannade sedan av.

”Han” började hon sedan om. Sen svalde hon och började om.

”Jag mötte honom i morse. Han har varit på polisförhör för förskingring, både i bostadsrättsföreningen och Idrottsklubben”.

Jag hörde hur Anna-Karin drog efter andan.

”Han säger själv att han gjort det, så det är därför jag berättar det. Det kommer också att utredas om han gjort något här på universitetet”.

”Men varför”, Vivan så ut som ett frågetecken. ”Varför?”

”Jag har inte alla svaren”, fortsatte Birgitta. ”Men han var tydligen skuldsatt upp över öronen. Tydligen har han gjort spekulationer som gått fel”. Hon tystnade ett tag innan hon fortsatte tystare.

”Han pratade nåt om att skulle ha fått stora summor i våras, men allt gick fel, vad han pratade om vet jag inte”. Hon tystnade.

”Hur mycket”, kom det från Anna-Karin.

”Jag vet inte riktigt”, sa Birgitta tveksamt. ”Men som jag förstod var beloppet sexsiffrigt”.

Det hördes att några drog efter andan, men ingen sa någonting. Birgitta höll i en penna och titta på sina anteckningar.

”Sen sa han något som jag inte förstod, han sa: *Kanske tur att ingen skadades, men just då kändes det inte så. Guldet var borta.*” fortsatte Birgitta.

”Det lät konstigt, att ingen skadades, det låter ju inte som förskingring”, kom det från Ove.

Vi andra satt tysta och funderade.

”Vad händer nu?”. Det var Vivans röst.

Alla tittade på Birgitta. Jag såg hur hon blev lite röd om kinderna, men så sträckte hon på sig och började prata.

”Jag har pratat med universitetsstyrelsens ordförande. Han säger att jag går in som rektor tills vidare. Sen är det upp till mig att tillsätta någon prorektor som hjälp.” Hon tittade på oss innan hon fortsatte.

”Detta med prorektor är orsaken varför jag har kallat ihop er. Jag kommer att tillsätta en av er som prorektor. Men jag kommer att behöva allt stöd jag kan få, så jag behöver er hjälp till detta. Jag vill att ni inom denna grupp föreslår en av er till prorektor. Då vet jag att det blir rätt val.”

Hon tittade ännu en gång på oss.

”Nu?” Anna-Karin tittade på Birgitta.

”Ja, det måste ske nu”. Svarade hon. ”I kväll går jag ut med informationen om att rektor slutar och att jag går in som rektor. Samtidigt kommer jag att säga att jag utsett en person till prorektor och den personen är den som ni föreslår.” Hon reste sig upp och tittade menande på Vivan.

”Nu går jag och Vivan. Skicka ett meddelande när ni bestämt er, så kommer jag tillbaka.”

Vivan såg ut ovillig att gå, så Birgitta tog henne i armen och drog ut henne. När dörren stängdes tittade vi på varandra.

Vid sammanträdesbordet satt nu Anna-Karin Fredriksson, dekan för humanistiska fakulteten, Anders Gyllenberg, dekan för den tekniska fakulteten, Ove Pilbrandt dekan för den samhällsvetenskapliga fakulteten, Carina Almqvist, rektor för lärarutbildningen och jag Konrad Björk, dekan för den medicinska fakulteten.

Anna-Karin satt med blicken långt borta och snurrade på sitt röda pärlhalsband. Carina stirrade ned i datorn och låtsades skriva, Anders strök sin hand över den alltid perfekta frisyren och Ove fingrade på något som såg ut som målarfläckar på hans urtvättade T-shirt.

Ingen ville börja att prata. Anders öppnade sin dator och Ove började också titta i sin dator. Jag var den enda som varken hade dator eller papper och penna.

”Jag kan börja”, jag kände att om jag inte tog initiativet skulle inget hända.

Ingen verkade reagera, men jag trodde alla hörde och väntade spant.

”Jag ställer inte upp som prorektor, så mig behöver inte räkna med”.

Ove tittade på mig, men sa inget.

”Jag har funderat lite. Eftersom Birgitta kommer från den tekniskt naturvetenskapliga fakulteten tror jag att det är lämpligast att det är någon som kommer från en annan fakultet. Så därför tycker jag inte att det ska bli du Anders” Jag tittade på Anders.

Anders tittade upp. Han såg tankfull ut men nickade.

Carina slog igen sin dator.

”Jag tror jag också bör avstå”, började hon. ”Jag känner mig för oerfaren för att ta en sådan uppgift”.

”Då är det bara Anna-Karin och Ove kvar. Vem av dem blir det?” Jag tittade på Ove och på Anna-Karin. Två så helt olika personer.

Ingen sa någonting fortfarande. Carina öppnade datorn igen. Ove satt och trummade med fingrarna mot bordet.

”Jag tror” Det var Anders som talade. ”Denna gång tror jag att jag ska göra er förvånade”. Han tittade på oss med ett leende. ”Det jag funderade på är att vi strävar ju efter en jämn könsfördelning och Birgitta är ju kvinna, som ni kanske vet”. Han skrattade till, men ingen annan föll in i skrattet. ”Därför föreslår jag Ove, trots våra olikheter. Som ni vet är vi ju inte överens ofta, men ändå”

Anna-Karin rodnade lite och tittade ned.

Anders märkte det och tog till orda igen.

”Men Anna-Karin det är inte för att jag inte tycker att du skulle ha klarat tjänsten. Det hade du säkert gjort helt perfekt, men du vet ju alla dessa diskussioner om jämställdhet, svårt att bortse från detta”.

”Fast det är ju bara ovanligt att höra detta resonemang från dig” Anna-Karin replikerade snabbt mot Anders.

”Jag har väl mognat” sa han och skrockade igen.

”Jag ställer mig bakom det förslaget” kom det från Anna-Karin som såg lättad ut. ”Ni andra då”? De andra var överens om valet.

Carina fick sedan i uppdrag att hämta Birgitta.

”Vi ska ha en sommarfest i min stuga i helgen”, sa Lars Hammar när han skjutsat hem mig. ”Jag skulle tycka det vara roligt om du och Katarina kunde komma”. Han tittade på mig.

Jag tvekade och visste inte vad jag skulle svara.

”Det är mycket enkelt. Lite plockmat och dom som vill kan spela kubb eller bara prata. Vi brukar ha en liten tipspromenad i skogen, så det är fritidskläder som gäller”. Han tittade på mig.

Jag var fortfarande tyst, så han fortsatte.

”Men Konrad, är det inte dags att du kommer ur din bubbla. Gör det iallafall för din frus skull”.

”Det låter trevligt”, svarade jag. ”Ska bara kolla med Katarina att det funkar för henne”

Han nickade och log. ”Bra”, sa han.

Jag gick ut ur bilen och in i huset.

Katarina väntade på mig därinne. Hon tyckte att en sommarfest var en bra idé, men jag glömde berätta om besöket på universitetet.

Kapitel 51 - Sommarfesten

På sommarfesten var det mest bekanta människor. Anna Mosshed med hennes syster Gunilla var där, en professor från vår institution Martin Andersson med fru var där, Hans Viktorsson som hade en egen tandläkarklinik, men som tidigare jobbat hos oss var där tillsammans med sin sambo. Sen var det andra som jag kände igen, men inte visste vad dom hette.

Stugan låg alldeles nära havet. Den måste ha varit byggd före alla strandlagar kom till för det var nog inte mer än 20 meter från solterassen till havet. Solen sken och i havet glittrade det av solstrålar. Längre ut kunde man se en äldre motorbåt som tuffade långsamt fram. Trots att det var ganska lugnt ute kunde man höra ett svagt kluckande från havet. Jag tog Katarinas hand och log mot henne.

”Fantastisk utsikt” sa hon och log tillbaka.

Anna och Gunilla kom fram till oss och vi tackade dem för allt de gjort när de hittade mig i Florens.

”Jag fattade inte vad Anna gjorde när hon bjöd in dig till bordet”, sa Gunilla skrattande. ”Trodde hon fått fnatt. Hur mår du nu då?”

”Jag var så törstig och när jag såg Anna, tänkte jag bara på att få något att dricka och när jag kände lukten av mat, så vände det sig nästan i magen.

Kände mig som en Zombie” svarade jag.

”När du Anna ringde till mig och berättade om Konrad förstod jag ingenting” berättade Katarina. ”Det kunde ju inte vara sant.”

Det var riktigt skönt att få prata om det som hänt och höra allas tankar. Jag förstod att det inte bara var jag som var skakad av händelsen. Har mer och mer förstått att det jag gör eller väljer att göra påverkar ofta fler människor än mig själv. Men jag kunde ju inte

berätta om skulden jag bar på. Om jag berättade kunde andra komma till skada, så jag fick fortsätta bära den inom mig.

Anna berättade om sprängningen som skett där dom hittat mina skor.

”Vet du varför dina skor var där”, undrade Anna.

Som tur var kom Hans Viktorsson fram och hälsade, så jag slapp svara på den frågan.

Men sprängningen hade gjort mig skärrad. Jag hade inte förstått vad det var. Helt plötsligt minns jag vad Birgitta sagt.

”Kanske tur att ingen skadades, men just då kändes det inte så. Guldet var borta.”

Hade rektor varit del av den rörelse som jagat vårt guld, som jag visste funnits. Som inneburit att guldet fått flyttas i olika omgångar.

Kunde beslutet om flytt av tandläkarhögskolan vara en del av en komplot? Men inte kunde väl rektor?

Men jag var tvungen att släppa detta för att koncentrera mig på vad Hans talade om.

”Du är inte intresserad att gå tillbaka och jobba som tandläkare igen?”

undrade han. ”Det är det bästa jag gjort”.

”Nja, det var så länge sen, så jag skulle nog behöva läras upp först”, svarade jag.

”Det fick jag också göra, lära upp mig”, sa han skrattande. ”Men det var det värt. Nu känner jag att jag kan göra nytta”

”Låter trevlig” sa jag artigt.

”Du förstår”, fortsatte han. ”Jag har specialiserat mig på barn, speciellt på sådana som är rädda och fått stora problem. Det är fantastiskt att få hjälpa barnen.” Han log över hela ansiktet.

”Du är modig du”, svarade jag. ”Att börja om igen”.

”Ja, det känns som mitt liv fått mening igen”. Svarade han.

Sen visade det sig att Katarina och hans sambo Annika hade jobbat ihop, så vi fortsatte att prata. Men nu mest om annat än jobbet.

Vi fyra gick tipsrundan tillsammans. Den handlade om skogens små djur och alla blev imponerade av min kunskap på det området. Jag var tvungen att stanna vid en myrstack och berätta om myrornas liv för dem. Tänk så fantastiskt att jag kunde vara mig själv och ingen retade mig eller såg snett på mig. Men det var klart, ingen visste vad jag gjort för felaktiga val i livet.

Vi var de första att lämna festen. Vi tackade Lars och hans fru och körde sakta hem i sommarnatten.

”Vad roligt”, sa Katarina i bilen. ”Vet du om att du känns som en annan person”, fortsatte hon.

”Vad menar du”, undrade jag. ”En annan person?”

”Ja, en sannare person, det känns som den sannare bilden av Konrad, den som du tidigare så sällan visat”. Hon strök mig sakta över kinden.

Jag kände att tårarna var på väg. Hon tyckte att jag var en sannare person. Hon skulle bara veta. Skulle jag någon gång kunna berätta och ändå behålla henne. Eller skulle jag göra hennes liv osäkert då. För henne och Fia och Axel.

Kapitel 52 - Förändringens tid

Semestern var slut och här satt jag på mitt rum igen. Gunilla och jag hade rest en del i Europa och den sista veckan hade jag besökt mamma och pappa i Örebro. Men tiden hade gått så fort. Nu var allt som vanligt igen. Mailskörden på morgonen var visserligen ovanligt klen, men det kunde ju bero på att många hade semester än. Men en forskare kopplade ju aldrig av, utan på sommaren reste de runt på olika konferenser, så en hel del reseräkningar och fakturor låg och väntade.

Jag hade ringt Gunilla igår när jag hade kommit hem från Örebro, men hon hade inte svarat. Konstigt, hon brukade alltid svara, men hon kanske hade glömt att ladda mobilen. Men jag hade ju även ringt från Örebro och först tredje gången hade jag fått tag i henne. Då hade hon inte tid att svara, men lovat att ringa upp. Men det hade hon inte gjort. Jag var faktiskt lite orolig. Efter professors försvinnande var jag alltid på min vakt. Det kunde ju hända igen.

Jag gick och hämtade en kopp kaffe. Alldeles tomt i fikarummet, men klockan var ju inte så mycket.

Jag kikade in i professor Björks rum eller Konrads rum. Han hade varit så förändrad när jag träffade honom på sommarfesten. Så ödmjuk och enkel. Då hade det känts så naturligt att kalla honom Konrad. Men när jag såg hans rum tänkte jag fortfarande professorn eller professor Björk.

Det verkade som han aldrig varit i rummet. Undrar om han överhuvudtaget kommer tillbaka? Fortfarande visste jag ingenting vad som hänt. Jag hade inte fått ur honom så mycket på festen. Men det hade varit skönt att få prata om det. Men när jag började fråga honom lite mer hade vi blivit avbrutna. Jag hade tyckt mig se en lättnad i hans ansikte och det kanske är förståeligt. Det är säkert många som är nyfikna.

En sak hade hänt i sommar som jag inte berättat för någon. Anna-Britta från medicinska fakulteten har ringt mig och berättat att dom skulle söka en Administrativ chef för institutionen för omvårdnad och ville att jag skulle söka.

”Men jag har ju inte någon högskoleutbildning” hade jag svarat.

”Ja, men vi har sett vilka personliga egenskaper du har” hade hon svarat.

Jag hade sökt tjänsten och visste att den gått ut under förra veckan, så nu var det bara att vänta. Jag var spänd inför detta. När hon frågade kände jag att jag gärna skulle lämna det här jobbet och få börja om. Det hade ju varit en tuff tid och jag hade lite tappat motiveringen för mitt nuvarande jobb. Så även om jag inte riktigt trodde att det var möjligt att jag skulle kunna få en chefstjänst, så hade det väckt upp mig ur min dvala och gjort mig medveten om att det var nog dags för mig att försöka med något nytt.

Jag kom tillbaka till mitt rum med kaffet och satte mig vid datorn.

Först skickade jag iväg ett mail till Gunilla.

Gunilla, var är du? Har du också försvunnit? Eller har du tid med mig? Kan vi träffas ikväll och äta middag?

Jag fortsatte sedan med jobbet. Hade läst en hel del mail under semestern, men en del hade jag bara lämnat, så det var dom jag började gå igenom. Några nyhetsbrev som jag prenumererade på som jag snabbt skannade av, lite information från ekonomienheten om nyheter i redovisningssystemet Raindance, några hälsningar om glad sommar från folk som gick på semester och några kompletteringar från folk som skickat reseräkningar.

När jag läst alla, så loggade jag in i Raindance och började gå igenom de fakturor som låg där.

Telefonen ringde och jag hoppade rakt upp av ljudet. Det var annars så tyst här på jobbet, så det blev en så markant förändring när den skarpa ringsignalen hördes. Då vi hade Skype för telefonin, tog jag på mig hörlurarna och klickade på ok på datorn för att ta emot samtalet. Det var ett okänt 070 nummer, så jag tänkte försäljare och suckade.

”Hej det är Anna-Britta från medicinska fakulteten” lät det på andra sidan.

Oj jag blev både nervös och chockad.

”Hej Anna-Britta,” svarade jag. ”Tillbaka till jobbet?”

”Nä, egentligen har jag en vecka till, men du vet hur det är, en del får man fixa ändå” sa hon och skrattade till.

”Jo, så är det” svarade jag. ”Men jag jobbar faktiskt min första dag idag, men det är otroligt tomt här”

”Ja, det förstår jag” fortsatte hon. ”Men nu är det så att du har ju sökt tjänsten som administrativ chef” fortsatte hon ”och vi har valt ut tre stycken som går vidare och du är en av dom”.

”Oj” kom det från mig.

”Vi kommer att först genomföra några tester och därefter ta er på intervju” fortsatte hon.

Jag satt bara tyst, men var rädd för att hon skulle höra hur hårt mitt hjärta slog.

”Testerna gör man själv vid datorn, du kommer att få en inloggning och därefter behöver du sitta i lugn och ro minst en timme. Vi tänkte skicka inloggningen till dig idag. Är det ok att vi skickar den till din jobbmail eller vill du vi ska skicka den till någon annan mailadress?”

”Jobbmail går bra”, svarade jag.

”Sen vill vi gärna boka in en intervjutid med dig”

Hon gav några alternativa datum under nästa vecka och vi bokade tiden och avslutade samtalet.

Jag satt en lång stund och bara tittade på mina händer. Vad hade jag gett mig in i.

Innan jag hann börja jobba igen ringde min privata mobil. Jag tittade på den och såg att det var Gunilla.

”Hej Gunilla” svarade jag ”Äntligen. Jag har nästan blivit orolig”.

”Kan du äta lunch med mig” frågade hon. ”Jag är upptagen till middag”.

”Jo det går bra” svarade jag. ”När och var” frågade jag.

”Vi ses på Östra station kl 12” svarade hon och avslutade snabbt samtalet.

Vad var detta? Hon var inte som vanligt? Hade det hänt någonting? Jag skakade på huvudet och fortsatte med mina uppgifter. Nu gällde det att jobba snabbt för att hinna en del före lunch.

Jag avslutade datorn vid tio i tolv och gick iväg mot Östra station. Där fanns Ullas Konditori och dit brukade jag och Gunilla gå ibland och ta en räkmacka till lunch. Jag gick förbi Norrlands universitetssjukhus där många renoveringar pågick med avstängda ingångar och byggstängsel som gjorde att man fick ta vissa omvägar fram till Östra station. Jag gick in på Östra station och tog rulltrappan ned och sedan rulltrappan upp på andra sidan gången till Ullas konditori.

Jag såg Gunilla på långt håll. Hon stod och väntade på mig. Ja nog var det något som var konstigt med henne. Hon brukade aldrig vara i tid. Vi kramades om och gick mot konditoriet. Vi tog varsin räkmacka och satte oss vid ett bord.

”Jag har något att berätta” började jag.

”Du också” sa hon frågande. ”Och?” Hon tittade på mig.

”Anna-Britta Persson från medicinska fakulteten ringde, jag är kallad på en intervju på en tjänst som administrativ chef”, berättade jag.

”Nä, men va skoj, har du sökt den tjänsten” utropade Gunilla. ”va, skoj”.

”Jo, hon ville jag skulle söka. Jag fattar det inte. Jag har ju ingen relevant högskoleexamen” fortsatte jag.

”Ovanligt att man här inom universitetsvärlden även förstår att det finns annat än utbildning som är viktigt ibland” sa Gunilla. ”Lite insnöad kan ju denna värld vara, lite skyddad verkstad ibland.”

”Men Gunilla så kan man väl inte säga, det finns ju massor av intelligenta människor här” replikerade jag.

”Jo, visserligen, men alla förstår inte hur bra man har det och vilken förmån vi har. Sen kan man klaga över att man inte får det dyraste träningskortet gratis eller får använda de medel man fått för sitt forskningsprojekt hur man vill utan att följa statliga regler. Som om det skulle vara ens egna pengar”, fortsatte Gunilla.

”Men det kan jag förstå, som dom slitit för att få dessa medel.” sa jag.

”Jo, men det har dom ju lön för” svarade Gunilla. ”Du är alldeles för snäll Anna. Du tror alla om gott. Ibland skulle du nog må bra av att vara mer kritisk. Fast innerst inne håller du nog med mig, men skulle aldrig kunna säga det högt.”

”mm” jag svarade inte, för jag visste att hon hade rätt. Jag hade retat mig på en hel del på universitetet, men det höll jag för mig själv. ”Men du då Gunilla, vad ville du berätta”.

Jag lyfte blicken och tittade på Gunilla. Helt plötsligt var hon väldigt koncentrerad på räkmackan. Var hon inte lite röd om kinderna?

”Rodnar du Gunilla?”

Hon svalde en tugga och tittade upp. Ja, hon var ovanligt röd om kinderna.

”Berätta nu Gunilla, nu är jag nyfiken”.

Hon tittade ned mot bordet och verkade tveka. Sen började hon prata fortfarande tittade mot bordet.

”Jag har träffat nån” började hon. ”Nån som har vänt upp och ned på min värld.”

”Spännande, va kul. Nån jag känner till?” Jag tittade på henne.

”Jo, du känner honom” Hon tittade på mig för första gången sen hon började berätta. ”Någon du varit intresserad av, men jag sa att han var ingenting för dig. Det är det som känns jobbigt. Jag vet inte om du har kvar känslor för honom”.

Jag satt tyst och funderade. Vem pratade hon om? Jag förstod inte.

”Vem?” frågade jag.

Det var tyst ett tag. Inte den vanliga Gunilla med snabba snärtiga svar.

”Han heter Karl Johan och kommer från Utterliden”, började hon. Hon tittade på mig.

”Spännande, känner inte igen namnet, tror inte jag känner honom” sa jag.

”Var har du träffat honom”.

”Det är ju din polisman, Kalle. Vi träffades i början av sommaren hos några gemensamma kompisar och han skjutsade hem mig efter detta. När vi kom tillbaka från vår Europaresa så bjöd han ut mig och nu är jag fast. Vi är så

olika, men det är så uppfriskande. Jag har också träffat hans son och även det känns bra. Jag har aldrig känt mig så här.” Hon stannade upp i sin berättelse och tittade på mig. ”Men samtidigt har jag haft dåligt samvete mot dig. Jag vet ju att du gillade honom och jag sa att han inte var något för dig, så jag tordes inte berätta. Först tänkte jag att det rinner väl ut i sanden. Men nu, nä, detta rinner inte ut i sanden”.

”Kalle? Men han var ju tråkig, sa du ju” Jag tittade på henne.

”Jag tyckte att han var för tråkig för dig. Du behöver nån som drar med dig på äventyr”, svarade hon. ”Men jag, jag är den som drar med mig andra på äventyr. Jag behöver nog en trygg och stabil man”.

”Kanske det är så”, sa jag eftertänksamt. Jag funderade ett tag. ”Nä, jag har inte sådana känslor för Kalle. Men jag gillar honom. Vill gärna ha honom som vän”.

Jag såg hur hon slappande av. Hon verkade ha haft stora problem med detta.

”Vilken lättnad”, sa hon. ”Du är så viktig för mig, så jag har oroat mig så”.

Vi tog våra brickor och gick bort med dem. När jag var på väg åt mitt håll stoppade hon mig.

”Förresten Anna, kan du komma på middag ikväll?

”Men inte kan jag störa ett nyförälskat par”, svarade jag.

”Visserligen, men du kan väl äta med din syster och din kompis. Det skulle vi båda uppskatta, även om vi är nyförälskade”, fortsatte hon. ”Sen kanske vi kan diskutera när du har tid att hjälpa mig flytta till hans hus”.

Jag tackade ja till inbjudan och kramade om henne innan jag gick tillbaka till jobbet.

Kapitel 53 - Källaren i Lund

Det blev mörkt i den ljumma sensommarkvällen. Först blev det alldeles tyst och sedan hördes upprörda röster och skrapande stolar. Vid bardisken tändes ett stearinljus och man kunde urskilja varandra svagt. Servitörerna gick runt med ljus och satte på borden. Alla började prata med varandra. Strömavbrott? varför. Ingen åska eller blixtar som kunde ha orsakat detta.

Då hördes en explosion och allt skakade. Stolar rasade omkull och en av servitörerna flög över en omkulltippad stol. Folk skrek av panik och för att alla andra skrek. Nu rusade alla i panik ut på gatan tillsammans med många andra som befunnit sig i närheten. Bakom växtligheten kunde man se rökmoln som trängde förbi trädkronorna och i bakgrunden hördes efter ett tag brandbilarna som körde i skytteltrafik. Lunds vackraste byggnad såg skamfilad ut. Någon skrek ut sin frustation, polisbilarna rullade fram och en ny explosion hördes från byggnaden.

Katarina satt och åt frukost när jag kom upp på morgonen. Hon satt med DN framför sig. Muggen med kaffe såg ut att ha fastnat på vägen mellan bordet och munnen. Hon stirrade på tidningen.

”Vad i h-vete” kom det från henne.

Jag ryckte till. Hade aldrig hört en svordom komma ut från hennes mun.

”Vad är det Kattis”.

Hon lyfte blicken och tittade på mig med uppspärrade ögon.

”Det är inte klokt”

Hon räckte tidningen så jag kunde läsa.

Universitetsbiblioteket i Lund sprängt! Stod det i rubriken. Jag läste vidare:

Under kvällen sprängdes stora delar av källaren på Lunds universitetsbibliotek på Helgonavägen. Klockan var 21.50, så biblioteket var stängt och inga personer befann sig i byggnaden. Sprängladdningen verkar ha placerats i en gång bakom caféet. Den delen används i dagsläget främst till förråd. Då sprängningen var så kraftig förstördes dock stora delar av de bärande delarna och efterarbetet försvåras av stor risk för ras. Polisen har förhört en del personer och försöker finna orsaken till sprängningen, men Överbibliotekarie Mikael Persson vid Lunds universitet har ingen förklaring till dådet, då inga hot framförts.

"Vad säger du" Katarina väckte mig ur den bubbla jag hamnat i. "Hur kan någon göra så. Ett universitetsbibliotek, vem kan ha agg mot ett sådant?"

Jag var tillbaka till min doktorandtid. Jag minns besöken vi gjorde i källaren på biblioteket. Gångarna som låg bakom ett café och luktade damm och vanilj. Vad innebar detta? Ännu en sprängning. Är det ute med mig?

"Hallå" Katarina försökte få kontakt med mig. "Vad säger du"

Jag lyfte ansiktet mot henne.

"Men Konrad, du är alldeles likblek".

Tankarna snurrade i mitt huvud, vad betydde detta. Varför?

"Jag måste till jobbet!" utbrast jag. "Behöver du bilen, eller kan jag ta den?"

"Jag", hon började tvekande. "Nej" kom det sedan klart och tydligt.

"Jag kör dig!"

Jag började springa runt. Var hade jag jobbnyckeln och kortet. Hittade varken eller.

"Måste ringa Anna", hittar inte hennes nummer.

"785 45 34" kom det från Katarina.

Jag stannade upp och tittade frågande på henne.

"Jag ringde henne många gånger när du var borta", svarade hon utan att jag frågat.

Jag slog in numret i mobilen och väntade.

"Anna Mosshed, Odontologiska institutionen", svarade hon.

"Hej Anna, det är Konrad"

Hej" kom det lite tveksamt från henne.

"Jag behöver komma in i mitt rum, men hittar varken nycklar eller kort".

"Du får låna mina nycklar och kommer du nu, så behöver du inget kort", svarade hon.

"Men", jag tvekade lite. "Jag vill helst inte träffa någon, inte än".

"Ingen kommer förrän om 45 minuter, så om du skyndar dig hit nu så är det lugnt".

"Ok jag kommer så fort som möjligt".

Jag la på luren och tittade på Katarina.

"Kan vi åka nu?"

Hon nickade och gick och hämtade sin jacka och handväskan. Jag rusade in i mitt arbetsrum. Längst inne i bokhyllan bakom boken om andra världskriget låg ett SIM-kort som jag stoppade på mig.

Vi kom fram till universitetet. Det var inte många bilar på parkeringen, så vi parkerade nära ingången. Katarina stannade bilen och såg frågande på mig.

Jag tittade på universitetet och kände att kallsvetten bröt fram.

"Snälla" sa jag vänd mot Katarina. "Följ med mig in".

Vi gick hand i hand mot ingången och tog oss med trapporna upp till rätt våning.

Anna satt i sitt rum vänd mot datorn och jobbade. När hon hörde oss, vände hon sig om. Utan ett ord gav hon mig nyckeln.

”Jag fixar det själv”, sa jag till Katarina. ”Ta en kopp kaffe”.

”Kom Katarina”, sa Anna och reste sig. ”Du måste berätta hur ni haft det i sommar”

När Anna och Katarina gått mot fikarummet stoppade jag in nyckeln i dörren till mitt tjänsterum och gick in. Luften var lite instängd, men det märktes att städningen hade fortsatt med jämna mellanrum. Det mesta såg ut som det gjort när jag lämnat rummet, men man kunde se att det varit någon här inne och gått igenom mina saker. Jag visste att både Anna och polisen varit inne i mitt rum.

Jag tittade på min dator och funderade hur många mail som kunde finnas där. Jag hade tagit bort mailboxen i min mobiltelefon och hade aldrig varit inne i webbmailen.

Men jag lät den stå oanvänd. Istället tittade jag på hyllan ovanför datorn. Där stod tio olika mobiltelefoner i blandade åldrar. Från den äldsta som jag köpte i början av 90-talet. Stor och åbakig, till mindre och mindre för att under 2000-talet igen bli lite större. Jag plockade ner en svart obetydlig mobil från 2012 och stoppade in simkortet. Jag skrev helt kort på den:

Varför Lund? Vad händer?

Jag la ifrån mig mobilen på skrivbordet och öppnade garderoben. Jag backade snabbt bakåt. Den hade dom inte öppnat, kändes det som. Där stod mina skor, en kavaj och en ryggsäck. Jag plockade ut ryggsäcken. Stoppade ned både skorna och kavajen och lät sedan garderobsdörren stå på vid gavel. Tittade sedan igenom papperen på skrivbordet och stoppade ned några i ryggsäcken. Stoppade därefter in mobilen längst

ner och ställde ihop mobiltelefonerna på hyllan, så det inte skulle märkas att en var borta. Sedan var det dags att lämna rummet. Jag tittade in en sista gång och låste sedan dörren. Annas rum var tomt, så jag gick mot fikarummet. Där inne satt bara Anna och Katarina, så jag gick in.

”Tack för lånet”, jag räckte Anna nycklarna.

”Kaffe”, undrade hon.

När jag inte svarade fortsatte hon.

”Ingen kommer än på 20 minuter”.

Jag gick till automaten och hämtade en kopp espresso.

”Å Gunilla, har blivit kär”, hörde jag Anna berätta för Katarina. ”I Kalle polismannen”

”Nä, vad säger du”

Katarina lät glad. Tror det var skönt med någon som behandlade henne som en vanlig människa och inte en som hade en man som varit försvunnen och nu var deprimerad, utan bara som kvinna till kvinna.

Jag drack mitt kaffe och lyssnade på deras samtal. Men var samtidigt spänd över det svar jag skulle få. Innebar detta i Lund något för mig? Tänk om det innebar fara för Katarina. Jag började frysa och kände att det var dags att åka nu.

”Vi måste nog fara nu”. Jag tittade på Katarina.

Hon reste sig och Anna reste sig också.

”Tack för ett trevligt avbrott i jobbet”, sa hon och gav Katarina en kram.

Åt mig log hon bara och försökte inte sig på några kramar eller annat, vilket jag var tacksam för just då.

”Hej då Konrad, vi ses” var det enda hon sa.

När vi kom hem plockade jag med mig ryggsäcken till arbetsrummet. Jag plockade ut skorna och kavajen och bar ut dem till sovrummet och garderoben. Sedan gick jag tillbaka till arbetsrummet och plockade upp mobilen. Jag hade fått ett svar.

Det är över.

Det är över, vad menade han? Vad var över? Jag tänkte jag måste få veta mer. Så jag skickade ett meddelande till.

Vad är över? Vad menar du?

Meddelandet kom tillbaka.

Guldet blev till sand.

Det ökade bara min frustation, vad menade han. Vad betydde detta. Jag skickade ännu en fråga, men svaret jag fick var:

Okänt abonnemang.

Jag slängde ned mobilen på skrivbordet. Den studsade på de högar av papper jag hade och ramlade ned i papperskorgen. Jag lät den ligga där.

”Konne, i tv visar dom från Lund, vill du se?” Katarina ropade på mig.

Jag gick ut och satte mig i soffan. Det pågick en intervju med brandchefen.

Efterarbetet med släckningen beräknas vara klart i eftermiddag. Då kommer vi att kunna se mer hur stor förödelsen är. Vi har fortfarande förhoppningar att huset ska gå att reparera.

Nu över till överbibliotekarie Mikael Persson.

Vi är alla chockade. Just nu kan ingen gå in, så våra handlingsutrymmen är begränsade. Vi är dock rädda att vissa värdefulla samlingar kommer att vara skadade av rök eller vatten. Så fort vi får besked att det är säkert att gå in

kommer vi att påbörja flytt av vårt media till andra biblioteksfilialer. Men det kommer nog att ske först om en vecka eller längre fram.

På tv kunde man se hur brandkåren stod runt omkring med slangar och rökdykare.

Utanför avspärrningen stod det fullt med människor. Kameran svepte över folkmassan.

Vid ena kanten stannade den till för att visa skadorna på hörnet av huset. Men

samtidigt såg man tydligare en del av människorna som stod där och tittade.

Var det inte? Jag lutade mig framåt och stirrade.

”Vad är det” Katarina såg frågande ut.

”Tyckte bara jag kände igen någon”, svarade jag. Men det måste ju vara fel.

Jag lutade mig framåt igen, så jag inte skulle missa något. Just då gjorde kameran ett

nytt svep. Ja, det var han. Men just då vände han sig om och gick.

Det är över, hade han skrivit.

Kapitel 54 - Flytten till Umeå

"Jag tar en promenad", ropade jag in till huset. "Behöver tänka"

Katarina kom fram till hallen och tittade på mig. Hon sa inte ett ord, bara tittade på mig. Ögonen såg lite röda ut, men inte med en min visade hon något.

"Jag älskar dig", sa jag och gick fram och kramade om henne. "Jag tror det snart är över" viskade jag i hennes öra".

Hon öppnade munnen och stängde den igen och nickade bara.

Framme i Hedlundakyrkan hängde jag av min jacka och kikade in i köket. Jag började känna mig som hemma och flera av personerna som fanns här, främst damerna, hade börjat hälsa på mig. En av dem som jag kände igen stod och bryggde kaffe.

"Hej", började jag. "är Gerd här".

"Hejsan, det var ett tag sen vi såg dig. Jo Gerd är i Gudstjänstlokalen, kolla där", svarade hon.

Jag gick längre in i kyrkan och såg Gerd pyssla på med växterna framme bakom altaret. Jag satte mig ner på en bänk och tittade på när hon jobbade. Jag tror hon kände min blick, för ganska snart vände hon sig om.

"Konrad", utbrast hon. "Skoj att se dig". Hon tittade ned på sina jordiga fingrar och vände sig sedan mot blomman igen.

"Bra att du kom". Hon vände sig mot mig igen. "Kan du hjälpa mig och bära ut den här blomman. Den är tung som ett as. Själv kan jag inte rubba den. Den har fått fullt med löss och jag vill inte det ska föras över till de andra växterna."

Jag reste mig och gick fram. Tillsammans lyfte vi en kruka med någon palmliknande växt och bar ut det till soprummet.

”Tack” sa Gerd. Om jag nu får tvätta av händerna så tror jag Margit har kokat lite kaffe.”

”Jo, jag pratade med henne och då puttrade kaffebryggaren på för fullt”, svarade jag.

Vi hämtade kaffe och gick in till Gerds kontor.

”Sist berättade du om när du träffade Katarina och nu kanske du ska berätta vad som hände sen”, frågade hon undrande.

”Jag tror att jag snart kan berätta för Katarina” började jag.

Gerd såg förvånad ut och nickade.

”Det hände något i natt, du kanske sett på tv.” jag tystnade.

”Vad”? Gerd såg förvånad ut.

”Lunds universitetsbibliotek sprängdes och jag tror att det är räddningen för mig” fortsatte jag. ”jag tror att det är över”

”Nä, nu fattar jag ingenting” Gerd skakade på huvudet.

”Ok, då tar jag det i rätt ordning” svarade jag.

Jag berättade om hur jag börjat ständigt spelat en roll under min tid i Uppsala för att hålla uppe skenet av mig som en välbärgad man och hur jag till sist förlorat både vänner och jobb. Min räddning blev då en doktorandtjänst i Malmö.

Jag fick berätta för Gerd om min tid i Malmö, minnena som kom i mitt huvud var både roliga och det jobbiga. När Fia föddes, när Anders tog sitt liv och när Katarina lämnade mig.

Men till sist kom jag till det krav de ställde på mig att jag var tvungen att klara min disputation med goda betyg.

Med stöd av dem klarade jag detta, men då var jag redan så inblandad att det fanns ingen väg ut. Jag ville nog inte heller. Det gav mig ju extra inkomster och extra spänning.

”Men” sa jag tvekande. ”Idag funderar jag om professor Larm var inblandad.

Han ställde så orimliga krav på mig ibland. Men i nästa stund gav han mig goda avgångsbetyg.” Jag tystnade.

”Tänk om hela min disputation är falsk, om det var ett spel för gallerierna” Jag tog händerna för ansiktet och kved. ”Tänk om hela mitt liv är byggt på fusk”.

Gerd tittade på mig.

”Men hur hamnade du här”? Frågade hon.

”Ja, sen har de styrt mina val, jag har gjort en post.doc tjänstgöring i Berlin, hade en lektorstjänst i Lund och sen sa de att jag skulle söka en professorstjänst i Umeå. Men då protesterade jag. Umeå. Jag ville inte flytta dit. Och hur skulle jag kunna övertala Katarina till detta.”

Jag sträckte ut händerna.

”Men här är jag, det fanns inget val”.

”Varför Umeå, vad skulle de ha för nytta av dig här?” Gerd såg frågande ut.

”Vårt kapital! tydligen består det mest av guld. Det behövde flyttas och det var byggt ett rum för detta när tandläkarhögskolan byggdes här. Så dom behövde någon på plats där”.

”Men vad innebar ditt jobb då?” undrade Gerd.

”Jag ordnade att vi kunde ha möten där ungefär en gång per månad. Jag fick dessutom fortfarande vara kurir och åka iväg på olika konferenser för att

överlämna handlingar och även guld ibland. Tror jag i alla fall. Allt var fortfarande mycket hysch-hysch”.

”Och vad har det med sprängningen i Lund att göra?” frågade Gerd.

En hög ringsignal hördes då. Jag lyfte min telefon och såg att det var Katarina, så jag svarade.

”Var är du Konrad? Jag är orolig” jag kunde höra gråten i halsen på henne.

”Förlåt Katarina, jag är med pastor Gerd på Hedlundakyrkan”, svarade jag.

”VA!”

”Ja, Gerd är den jag kan prata med för att kunna gå vidare. Jag kommer hem nu så kan jag berätta mer”.

Jag stängde mobilen och tittade på Gerd.

”Tack” sa jag och reste mig.

”Kommer du tillbaka”, hon tittade frågande på mig.

”Ja, jag kommer”, svarade jag.

Kapitel 55 - Flyttlass

”Anna”, hörde jag ett rop bakom mig och vände mig om.

”Jag behöver en skruvmejsel för att skruva isär byrån, annars får vi inte den nedför trappen, vet du var det finns någon?”

”I städsåpet i köket längst uppe på hyllan till vänster”, svarade jag.

”Ska kolla” skrek Kalle tillbaka.

Jag fortsatte ned i källaren igen och hämtade upp låda efter låda. Gunilla stod där och dirigerade. Hon var dammig hela hon, men munnen kunde inte låta bli att le.

”Kan du fatta detta, Anna”, började hon när jag närmade mig henne. ”Jag ska bli sambo, det är så ofattbart och samtidigt så roligt”.

”Tänk om du skulle gå igenom dina lådor och rensa en del innan du stoppar in dom i ett nytt förråd”, sa jag samtidigt som Gunilla la två lådor i famnen på mig.

”Visst skulle jag kunna göra det”, svarade hon. ”När jag packar upp kommer jag att....”

”Kommer detta inte att hända”, avbröt jag henne med att säga.

När jag kom upp för källartrappan stod Kalle och några kompisar och lastade in den stora byrån.

”Vi måste åka iväg och lasta ur detta lass” sa han när jag kom.

”Ok, jag hämtar en låda till och säger till Gunilla”, svarade jag. ”Men kör ni, vi tar min bil”.

Jag slängde in lådorna och gick ned i källaren igen.

Gunilla gick och låste alla dörrarna och vi körde iväg. Vid Kalles hus hjälptes vi åt att packa ur alla lådor och möbler. Sen bestämdes att jag och Gunilla skulle fixa lite lunch medan dom körde efter ett lass till.

En bil stannade utanför ingången till villan och Kalles son Oskar hoppade ur den.

”Jag är hungrig, finns det nån mat”, var det första han sa.

”Vi tänkte just fixa nåt”, svarade Gunilla. ”Vad är du sugen på?”

”Pizza”, svarade han.

”Bra idé” svarade Gunilla, då beställer vi hem en bunt pizzor.

Jag bar lådorna till förrådet medan Gunilla beställde efter några pizzor och dukade i köket.

”Jag tar bilen och hämtar dom”, sa hon när hon kikade in i förrådet.

”Du går och duschar”, skrek hon uppför trappen åt Oskar ”annars får du ingen pizza”.

Jag hörde en djup suck uppfifrån och en dörr som smällde igen på övervåningen.

Fascinerande att Gunilla faktiskt verkade fungera som extramamma åt Oskar. Jag hade aldrig kunnat se henne som mamma. Hon var alldeles för rastlös och äventyrlig av sig. Men jag. Jag hade drömt om att få pyssla om barn, men livet verkade inte bli som man drömt om. Jag suckade och tog en ny kartong och bar iväg den.

Jag ställde kartongen ovanpå en annan kartong och sträckte på ryggen. Aj, vad det värkte. Hur många lass kunde det vara kvar nu. Jag gick tillbaka och hämtade ännu en kartong som skulle till förrådet.

”Lunch” ropade Gunilla när jag efter ännu några vändor sträckte ut min värkande rygg. Äntligen en paus.

Jag gick till toaletten och tvättade av händer och ansikte från damm och gick till köket.

När jag slukat en bit pizza ringde telefonen. Jag tittade på numret. Nä, ingen jag kände.

Skulle jag trycka bort samtalet eller svara. Jag tryckte på den gröna knappen.

”Anna Mosshed”, svarade jag.

”Hej, det är Anna-Britta” hördes det i luren.

”Hej” svarade jag.

”Ja, som du kanske anar så ringer jag för att erbjuda dig tjänsten som administrativ chef”.

Jag drog efter andan. Vad sa hon.

”Menar du det”? Jag kunde inte låta bli att fråga fast det kanske lät dumt.

Jag hörde hur hon skrattade i andra ändan.

”Självklart, vi tror på dig. Vad säger du, vill du ha betänketid om du tackar ja till tjänsten eller inte”. Fortsatte hon.

”Ja eller nej” började jag. ”Alltså jag menar” fortsatte jag och hörde hur hon skrattade till.

”Du menar” fortsatte hon.

”Jag menar” jag började om och försökte tänka klart.” Jag menar att jag tackar ja till tjänsten och nej jag behöver inte betänketid.”

Jag såg i ögonvrån hur alla runt matbordet tittade frågande på mig. Jag gick ut ur rummet när jag fortsatte prata. Hon erbjöd mig en lön som var mycket högre än jag själv skulle vågat önska och bestämde att jag skulle börja 2 månader senare.

”Fick du jobbet” frågade Gunilla så fort jag var tillbaka till köket.

”Ja” svarade jag. ”Och jag tackade ja på en gång. Oj”

”Grattis” Gunilla vände sig till de andra. ”Här ser ni den nye administrative chefen”

Kalle reste sig upp och gav mig en kram.

”Grattis Anna”, sa han. ”Du kommer att göra ett jättebra jobb.

Sen vände han sig till de andra.

”Det här måste vi fira, efter sista lasset åker vi iväg på en middag och firar”.

Fortsatte han.

”Jaaa” kom det från Gunilla. ”Jag bokar bord”.

Kalle och hans kompis började diskutera en del.

”Två lass till tror jag det är” kom det från Kalle. ”Så vi hinner med god marginal. Vi kanske till och med hinner duscha före maten”

”Ingen mat odus Chad” kom det snabbt från Gunilla. ”Och rena kläder”.

När de sista lassen var körda for Gunilla och jag hem till min lägenhet. Jag ställde mig i duschen och satte på mig en röd klänning och sminkade mig lite extra.

Sen tog vi bilen hem till Kalle och Gunilla gick iväg mot duschen. Jag satte mig ned i vardagsrummet och slog på tvn. Det var nyheterna på tv.

”Rökdykare har nu kunnat staga upp källartaket på universitetsbiblioteket, så polisen och brandchefen har kunnat gå ned i lokalerna. Efter första besöket har polisstyrkan fördubblats och nu väntar vi på en presskonferens som är utlovad om några minuter.”

Jag lutade mig framåt. Vad hände egentligen i Lund? Vi hade ju också en sprängning, men bara en liten förrådsbyggnad. Men universitetsbiblioteket, det var mycket värre.

”Nu ser vi polismästare Krister Adolfsson komma fram mot mikrofonen. Vi ska nu lyssna på vad han ska säga.

Reportern tystnade och kameran fokuserade på polismästaren. Han la några papper bredvid talarstolen och tittade runt över skaran av journalister innan han började.

”Hej, vad ser du”. Kalle kom och slog sig ned bredvid mig.

”Tyst, ska just vara presskonferens” svarade jag.

”så i gången hittade polismännen sprängmedel som ännu inte än detonerat, men de har nu lyckats ta bort detta från byggnaden. Längst inne i kulverten var de största skadorna. Där verkar det varit ett stort kassavalv. Enligt Överbibliotekarien kände de från biblioteket inte till detta. De hade bara en del förråd och magasin för äldre litteratur där nere. Tydligen har de som sprängt byggnaden blivit tvungna att utrymma snabbt, då det på golvet i valvet låg delar av guldtänder, guldsmycken och andra oidentifierade guldföremål. Dessa är nu flyttade av polisstyrkan till ett valv.”

Polismästaren tystnade och alla journalister ställde fråga efter fråga. Tv-reportern var tvungen att avsluta sin del av rapporten från Lund och programmet gick över till väderleksrapporten.

”Konstigt” sa jag och tittade på Kalle.

”Nån hade tydligen sin tjuvgömma där” svarade han.

Samtidigt kom Gunilla ned och det var härligt att se hur Kalle sken upp när hon visade sig.

Vi reste oss och åkte iväg för en firarmiddag.

Kapitel 56 - Guld

"Längst inne i kulverten var de största skadorna. Där verkar det varit ett stort kassavalv. Enligt Överbibliotekarien kände de från biblioteket inte till detta. De hade bara en del förråd och magasin för äldre litteratur där nere. Tydligt har de som sprängt byggnaden blivit tvungna att utrymma snabbt, då det på golvet i valvet låg delar av guldtänder, guldsmycken och andra oidentifierade gulföremål. Dessa är nu flyttade av polisstyrkan till ett valv."

Jag stirrade på tv: n. Vad sa polismästaren. Guld. De hade hittat guld. Ingen hade hunnit flytta guld

och ingen hade hunnit stjäla guld

Vad innebar detta. Vad innebar detta för mig?

Var det detta han menade med att *"Guldet blev till sand"*?

Var detta friheten för mig?

Jag tog fram mobilen och ringde ett nummer.

"Hedlundakyrkan Gerd", svarade det i andra änden.

"Jag måste få träffa dig" sa jag direkt hon svarat.

"Hej Konrad, du får vänta till imorgon", svarade hon. " Jag är faktiskt hemma och har ledig ikväll". Men imorgon söndag jobbar jag. Men först ska jag predika på Gudstjänsten och sen vara social och tillgänglig för de som kommit till kyrkan, men sen." Hon tystnade ett tag, sen fortsatte hon. "Men kom till Gudstjänsten, så får du höra min predikan och fika lite så kan vi träffas sen".

"mm" jag tvekade lite.

"Förresten, ta med dig Katarina denna gång. Vi ses". Sen avslutade hon samtalet utan att jag hunnit svara om det passade mig.

Jag gick in i köket och satte på lite kaffe. Katarina hade satt sig vid sitt skrivbord och börjat läsa några rapporter hon behövde läsa in sig på för jobbet. Jag öppnade dörren till arbetsrummet och talade om att det var kaffe.

”Katarina” sa jag när vi satt vid köksbordet med varsin kaffekopp.

”Mmm” sa hon och tittade på mig.

”Du vet ju att jag träffade Gerd här om dagen” började jag. ”Jag har ju haft svårt att träffa en psykolog, då jag känner många av dem personligt, men när jag överrumplades av ett störtregn, hamnade jag på Hedlundakyrkan”.

Katarina nickade och jag log. Hennes frisyra såg fortfarande ut som om hon varit ute och cyklat men hon hade börjat få några gråa hårstrån. Jag kunde inte minnas att jag sett dem förut. Kunde hon ha fått dessa under den här jobbiga tiden. Vi hade åldrats otroligt mycket under dessa månader båda två.

”Jag kunde prata med henne. Hon är en bra lyssnare. Men nu vill jag berätta en del för dig. Det som hänt i Lund har nog befriat mig” fortsatte jag.

”Vad har Lund med dig att göra?” Katarinas panna rynkades och ögonen blev små.

”Men jag vill att du följer med till Gerd imorgon förmiddag och jag berättar slutet för er båda två”.

”Kan vi inte sitta hemma bara vi två?” Katarina lät inte nöjd.

”Det är jobbigt och jag tror att Gerd kan vara stöd för oss båda”, svarade jag.

”Jag är rädd”

”Rädd för vadå? Du kan väl inte vara rädd för mig?” Katarina lät tvivlande.

”Gerd vill att vi kommer klockan elva när dom har Gudstjänst och lyssnar på henne när hon predikar. Sen var det visst fika efter och därefter skulle vi få prata med henne”. Fortsatte jag utan att svara på hennes undran.

”Ska vi gå i kyrkan? Det har vi väl inte gjort sen begravningen av min moster”, sa Katarina och skakade på huvudet.

”Snälla Katarina, gör det för min skull”, jag tittade ner på den tomma kaffekoppen.

Jag kände en arm på ryggen och vände mig om och hamnade i Katarinas famn.

Naturligtvis började tårarna rinna igen.

”Klart jag följer med, klart jag gör det”.

Kapitel 57 - Slutet

Luften var hög och kall när vi sakta promenerade mot kyrkan. Vi höll varandra i handen och var alldeles tysta. Vi tog en omväg och gick ned till älven för att sedan komma upp vid höghusen på Kvarnvägen. Vi träffade flera par som promenerade. Många med en hund, men också många som tog en cykeltur.

Vi tog oss över Backenvägen och tittade på ICA-affären där flera personer stod i kö för att komma in direkt när affären öppnade.

När vi såg Hedlundakyrkan stannade Katarina till.

”Tänk, jag har åkt buss förbi så många gånger, men ändå inte sett att det är en kyrka.” Hon tittade på mig.

”Nä, jag har inte heller tänkt på att det låg en kyrka här” svarade jag.

Vi gick in i kyrkan och hängde av oss jackorna och följde strömmen av främst gråhåriga människor in mot kyrksalen. Vid dörren in till kyrksalen stod Margit och räckte oss ett program.

”Välkommen Konrad” sa hon och log mot mig.

”Det här är min fru Katarina” sa jag till henne.

”Välkommen Katarina” sa hon och tog henne i hand. ”Jag heter Margit

Svensson och är medlem i denna församling”.

Katarina och jag gick och satte oss långt bak på högra sidan av kyrksalen. Längst fram stod en talarstol och till vänster om den ett altarbord och längst fram bakom altarbordet mot några höga fönster fanns det nya gröna växter istället för de som jag hjälpte till att bära ut. Korset hängde där i mitten.

”Jag har lärt mig att korset är tomt för att dom tror att Jesus har uppstått”,
viskade jag till Katarina. ”Och när det är ett kors där Jesus hänger kvar kallas
det krucifix”.

Orgeln började spela och vi blev tysta. Ingen av oss sjöng med, då det var en okänd
psalm för oss.

Efter ett tag var det dags för Gerd att predika. Hon stod där framme vid talarstolen,
liten och satt, men ögonen kändes som om dom vilade på mig och att det hon talade
om var till mig.

Jag vet inte riktigt vad det handlade om, men jag kom ihåg att hon pratade om att
älska sig själv. Som vanligt så blev jag berörd och var tvungen att torka mig i ögonen.

Det var en solosång och sen hade dom bön och alla som ville fick tända ett ljus. Det var
många som gick fram och tände ett ljus. Jag skulle ha velat tända ett ljus, men jag ville
inte märkas för mycket.

Gerd tackade alla i slutet och inbjöd alla till kaffe. Jag och Katarina reste oss och följde
efter de andra som gick bak mot serveringslokalen. Margit slöt upp vid vår sida.

”Jag bjuder på kaffet idag” började hon. ”Vi brukar bjuda de som är här första
gången.”

Vi gick fram till ett serveringsbord där det fanns mackor och en kaka. Vi tog för oss och
sen förde Margit oss till ett bord med kaffekoppar och en termos. Efter ett tag satte sig
även en man med runda glasögon och tunt vitt hår.

”Hans” sa han och räckte fram handen. Vi tog den och presenterade oss.

”Jag är gift med Margit” förklarade han.

Det blev en riktigt trevlig kaffestund. Margit och Hans hade just gått i pension och hade kommit tillbaka från en tre veckors resa i Sydafrika. De hade mycket att berätta och ställde bara ibland frågor till oss, men pressade oss inte att svara.

Efter ett tag kom Gerd och satte sig hos oss. Hon sa inget utan satt mest och lyssnade på vårt samtal.

”Okej” kom det efter ett tag från Gerd.

”Vi har ett uppdrag att göra, tror det är dags nu” sa hon och tittade på mig och Katarina.

Vi sa adjö till Hans och Margit och följde efter Gerd till hennes kontor och satte oss på. Gerd tittade på oss båda och började.

”Konrad har varit här och berättat om sin barndom, sin uppväxt, hur han träffade dig. Men allt detta känner du väl till?” Hon vände sig mot Katarina, som nickade.

”Han var spelmissbrukare”, känner du till detta? Katarina nickade igen.

”Det var detta att alltid spela en roll som ställde till hans spelmissbruk, eller hur Konrad”. Hon vände sig mot mig och denna gång nickade jag.

”Jag tänkte att du skulle berätta lite från din tid i Malmö för oss och det var ju där du hamnade i knipan, eller hur?”. Jag nickade igen.

”Konrad berätta lite om detta, så vi får en bakgrund”. Sen tystnade hon och tittade på mig.

Jag såg ned på mina händer. Tittade på min guldring, som betydde så mycket för mig. Men jag visste att jag måste berätta.

Jag berättade om hur jag for ut och spelade, först vann jag en del, men sen förlorade jag allt. Jag berättade om självmordet, som tagit mig så hårt.

När jag kom till tiden då Katarina och barnen for iväg tordes jag inte lyfta blicken.

Men ingen sa något utan de satt tysta och lyssnade.

”Jag fick ett val en gång. Men då hade det stått mellan att klara examen eller misslyckas med den. Hade jag misslyckats, så hade jag fått gå fri”. Jag tystnade ett tag. Jag kände Katarina stryka min arm.

Till sist kom jag fram till den dagen i Umeå, då jag blev bortförd. Jag kände mig alldeles torr i mun.

”Vatten” sa jag och tittade på Gerd.

Gerd hämtade ett glas vatten och när jag druckit det började jag berätta.

Kapitel 58 - Måndag 2 feb kl 19:55

Jag tittade mig omkring. Det var visserligen kväll och inte många var kvar på universitetet, men jag ville inte göra några misstag. Ett felsteg, en nonchalant handling kunde äventyra allt. Men byggnaden låg mörk och tyst. Jag gick ned en trappa och öppnande branddörren. Den knarrade lite, så jag stannade upp mitt i rörelsen. Men inga ljud hördes. Jag öppnade dörren helt. Den var tung och trög, så jag fick ta i med båda händerna. Kulverten låg i mörker. Jag lyssnade igen, men då allt var tyst tryckte jag in ljusknappen. Ljuset kom som i vågor och kulverten öppnade sina hemliga gångar i detta kalla lite dimmiga ljus, några lysrör fortsatte att tändas och släckas med det typiska ljudet från blinkande lysrör. Kulverten gick både åt vänster och åt höger. Jag valde den högra vägen och gick med bestämda, men försiktiga steg framåt. Längre fram fanns en dörr som gick upp till sjukhuset och en gång som svängde till vänster, samt den väg som jag valde, som fortsatte rakt fram. Jag gick bara cirka 10 meter till och sedan in i en gång till höger. Det såg ut att vara en blindgång. Den sträckte sig 5 meter och slutade i en cementvägg. Jag tittade runt omkring och lyssnade uppmärksam. Inte ett ljud. Jag böjde mig ned mot cementgolvet och tryckte försiktigt på något som såg ut som en sten. I väggen knakade det till och ett litet hål visade sig ungefär en meter upp på dörren. Jag tog av mig mitt halsband som såg ut som ett kors. Jag lyfte en liten spärr som fanns på korset och kunde på så sätt förvandla korset till en nyckel. När jag gjort detta lyssnade jag en sista gång, innan jag satte nyckeln i låset och vred om. Dörren, som var ca 40 cm tjock och trög och tung öppnade sig sakta. Jag gick in i öppningen och drog dörren efter mig. Ett klick hördes då dörren reglades. Mörkret var kompakt och luften var tung. Inga ljud hördes bara ett sakta väsande som av ett gammalt ventilationssystem. Ur fickan plockade jag upp en

ficklampa, det var mörkt, men jag hade inte vågat ta fram ficklampan förrän nu, då någon kunnat se det och börjat fundera över vad jag gjorde. Jag lyste på golvet, som var stenigt och ojämnt och började sedan gå. Lite längre fram fanns en liten trappa som slutade i en dörr. Jag gick upp de få stegen och lyste runt dörren. Dörren styrdes av ett kodlås. Jag stoppade handen i fickan och plockade upp en liten pappersbit.

”Du vet ju hur dålig jag är att komma ihåg sifferkombinationer”, sa jag och tittade på Katarina.

Jag fortsatte därefter berättelsen.

När jag slagit in koden hördes ett tyst pip och dörren knäppte till och öppnades.

Först kom jag in i en hall där jag hängde av mig jackan och tog av mig mina skor. Vid sidan om hatthyllan fanns ett skåp med små lådor med olika nummer. Mitt skåp var nummer elva och där fanns ett par inneskor som jag tog på mig.

Innanför hallen fanns ett stort rum med ett stort konferensbord som upptog nästan hela rummets yta. Bakom konferensrummet hängde fyra tavlor. Längst bort i rummet fanns en öppning där man kunde skymta en kokvrå. Där stod en kaffebryggare på och bryggde kaffe. Vid den stod en äldre man med grått hår. Han var mycket mager och senig i kroppen. När dörren öppnades vände han sig om.

Jag nickade åt honom och då var kl 20.00. Det visste jag då fyra dolda dörrar öppnades samtidigt. Dörrarna var dolda bakom de 4 tavlorna. Alla fyra männen som kom in stirrade på mig med en bister min.

Jag minns hur jag huttrade till och händerna darrade lite, men stoppade händerna i fickan, så ingen kunde se. Sedan nickade jag åt männen och drog fram en stol vid bordet.

Jag fick en kopp kaffe och lyfte handen för att dricka. Alla männen stirrade på mig och det kändes obehagligt. Kaffet var beskt och varmt. Jag ställde ned koppen och hällde i lite mjölk innan jag tog en klunk till. När alla druckit ur sitt kaffe reste sig mannen med doften av vanilj. Hans namn var okänt, men att han var viktig, det förstod man. Då började rummet snurra och i det ögonblicket tyckte jag att jag såg ett snett leende från vaniljmannen. Sen var allt mörkt.

Hur länge jag var borta vet jag inte men nästa gång jag vaknade mådde jag illa. Illamåendet kom varje gång det gungade. Jag spydde samtidigt som jag kände hur det rann nerför byxbenen. Det stank! Jag kröp ihop i fosterställning och höll armarna om kroppen. Det värsta illamåendet var över, men jag hade ont i magen och var kall och blöt. Jag darrade av vätan och kylan och kände hur jag låg i en blöt fläck av skit och spya, men orkade inte flytta mig. Allt var mörkt omkring mig.

Jag måste ha somnat, för nästa gång kunde jag se lite omkring mig. Det var stora lådor runt omkring mig och bara en tom fläck på ca 2x2 meter där jag befann mig. Vad hade jag hamnat i? Vad ville dom mig. Försökte koncentrera mig på det praktiska, så jag inte drabbades av panik.

Bredvid mig fanns en flaska vatten. Jag försökte resa mig, men benen bar inte. Jag kröp mot flaskan och öppnade korken. Jag tog en klunk och drack sedan upp halva flaskan.

Kände hur smaken i munnen gjorde att jag mådde lite bättre.

Jag drog av mig byxorna och kalsongerna. Kalsongerna var fulla av bajs och jag var nära att spy när jag såg detta och slängde dom snabbt åt sidan. Byxorna hängde jag upp

över en låda för att torka. Det stank, hela jag stank. Jag tog en klunk vatten igen och försökte koppla bort doften.

Jag tog mig försiktig upp. Denna gång kunde jag resa på mig. Jag fick dock hålla mig stadigt i lådorna för att kunna stå. Det gungade hela tiden.

Jag undersökte lådorna. Det fanns ingen väg ut utan jag var helt instängd. Jag började banka, men förstod ganska snart hur lite hjälp detta skulle ge.

När jag tryckte på en låda öppnades en liten lucka. I den fanns lite mer vatten och en filt. Jag tog filten och kröp ned på den sida av det lilla rummet som fortfarande var hyfsat rent och snurrade filen omkring mig och somnade om.

När jag öppnade ögonen nästa gång var det ljusare. Någon verkade ha varit in till mig. Golvet var rengjort, det låg rena kläder över en låda och det fanns en hink i ena hörnet.

Benen var nu mindre darriga och jag såg mig omkring. Höga lådor runt omkring mig.

Om jag ställde mig på tå kunde jag se bortanför lådorna och jag förstod nu att jag befann mig på en lastbil. Jag hörde ljudet av bilen och om jag lyssnade ordentligt kunde jag höra trafikbruset.

Jag gick fram till den låda där jag hittat filt och vatten sist. Där fanns nu en termos och några mackor.

Efter kaffe och mackor satte jag mig ned. Jag förstod att dom fört bort mig, men vart? Hur lång tid hade jag sovit? Jag hade inte kvar klockan runt armen och min mobil hade jag lämnat på jobbet. Det verkade i alla fall vara mitt på dagen nu, då det var ljusare där inne. Kaffet var inte gott, men jag drack ändå en hel kopp. Men jag förstod efter ett tag att det var nog några sömntabletter blandade i kaffet, då jag hade svårt att hålla mig vaken. Vis av erfarenheten gick jag först till hinken och tömde magen innan jag kröp ihop i ett hörn och somnade igen.

Nästa gång jag vaknade stod vi stilla. Det var mörkare och bilens motor hade stannat. Jag försökte kika ut, men jag kunde inte se något det var bara svart. Jag försökte klättra över lådorna, men det var hopplöst. Jag kände mig fram med händerna tills jag hittade lådan och där fanns ännu en termos och två mackor. Jag mådde ganska dåligt och förstod att jag troligtvis skulle få i mig sömnmedel igen om jag drack ur termosen. Jag ställde undan den, men kände efter att tag att jag behövde få dricka något och tog en klunk. Det smakade inte lika beskt och jag blev inte trött på en gång. Kan ha varit en svagare dos denna gång. Det mörknade mer och mer och efter ett tag såg jag ingenting.

Tankarna snurrade och jag kände paniken komma. Varför hade de dragit iväg mig. Vad ville de. Jag visste att dom inte var nöjd med mig. Jag hade valt att gå egna vägar ibland och inte lyssna på deras befallningar. Det hade gått bra hitintills, men nu hade jag nog gått ett steg för långt. Att vi skulle flytta ihop tandläkarna med läkarna var väl inte så märkvärdigt. Hade inte förstått att det var så viktigt. Men tydligen.

Jag hade tydligen somnat igen, för nästa gång jag vaknade kände jag inte igen mig.

Det var bara ett svagt ljus som sipprade in genom en springa i ganska högt upp. Det var alldeles tyst. Jag reste mig och försökte kika upp genom springan, men den var för högt upp. Jag började istället känna mig omkring med händerna. Det verkade vara ett rum.

Kändes som sten. Ett källarrum?

Jag hade legat på något som kändes som en säng.

När jag vandrat omkring hörde jag att det knarrade. Det var dörren som öppnades.

Håren på armarna reste sig och jag rös till. Det blev ljust. Jag kisade med ögonen. Det gjorde nästan ont att mötas av ett sådant ljus efter allt mörker. Jag kunde inte se vem som kom in, den personen stod mitt i dörröppningen och jag såg bara en svart skugga.

Efter ett tag kunde jag öppna ögonen mer och såg att det var den gamle mannen som stått vid kaffebryggaren tidigare.

”Här”, sa han och räckte mig en handduk och en bunt kläder.

Jag tog emot det och tittade undrande på honom.

”Följ mig”, sa han bara och gick iväg.

Jag följde snabbt efter och kom till ett duschrum. Jag fick duscha och gå på toaletten.

När jag var klar försökte jag fråga ut honom.

”Var är jag? Varför har ni fört mig hit? Vad vill ni?”

Han svarade inte på mina frågor utan sa bara.

”Följ mig”. Och gick iväg.

Jag hade inget annat val än att följa efter honom.

Vi kom fram till en stor sal. Det såg ut ungefär som en biosalong fast det var bara 10 stolar. Han pekade på en stol och jag satte mig ned. Han gick iväg och lämnade mig.

”Vänta” ropade jag efter honom. ”Var ska du”? Jag reste mig upp.

”SÄTT DIG NED!” hördes en stark röst från några högtalare.

Jag dråsade snabbt ned i stolen samtidigt som bioduken lystes upp.

”DU HAR IFRÅGASATT VÅRA ORDER. DU HAR MOTARBETAT VÅR

VERKSAMHET.” Rösterna från högtalarna var stark. Orden var på svenska, men jag kunde ana en brytning, kanske av tyska.

”MEN DU HAR I MÅNGA ÅR STÖTT VÅR VERKSAMHET GENOM DINA

KURIRUPPDRAG OCH GENOM DIN VAKTVERKSAMHET I UMEÅ. DU ÄR EN DEL

AV DEN VERKSAMHETEN, DET KAN DU ALDRIG KOMMA IFRÅN. DU HAR FÅTT

ETT GOTT LIV TACK VARE DETTA. INTE EN ENDA GÅNG HAR DU FRÅGAT OM

VARFÖR. MEN TROTS DETTA SKA DU NU FÅ SVARET. DETTA HAR DU STÖTT

GENOM ALLA ÅR. DETTA HAR GETT DIN BMW, DINA RESOR OCH KANSKE DITT
JOBB. VILL DU ATT DET SKA BLI KÄNT FÖR ALLA?”

Han tystnade och filmen startade.

Jag tystnade mitt i berättelsen. Kunde jag gå vidare. Jag mådde illa. Jag tittade upp.

Gerd nickade uppmuntrande åt mig, men Katarina tittade ned på sina händer. Jag
måste berätta, men jag ville inte minnas.

De första bilderna kom från Umeå. Jag kunde se bakom mötesrummet. Där fanns ett
stort kassavalv med många hyllor. I hyllorna kunde jag se att det glimmade av något.
När kameran gick närmare såg jag att det var guldkimrande. Guldarmband, guldringar
och smycken av guld av alla möjliga former. Sen låg det något mindre. Jag trodde först
det var pärlor, men när kameran zoomade in detta såg jag att det var guldtänder.
Jag förstod att det var därför jag skickades till Umeå, för att vakta denna gulds katt. Det
var mängder av guld. Var kunde allt detta komma ifrån? Och det var precis vad jag fick
svar på sedan.

Nästa sekvens kom från ett rum med något som såg ut som duschar. En mängd
människor gick in i duschrummet och sedan startade duschen. Men vad hände. En
efter en ramlade de ihop och man kunde se skrällen i deras ögon. Efter ett tag var allt
lugnt och alla låg stilla på golvet.

En dörr öppnades och några män med gasmasker på gick in och bar på stora säckar. De
rörde vid människorna, flyttade dem åt sidan och verkade leta något. Men efter ett tag
förstod jag. De tog av armband, halsband och ringar från människorna. De drog undan

ett tiotal människor åt sidan och gick sedan ut. Efter ett tag kom två nya män med gasmasker på in i rummet. De gick fram till de människor som lagts åt sidan och öppnade munnen. Den ena höll upp munnen och den andra tog fram en hovtång och drog ut några tänder. När den förste var klar gick de vidare mot nästa.

Nästa filmfrekvens visade en skylt. Auschwitz!

Jag fick därefter gå tillbaka till mitt rum. Det hade nu satt in ett litet bord och där fanns lite mat. Jag mådde bara illa när jag såg maten och gick bara runt, runt i rummet tills jag inte orkade, då somnade jag en orolig sömn.

Sen började rutinerna. Varje morgon fick jag lite kaffe och en macka. Sen hämtade samma man mig. Jag fick duscha, men några nya kläder fick jag inte längre. Sedan fick jag gå tillbaka till mitt rum om det inte var filmvisning, vilket det var det någon dag per vecka. Jag fick se filmer eller bara bilder från koncentrationslägren. Det var från olika utrotningar genom gas eller skjutningar. Men också från en tandläkarklinik på ett av lägren där guldtänderna drogs ut utan bedövning och de stoppade in olika blandningar i hålen för att testa hållbarheten av olika material enligt en förklarande text.

Utmärglade män, kvinnor och barn skrek ut sin smärta.

När jag sett en film kom rösten tillbaka som sa:

”DESSA HAR BEKOSTAT DIN RESA TILL THAILAND” eller

”DET VAR DETTA SOM BETALADE DITT HUS”

Jag tystnade igen och satte händerna för ansiktet. Jag visste så väl vad filmerna visat för jag återupplevde dem natt efter natt.

Gerd och Katarina satt tysta. Katarina var vit i ansiktet och jag kunde se spår av tårar.

Gerd tog Katarinas hand i sin och höll den i sin och jag kunde se hur Katarina höll fast i henne som om det var hennes livlina.

Skulle jag kunna fortsätta? Men jag kanske redan hade förlorat Katarina.

Gerd tittade upp på mig.

”Vill du ha en paus?” frågade hon.

”Nej”, svarade jag. ”Jag orkar inte dra det en gång till.”

Jag åt inte mycket av maten jag fick varje dag, men drack lite vatten. Jag märkte hur jag fick dra åt byxorna mer för att hålla dom uppe.

Rutinen fortsatte. Kaffe, dusch och filmvisning. Denna gång när dom visade filmen kände jag igen mig. Det var en konferens jag varit på under tiden vi bodde i Lund. Jag fick först se hur jag hämtade ut ett kuvert från en postterminal, sedan hur jag på konferensen klistrade fast det under en stol.

Därefter en bildfrekvens där jag kunde se någon ta kuvertet. Jag kunde bara se hans händer. Jag fick även se när kuvertet öppnades. Det innehöll sedlar av okänd valör samt ett brev. Fick sedan se sedlarna byta händer och därefter en bild på en explosion. När de zoomade ut såg jag att det var en synagoga.

Jag stannade upp och minns skräcken när jag förstod att jag genom mitt handlande hade medverkat till antisemitiska händelser. Då först hade jag förstått lite av vad min uppgift varit. Hade gynnat nazistiska nätverk genom mitt handlande och genom att utnyttja guld från judarna i koncentrationsläger. När den polletten ramlat ned och jag

förstod vad jag varit inblandad i tappade jag livslusten. Hur skulle jag kunna leva med detta. Men det var inte slut än.

Rutinerna fortsatte. Nästa del av filmerna handlade just om vad jag gjort. De visade även min uppgift i Umeå som vaktare. Jag var den som släppte in personer som hämtade delar av guldets som skulle vidare till olika nazistiska nätverk och även till att muta folk inom akademien. För som jag förstod det handlade det både om att gynna tandläkarskrået, på olika sätt bl.a genom att muta tidskrifter att skriva om forskningen och gärna överdriva en del. Men även genom att söka fel på läkarskrået. Jag förstod inte varför detta var så viktigt och vad detta hade med de nazistiska nätverken att göra. Men tydligen bestod den sammanslutning jag tillhört bara av tandläkare främst från Sverige och Tyskland. Det hade tydligen något med bildandet 1943.

De berättade också om en motståndsgrupp som visste om vårt guld och ville ta del av detta. Av den orsaken var det viktigt att vi höll samman och inte lät gruppen förstå var vi hade våra gömmor. Det höll nästan på att hända i Umeå tack vare min oaktsamhet. Så nu måste guldets flyttas igen.

Sista dagen jag var där berättade rösten en del om några tvillingar och hur orättvist livet blivit. Sen hur den ena som var tandläkare lyckats vända det till rikedom och kändisskap genom detta guld. Sedan började han prata om min framtid.

”DU VET NU VAD DET HANDLAR OM. VILL DU ATT DIN FAMILJ, DINA
KOLLEGOR SKA KÄNNA TILL DETTA? DÄRFÖR ÄR DET VIKTIGT ATT DU HÅLLER
TYST. ANNARS KOMMER DU BLI KÄND FÖR DINA SYMPATIER MED NAZISTER
OCH KANSKE KOMMER DOM ATT GRANSKA DIN DOKTORSUPPSATS. HUR
KUNDE DET GÅ SÅ BRA? VAR DET DIN FÖRTJÄNST ELLER...

MEN ALLT HANDLAR JU INTE BARA OM DIG. DU HAR EN FAMILJ. EN FRU OCH
TVÅ BARN. VI VET VAR DOM FINNS OCH SÅ LÄNGE GULDET FINNS KVAR
KOMMER DET ALLTID ATT VARA NÅGON SOM ÄR VILLIG ATT GÖRA OLIKA
UPPDRAK... TÄNK OM DETTA UPPDRAG HANDLAR OM DIN FAMILJ!"

Det var sista gången. Nästa morgon kom inget kaffe. Ingen kom och knackade på dörren. Jag väntade men inget hände. Efter någon timme gick jag fram till dörren. Den var upplåst. Jag gick ut i korridorerna. Jag hittade till toaletterna och till filmrummet, men det enda jag kunde hitta på toaletten var några udda skor och en smutsig handduk annars var det var tomt och tyst. Jag provade skorna och hittade några som satt någorlunda och irrade sedan runt i korridorerna hela dagen och först nästa morgon hittade jag en väg ut.

Jag var matt och slut. Hade ätit mycket lite och bara druckit lite vatten på toaletten under det senaste dygnet. När jag kom ut var det så ljust. Jag kisade och gick framåt. Bilar tutade och det lät som om människor skrek runt omkring mig. Jag gick kisade framåt. Hur länge jag gick vet jag inte. Jag satt ett tag på en parkbänk och vilade. Jag tiggde mat och sov där jag hittade en sovplats. Hur länge jag gjorde detta vet jag inte, men sen såg jag någon jag kände igen. Förstod först inte vem det var, men jag gick åt det hållet.

"Sen vet du Katarina att Anna tog hand om mig." Jag tittade på Katarina, som höll händerna för ansiktet.

Jag var så slut och så fylld av skam. Jag försökte säga något, men rösten lydde inte. Så jag slutade försöka.

Jag kände hur ögonen fylldes av tårar. Hur skulle mitt liv bli nu? Men jag måste fortsätta berätta. Jag hade bara en bit kvar.

”Jag har inte vågat berätta något. För tänk om det skulle hända något med min familj. Sen skäms jag så mycket. Jag kan aldrig göra detta ogjort och vem kan förlåta mig? Inte jag och varför skulle någon annan. Detta är ju mitt eget val.

Men när jag hörde om Lund förstod jag att någon har avslöjat dom. Guldets från Umeå vet jag blev flyttat. Jag förstod det när jag hörde om sprängningen av förrådet och de inte fann något guld där. Motståndsgruppen var visst nära denna gång. Sedan blev guldets tydligen flyttat till Lund. Men där har det gått dåligt. Guldets ligger nu hos polisen, detta innebär att det inte finns guld kvar hos sammanslutningen och troligtvis skingras alla för att rädda sitt eget skinn. Detta innebär att hotet om repressalier är borta, så jag kan berätta.” Jag tystnade ett tag innan jag avslutade med:

”Men min skuld kommer aldrig att försvinna”.

Kapitel 59 - Katarina

Jag tog fram nyckeln och låste upp ytterdörren och gick in. Katarinas steg var tveksamma och långsamma. Jag vände mig mot Katarina och sträckte ut min hand mot henne. Katarina stirrade på handen, vände sig om och plockade hon upp bilnyckeln.

”Katarina” ropade jag efter henne. ”Katarina”.

Hon svarade utan att vända sig om. ”Måste tänka, kommer tillbaka”.

Hon satte sig i bilen och bara körde. Det var som om bilen drogs åt det enda ställe hon visste kunde ge henne lite frid.

När hon såg havet körde hon sakta fram mot stranden, stannade bilen och klev ut.

Det var en ovanligt varm och stillsam dag. Luften var fylld av fukt och luktade hav.

Vindarna vilade och flyttfåglarna hade lämnat landet. Hon klättrade upp på en sten och ställde sig och tittade på det lugna vattnet där hon kunde se träden spegla sig mot ytan. Hon kände hur axlarna sakta sjönk neråt och hon tog ett djupt andetag.

Kinderna började fuktas av ett stilla tårflöde. Hon tömde sinnet på tankar och lät bara allt vara hav och luft. I sitt inre lät hon tankarna vila på en dikt av Edith Södergran för att koppla bort ovälkomna tankar.

Det är en strimma hav, som glimmar grå

vid himlens rand,

den har en mörkblå vägg,

som liknar land,

det är där min längtan vilar

innan den flyger hem.

Epilog

Jag satte mig vid köksbordet. Händerna skakade och huvudet värkte. I mitt huvud

rullade ett mantra: Hon kommer tillbaka, hon kommer tillbaka, hon kommer tillbaka.

När jag lutade huvudet mot händerna såg jag en tidning som låg på köksbordet. Jag tog den och slog upp den på måfå. Min blick fastnade på en artikel.

Aftonposten 21 september 2018

75 år sedan Tysktågen åkte genom Sverige

Det neutrala Sverige lät tyska soldater, krigsmaterial och kanske även annat forslas via tåg över Sveriges gränser. Nu har det gått 75 år sedan det hände, men fortfarande är inte hela historien känd. Vad fanns egentligen på tågen. Varför fick de färdas genom Sverige.

Var Sverige verkligen neutral?

Sergeant Olsson var en av dem som vaktade tågen som passerade.

"Soldater kördes till Norge för att strida och sjuka soldater skickades tillbaka till Tyskland. Röda Korset bistod tyskarna med läkarhjälp och stödde tyskarna i dess strävan att få åka mellan krigsområdena.

Överallt stod människor i protest mot tågen. Men det fanns andra som vara glada över de jobb de fick genom tågens framfart.

Om Sverige var neutralt? Tja, det var en svår fråga. Men nej, neutrala var vi inte."

Men det fanns även andra krafter i Sverige som var måna om att tågen kunde gå genom Sverige. Men varför månade de om Tysklands väl. Nazister är det första man tänkte på. Men fanns det andra som utnyttjade Sveriges rädsla för att stöta sig med Tyskland.

Vad lastades egentligen in och ut på tågen inom Sveriges gränser?

Mitt på artikeln landande en droppe från mina ögon. Jag slog igen tidningen. Vek ihop den och ställde mig framför fönstret och tittade på parkeringen. Hon kommer tillbaka, hon kommer tillbaka.